

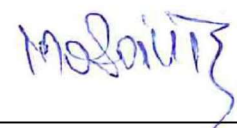
ELABORAREA ANALIZEI PRIVIND STAREA ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI DE MEDIU A COMUNITĂȚII

(Parte integrantă a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului
Teleorman pentru perioada 2021-2030)

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

COLECTIV DE ELABORARE

Nr. crt.	Nume și prenume expert	Poziție	Semnătura
1	Oana-Cătălina ȚĂPURICĂ	Manager de proiect / Coordonator al procesului de planificarea strategică	
2	Florin TACHE	Specialist în planificare și dezvoltare teritorială / protecția mediului / economie	
3	Traian MOȘOIU	Specialist în urbanism / amenajarea teritoriului / transporturi / construcții	

CUPRINS

1. Contextul general în perioada de programare 2021-2027 în Uniunea Europeană, în România și în regiune	10
2. Prezentarea generală a județului Teleorman.....	46
2.1. Prezentare generală.....	46
2.2. Așezare geografică	47
2.3. Resurse naturale	49
2.4. Demografie	53
2.5. Economie.....	57
1.5.1. Structura economiei	61
1.5.2. Agricultură și dezvoltarea rurală	66
2.6. Infrastructură.....	75
2.6.1. Infrastructură rutieră și feroviară.....	75
2.6.2. Infrastructura de telecomunicații	80
2.6.3. Rețeaua de utilități.....	80
2.6.4. Gestionarea deșeurilor	85
2.7. Educație și cultură.....	94
2.7.1. Sistemul educațional.....	94
2.7.2. Patrimoniu cultural	101
2.8. Sănătate și protecție socială	104
2.9. Turism	111
2.9.1. Tradiții și obiceiuri.....	118
2.10. Mediul înconjurător, situații de urgență și protecție civilă	121
2.10.1. Mediul înconjurător	121

2.10.2. Situații de urgență și protecție civilă	127
2.11. Capacitatea administrativă	132
3. Analiza SWOT pe domenii de dezvoltare	135
3.1. Cadrul natural	135
3.2. Infrastructură.....	136
3.3. Dezvoltare economică.....	137
3.4. Agricultură și dezvoltare rurală.....	138
3.5. Mediu	140
3.6. Turism, cultură și patrimoniu cultural.....	141
3.7. Politici sociale și sănătate.....	143
3.8. Educație.....	145
3.9. Capacitate administrativă	146
4. Procesul de consultare publică	148
Anexe.....	161
<i>Populația pe grupe de vârste</i>	<i>161</i>
<i>Salariați pe domenii de activitate</i>	<i>162</i>
<i>Evoluția numărului de companii</i>	<i>163</i>
<i>Investiții nete din unitățile locale.....</i>	<i>173</i>
<i>Unități ale industriei agricole județene</i>	<i>174</i>
<i>Suprafața cultivată pe soiuri de plante.....</i>	<i>175</i>
<i>Prețul produselor alimentare</i>	<i>177</i>
<i>Numărul de biblioteci pe localități.....</i>	<i>178</i>
<i>Unități sanitare la nivelul Județului Teleorman</i>	<i>181</i>

Lista Tabelelor

Tabel 1: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POCIDIF	11
Tabel 2: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POT.....	13
Tabel 3: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POS	13
Tabel 4: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POIDS	14
Tabel 5: Sinteza oportunităților de finanțare pentru PODD.....	15
Tabel 6: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POEO.....	15
Tabel 7: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POTJ	17
Tabel 8: Fonduri europene și de la bugetul de stat disponibile pentru investiții în infrastructura educațională	29
Tabel 9: Pilonii strategici abordați în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023	30
Tabel 10: Dimensiuni strategice abordate în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023	31
Tabel 11: Priorități de dezvoltare la nivel regional.....	32
Tabel 12: Obiective generale și specifice ale Programului Operațional Regional Sud-Muntenia, în vederea delimitării aliniamntului strategic	33
Tabel 13: Siturile de protecție avifaunistică din Județul Teleorman.....	50
Tabel 14: Siturile de interes comunitar Județul Teleorman	51
Tabel 15: Evoluția populației rezidente la nivelul Județului Teleorman pe medii de rezidență și sexe	54
Tabel 16: Situația economică la nivelul Județului Teleorman în perioada 2015-2019	58
Tabel 17: Evoluția companiilor de teritoriul Județului Teleorman în funcție de domeniul de activitate și număr de angajați.....	62
Tabel 18: Cifra de afaceri a companiilor locale pe principalele domenii de activitate, miliarde lei	65
Tabel 19: Evoluția investițiilor nete în principalele sectoare economice de activitate la nivelul Județului Teleorman, miliarde lei	65
Tabel 20: Suprafața fondului funciar după modelul de folosință.....	66

Tabel 21: Unități de producție în industria agricolă la nivelul anului 2020	67
Tabel 22: Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de irigații la nivelul Județului Teleorman, în hectare	67
Tabel 23: Suprafața cultivată cu principalele soiuri de plante la nivelul Județului Teleorman	69
Tabel 24: Evoluția producției medii de fructe kg/pom în perioada 2015-2019	70
Tabel 25: Prețurile medii ale produselor agricole, lei per kg, în piețele agroalimentare din Municipiul Alexandria, lei/kg	71
Tabel 26: Evoluția efectelor de animale la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman	72
Tabel 27: Evoluția fondului forestier la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman.....	74
Tabel 28: Evoluția drumurilor la nivelul Județului Teleorman pe categorii de drumuri și tipuri de acoperământ	75
Tabel 29: Situația drumurilor județene în funcție de tipul de acoperământ	77
Tabel 30: Evoluția numărului de vehicule noi înmatriculate pentru transportul de pasageri în Județul Teleorman.....	77
Tabel 31: Numărul persoanelor accidentate în accidente rutiere la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman.....	78
Tabel 32: Lungimea căilor ferate pe categorii de linii la nivel județean	79
Tabel 33: Situația unităților poștale din Județul Teleorman.....	80
Tabel 34: Evoluția rețelei de alimentare cu apă la nivelul Județului Teleorman	81
Tabel 35: Evoluția rețelei de canalizare la nivelul Județului Teleorman	82
Tabel 36: Evoluția rețelei de distribuție a gazelor naturale la nivelul Județului Teleorman	83
Tabel 37: Cantități de deșeuri colectate separat de operatorii de salubritate.....	87
Tabel 38: Cantitatea de deșeuri municipale colectată la nivelul Județului Teleorman pe categorii	89
Tabel 39: Cantități de deșeuri menajere generate în perioada de analiză pe medii de rezidență ...	91
Tabel 40: Numărul unităților școlare existente la nivelul Județului Teleorman, pe categorii.....	94
Tabel 41: Infrastructura sistemului educațional.....	96
Tabel 42: Populația școlară la nivelul Județului Teleorman pe niveluri de educație.....	97
Tabel 43: Evoluția ratei abandonului școlar la nivelul Județului Teleorman și Regiunii Sud-Muntenia.....	100

Tabel 44: Evoluția infrastructurii medicale la nivelul Județului Teleorman	104
Tabel 45: Numărul de paturi în unitățile sanitare publice din Județul Teleorman	105
Tabel 46: Numărul personalului medical pe principalele categorii, la nivelul Județului Teleorman	106
Tabel 47: Numărul de cazuri soluționate de către SMURD în funcție de afecțiuni.....	106
Tabel 48: Distribuția furnizorilor de servicii sociale pe localități și forme de organizare în anul 2019	107
Tabel 49: Situația serviciilor sociale regăsite la nivelul Județului Teleorman	108
Tabel 50: Numărul de persoane cu dizabilități în funcție de forma de ajutor primit la nivelul Județului Teleorman	110
Tabel 51: Numărul de beneficiari ai indemnizației și stimulentei lunar pentru creșterea copilului	110
Tabel 52: Capacitatea de cazare în principalele localități din Județul Teleorman.....	111
Tabel 53: Efecte ale poluării aerului asupra sănătății și mediului	123
Tabel 54: Calitatea cursurilor de apă la nivelul Județului Teleorman	124
Tabel 55: Clasa de calitate a solurilor la nivelul Județului Teleorman în anul 2019.....	124
Tabel 56. Suprafața solurilor din Județul Teleorman afectate pe factori de degradare în anul 2019	125
Tabel 57: Zonele cu risc ridicat de incendiu în Județul Teleorman	129
Tabel 58: Numărul posibil de victime în urma unui cutremur la nivelul Județului Teleorman	131
Tabel 59: Resurse materiale ale Consiliului Județean Teleorman	132
Tabel 60: Analiza SWOT a cadrului natural	135
Tabel 61: Analiza SWOT a infrastructurii locale	136
Tabel 62: Analiza SWOT a sectorului economic din Județul Teleorman	138
Tabel 63: Analiza SWOT a sectorului agricol	139
Tabel 64: Analiza SWOT a factorilor de mediu	140
Tabel 65: Analiza SWOT a sectorului turistic și a patrimoniului cultural județean	141
Tabel 66: Analiza SWOT a politicilor sociale și a sectorului sanitar.....	143
Tabel 67: Analiza SWOT a sectorului educațional.....	145
Tabel 68: Analiza SWOT privind capacitatea administrativă.....	146

Lista Figurilor

Figura 1: Harta administrativă a Județului Teleorman.....	20
Figura 2: Harta administrativă a Județului Teleorman.....	48
Figura 3: Evoluția populației după domiciliu în Județul Teleorman	53
Figura 4: Distribuția populației pe principalele grupe de vârstă la nivelul anului 2020.....	55
Figura 5: Evoluția ratei natalității la nivelul Județului Teleorman pe medii de rezidență	56
Figura 6: Rata mortalității la nivelul Județului Teleorman și a Regiunii Sud-Muntenia	57
Figura 7: Distribuția pe sexe a lucrătorilor din Județul Teleorman în anul 2019	59
Figura 8: Numărul de salariați la nivelul Județului Teleorman în anul 2019 pe principalele domenii de activitate	60
Figura 9: Distribuția pe sexe a numărului de șomeri la nivelul anului 2019	61
Figura 10: Ponderea companiilor la nivelul anului 2019 în funcție de numărul de angajați în Județul Teleorman	64
Figura 11: Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de desecare la nivelul județelor din Regiunea Sud-Muntenia în anul 2019.....	68
Figura 12: Mașini agricole existente în anul 2019 la nivelul județelor din Regiunea Sud-Muntenia...	69
Figura 13 : Producția medie de fructe la nivelul anului 2019 în funcție de cultura pomicolă în Județul Teleorman, kg/pom.....	71
Figura 14: Distribuția fondului forestier pe categorii la nivelul anului 2019	74
Figura 15: Ponderea categoriilor de drumuri la nivelul Județului Teleorman în anul 2019	76
Figura 16: Lungimea rețelei de distribuire a apei pe medii de rezidență, la nivelul anului 2019 în Județul Teleorman	82
Figura 17: Cantitatea de energie termică distribuită la nivel județean, gigacalorii în perioada 2015-2019	84
Figura 18: Evoluția cantităților de deșeuri municipale generate (tone/an).....	90
Figura 19: Distribuția unităților școlare în funcție de mediul de rezidență la nivelul anului 2019....	95
Figura 20: Personalul didactic activ în funcție de mediul de rezidență.....	98
Figura 21: Evoluția numărului de cititori prezenți la nivelul Județului Teleorman	99

Figura 22: Distribuția pe județe a cititorilor activi la nivelul anului 2019 în Regiunea Sud-Muntenia.....	99
Figura 23: Distribuția pe medii de rezidență a elevilor ce au promovat examenul de bacalaureat în anul școlar 2019-2020	101
Figura 24: Evoluția numărului de turiști sosiți în structurile de primire turistică la nivelul Județului Teleorman	112
Figura 25: Cantitatea de pesticide utilizate în agricultură în Județul Teleorman, kilograme substanță activă	126
Figura 26: Evoluția suprafeței spațiilor verzi în Județul Teleorman în perioada 2015-2019 (hectare).....	127
Figura 27: Distribuția pe grupe de vârstă a personalului din cadrul Consiliului Județean Teleorman	133
Figura 28: Distribuția respondenților pe grupe de vârstă a respondenților	148
Figura 29: Distribuția respondenților din cele trei eșantioane în funcție de ultimul nivel de educație finalizat	149
Figura 30: Distribuția pe sexe a respondenților chestionarelor.....	149
Figura 31: Distribuția respondenților în funcție de mediul de rezidență	150
Figura 32: Ocupația reprezentanților societății civile.....	150
Figura 33: Specificul funcție deținute de reprezentanții instituțiilor publice	151
Figura 34: Principalele probleme resimțite de către respondenții celor trei eșantioane	151
Figura 35: Principalele probleme resimțite de mediul de afaceri local.....	152
Figura 36: Principalele cauze ale problemelor regăsite la nivelul Județului Teleorman.....	153
Figura 37: Principalele surse de poluare regăsite la nivel județean	153
Figura 38: Gradul de satisfacție al respondenților cu privire la elementele infrastructurii locale..	154
Figura 39: Aprecierea respondenților cu privire la calitatea serviciilor medicale regăsite la nivelul Județului Teleorman.....	155
Figura 40: Gradul de satisfacție al respondenților cu privire la serviciile medicale din județ.....	156
Figura 41: Gradul de satisfacție al respondenților raportat la sistemul educațional din județ.....	157
Figura 42: Aprecierea privind calitatea serviciilor instituțiilor publice	158
Figura 43: Principalele domenii care susțin economia și dezvoltarea locală.....	159

1. CONTEXTUL GENERAL ÎN PERIOADA DE PROGRAMARE 2021-2027 ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ, ÎN ROMÂNIA ȘI ÎN REGIUNE

Finalul anului 2020 a însemnat, în ceea ce privește contextul general în Uniunea Europeană, aprobarea de către Parlamentul European și adoptarea de către Consiliu a Regulamentului de stabilire a Cadrului Financiar Multianual (CFM) al UE pentru perioada 2021-2027.

Regulamentul prevede pentru UE-27 un buget pe termen lung de 1.074,3 miliarde EUR la prețurile din 2018, inclusiv integrarea Fondului European de Dezvoltare. Împreună cu instrumentul de redresare Next Generation EU în valoare de 750 de miliarde EUR, acest buget va permite UE să asigure în anii următori o finanțare fără precedent, în valoare de 1,8 mii de miliarde EUR, pentru a sprijini atât redresarea statelor membre în urma pandemiei cauzată de virusul SARS-CoV-2, cât și prioritățile pe termen lung ale UE în diferite domenii de politică.

Obiectivele de politică aflate la baza Cadrului Financiar Multianual au stat la baza stabilirii direcțiilor strategice de dezvoltare a Județului Teleorman în perioada 2021-2030. A fost urmărită corelarea cu strategiile și planurile regionale, corespondența cu politicile comunitare ale fondurilor nerambursabile ale Uniunii Europene și corelarea cu politicile naționale și alte strategii europene, fiind avută în vedere în permanență identificarea unor surse de finanțare viabile pentru proiectele de anvergură propuse la nivelul județului.

Astfel, la nivel european, în ceea ce privește noile Programe Operaționale ce vor beneficia de finanțare în perioada 2021-2027, prin **Politica de Coeziune**, există 5 obiective de politică asociate, respectiv:

1. O Europă mai inteligentă;
2. O Europă mai verde;
3. O Europă mai socială;
4. O Europă mai apropiată de cetățenii săi;
5. O Europă mai conectată.

Ca și **obiective**, Politica de Coeziune în exercițiul de programare 2021-2027 urmărește:

- valorificarea în beneficiul României a potențialului reprezentat de resursele europene disponibile;
- orientarea resurselor financiare al Uniunii Europene către domenii cheie, convergente și complementare cu impact real pentru calitatea vieții și bunăstarea

cetățenilor.

În perioada 2021-2027 România va beneficia de 9 **Programe Operaționale**, respectiv:

1. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF);
2. Programul Operațional Transport (POT);
3. 8 Programe Operaționale Regionale (POR);
4. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO);
5. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS);
6. Programul Operațional Sănătate (POS);
7. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);
8. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ);
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).

Pentru a beneficia de alocările financiare aferente celor 9 programe operaționale, România va trebui să îndeplinească mai multe condiții favorizante, printre care:

- mecanisme eficace de monitorizare a pieței achizițiilor publice;
- instrumente și capacități pentru aplicarea eficace a normelor privind ajutoarele de stat;
- aplicare și implementare eficace a Cartei drepturilor fundamentale a UE;
- implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCPRD).

Arhitectura propusă pentru programele operaționale în perioada 2021-2027 este redată în cele ce urmează.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) are o alocare financiară totală de aprox. 1.900 mil. Euro din care: 1.615 mil. Euro din Fondul European de Dezvoltare Regională și 285 mil. Euro din Bugetul de Stat. În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabel 1: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POCIDIF

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Integrarea ecosistemului național de CDI în Spațiul de Cercetare European și Internațional
AP 2.	Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare

AP 3.	Dezvoltarea capacității de CDI a institutelor de învățământ superior
AP 4.	Dezvoltarea capacității de CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor
AP 5.	Dezvoltarea capacității de CDI a întreprinderilor mari
AP 6.	Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic
AP 7.	Digitizarea în educație
AP 8.	Digitizarea în cultură
AP 9.	Digitizarea în administrația publică centrală
AP 10.	Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

În urma consultărilor publice, se ia în considerare modificarea listei de beneficiari eligibili, prin includerea universităților, școlilor și/sau a altor instituții similare în cadrul AP 7.

În același timp, există oportunități de participare a României ca membru în cadrul parteneriatelor dezvoltate în Spațiul de Cercetare European și Internațional (prin AP1) - în acest moment România fiind membră în 6 dintre cele 32 de parteneriate dezvoltate la nivel european.

Totodată, interoperabilitatea reprezintă un element-cheie pentru Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), în scopul digitalizării.

Programul Operațional Transport are ca principale obiective consolidarea rețelei primare de transport; îmbunătățirea conectivității și a accesibilității; îmbunătățirea mobilității urbane; îmbunătățirea condițiilor de circulație.

Referitor la condițiile favorizante, marea provocare a fost constituită de elaborarea „Planului investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030” - documentul strategic care conține investițiile în infrastructura de transport, la nivel național, orientate spre dezvoltarea coridoarelor europene de transport care traversează România.

Documentul prevede, ca măsură importantă alocarea, în medie, a 2% din PIB pentru infrastructura de transport pentru următorii 4 ani, dar și lansarea și corelarea cu Planul Național de Redresare și Reziliență.

Alocarea financiară totală este de aproximativ 8,3 miliarde euro, dintre care: 2,3 miliarde euro vor fi finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, 2,5 miliarde euro din Fondul de Coeziune și 3,4 de la Bugetul de Stat.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabel 2: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POT

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
AP 2.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
AP 3.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
AP 4.	Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
AP 5.	Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
AP 6.	Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
AP 7.	Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
AP 8.	Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
AP 9.	Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional Sănătate reprezintă o abordare multifond (FEDR și FSE+), cuprinzând o multitudine de intervenții: măsuri sistemice, servicii medicale, achiziție de tehnologii de vârf, infrastructură, abordări inovative în domeniul medical, programe de instruire cu puternic accent practic, digitalizare.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabel 3: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POS

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major
AP 2.	Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
AP 3.	Servicii de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
AP 4.	Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

AP 5.	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
AP 6.	Digitalizarea sistemului medical
AP 7.	Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Sursa: Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială își propune obiective precum creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă; creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile; reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile; creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile.

Alocarea totală este de 3,4 miliarde euro, dintre care 2,39 miliarde vor proveni din Fondul Social European (FSE+), 574 milioane euro din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și 519 milioane de euro de la Bugetul de Stat.

Tabel 4: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POIDS

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
AP 2.	Protejarea dreptului la demnitate socială
AP 3.	Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale
AP 4.	Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
AP 5.	Servicii de suport pentru persoane vârstnice
AP 6.1.	Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I)
AP 6.2.	Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II)
AP 7.	Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
AP 8.	Ajutorarea persoanelor defavorizate

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă are obiective precum promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E; promovarea managementului durabil al apei și promovarea tranziției către o economie circulară. Domeniile finanțate sunt: eficiență energetică, rețele transport energie și stocare;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

apă/apă uzată; managementul deșeurilor; biodiversitate; calitatea aerului; situri contaminate; managementul riscurilor.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabel 5: Sinteza oportunităților de finanțare pentru PODD

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare
AP 2.	Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
AP 3.	Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediarea siturilor contaminate
AP 4.	Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Ca o clarificare, noțiunea de rețele inteligente („smart grid”) de la nivelul promovării eficienței energetice nu se referă doar la energie, ci de exemplu, și la proiectele de apă, care pot conține astfel de elemente, mențiunea urmând a fi făcută și în cadrul programului operațional.

Programul Operațional Educație și Ocupare are ca domenii de intervenție ocuparea tinerilor, educație și ocupare, prin obiective precum îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă; modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe, îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Alocarea financiară a POEO este de 3,8 miliarde euro, din care 3,2 miliarde euro provin din Fondul Social European (FSE+) și 581 milioane euro de la Bugetul de Stat.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabel 6: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POEO

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
AP 2.	Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

AP 3.	Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
AP 4.	Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
AP 5.	Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
AP 6.	Antreprenoriat și economie socială
AP 7.	Suținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
AP 8.	Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
AP 9.	Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime pentru România sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil și ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei facilitează accesul la finanțare.

Măsurile finanțate din FEPAM vor fi corelate și completate cu intervențiile din cadrul celorlalte programe operaționale, pentru:

- îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului de pescuit și acvacultură;
- sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.

Programul Operațional pentru Tranziție Justă are stabilite obiective în următoarele direcții: procese și produse sustenabile, diversificare și creștere economică; recalificare/perfecționare și noi oportunități de angajare; tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată.

Alocarea financiară este de aproximativ 2,030 mld. Euro, dintre care: 766 milioane euro din Fondul de Tranziție Justă, 1 miliard euro din Next Generation EU și 265 milioane euro din Bugetul de stat.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Tabel 7: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POTJ

AP	Oportunități de finanțare
AP 1.	O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării
AP 2.	O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată cu emisii reduse
AP 3.	O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare
AP 4.	O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Toate proiectele de dezvoltare care vor fi incluse în Strategia de Dezvoltare a Județului Teleorman au în vedere, în conformitate cu direcțiile trasate prin Programele Operaționale 2021-2027, să contribuie la atingerea obiectivelor orizontale, constând în dezvoltare durabilă, egalitate de șanse, îmbătrânire activă, inovație și TIC.

În centrul politicilor externe ale Uniunii Europene se află politica de dezvoltare. Aceasta are ca obiective eradicarea sărăciei, sprijinirea creșterii durabile, apărarea drepturilor omului și a democrației, promovarea egalității de gen și abordarea provocărilor climatice și de mediu. Dezvoltarea durabilă reprezintă dezvoltarea care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.¹

Strategia Europeană privind Dezvoltarea Durabilă urmărește creșterea nivelului de protecție a mediului, o mai mare egalitate și coeziune socială, toate cele trei aspecte fiind avute în vedere și în cadrul Strategiei de Dezvoltare propusă pentru județul Teleorman. Interzicerea discriminării și protecția drepturilor fundamentale constituie elemente importante ale ordinii juridice a Uniunii.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman pentru perioada 2021-2030 vizează dezvoltarea competitivității economice prin sprijinirea dezvoltării afacerilor, dezvoltarea infrastructurii moderne de afaceri și a serviciilor, investiții pentru îmbunătățirea productivității, promovarea inovării, răspunzând astfel cerinței europene privind crearea de locuri de muncă și incluziune socială, asigurând în acest sens reducerea discriminării atât în favoarea femeilor dar și a altor categorii vulnerabile: persoane cu handicap, tineri, minorități, vârstnici, persoane din mediul rural. Prin Strategie sunt prevăzute, de asemenea, și măsuri privind dezvoltarea infrastructurii locale de utilități, îmbunătățirea infrastructurii educaționale și de sănătate. Având în vedere că Strategia pune accent pe dezvoltarea unor sectoare prioritare, cu potențial economic, se urmărește creșterea ocupării forței de muncă

¹ Ordonanță de Urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, document disponibil online la adresa <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/67634>, consultat la 08.03.2021

În aceste sectoare.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman pentru perioada 2021-2030 respectă astfel principiul egalității de șanse prin toate obiectivele pe care și le-a propus, măsurile și proiectele propuse conferind posibilitatea accesibilității beneficiarilor finali, fără discriminare pe criteriu de sex, rasă, origine etnică, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Conceptul de îmbătrânire activă reprezintă acel proces prin care persoanele vârstnice sunt încurajate să rămână în câmpul muncii și să împărtășească din experiența lor celorlalte generații. Totodată, presupune încurajarea seniorilor societății de a se implica voluntar în diverse activități culturale, comunitare și economice ce contribuie la dezvoltarea societății în care trăiesc. Îmbătrânirea nu presupune retragerea individului din societate, ci a juca un rol activ prin a duce o viață sănătoasă, independentă și împlinită. Strategia de la nivelul județului Teleorman pentru perioada 2021-2030 proiectează prin proiectele propuse o viziune în care persoanele vârstnice sunt încurajate și au posibilitatea de a duce o viață pe cât posibil sănătoasă, productivă, participativă și independentă.

Nu în ultimul rând, trecerea la o societate informațională și la o economie bazată pe cunoaștere, prin utilizarea tehnologiilor digitale și a internetului, contribuie la maximizarea beneficiilor pentru societate, creșterea productivității și competitivității și a locurilor de muncă. Strategia de la nivelul județului Teleorman cuprinde măsuri care vizează dezvoltarea infrastructurii TIC drept infrastructură suport pentru creșterea competitivității economice în industrie și servicii, a turismului și agriculturii.

Totodată, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman pentru perioada 2021-2030 respectă principiile Codului Național de Conduită privind Parteneriatul Pentru Fonduri Europene Nerambursabile, codul având ca punct de pornire elementele statuate prin Regulamentul Delegat (UE) nr. 240/2014 privind Codul European de Conduită referitor la Parteneriat, în cadrul Fondurilor Europene Structurale și de Investiții.

Principiile de bază din Codul Național de Conduită, relevante în cadrul prezentei Strategii sunt următoarele:

- principiul reprezentativității;
- principiul simetriei;
- principiul căutării consensului;
- principiul implicării active;
- principiul responsabilității;
- principiul regularității participării.

Programul Interreg EUROPE urmărește îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor

și programelor de dezvoltare regională, în principal a celor care urmăresc investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, după caz, a celor de cooperare teritorială europeană, prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici de către actorii de interes regional.

Programul a avut un buget de 359 de milioane de euro, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), pentru perioada 2014-2020, din care: 322.4 milioane de euro pentru proiecte de cooperare interregională implementate de partenerii din UE. Partenerii din Norvegia și Elveția vor fi co-finanțați din fonduri naționale de țările respective, 15.3 milioane de euro pentru platforme de învățare de politici publice, 21,3 milioane de euro pentru asistența tehnică a programului - configurare, implementare, monitorizare etc.

Co-finanțarea proiectelor s-a constituit în procent de 85% din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru instituțiile publice și organismele de drept public din cele 28 de state membre ale UE, 75% pentru organismele private non-profit din cele 28 de state membre UE, 50% finanțare norvegiană pentru organismele publice de drept public și organismele private non-profit din Norvegia.

Programul a fost activ în 30 de țări: cele 28 de state membre ale Uniunii Europene, Elveția și Norvegia.

Programul Operațional permite două tipuri de acțiuni:

1. **„Proiecte de cooperare interregională”**, prin care organizațiile publice din diferite regiuni ale Europei lucrează împreună între 3 și 5 ani, pe o problemă de politică comună, asigurându-se că lecțiile învățate în urma cooperării sunt puse în practică.

Pentru a consolida abordarea orientată spre rezultate și pentru a oferi procesului de învățare șanse mai bune de a conduce spre rezultate tangibile, un proiect de cooperare interregională este conceput în două faze:

- **„Faza 1”** dedicată învățării interregionale și a pregătirii punerii în aplicare a lecțiilor învățate din cooperare, prin elaborarea unui plan de acțiune; planul de acțiune este un document care oferă detalii despre modul în care lecțiile învățate din cooperare vor fi implementate în scopul de a îmbunătăți instrumentul de politică abordat în această regiune;
 - **„Faza 2”** dedicată monitorizării punerii în aplicare a fiecărui plan de acțiune. Dacă este cazul, în această fază se pot efectua și proiecte pilot;
2. **„Platforme de învățare de politici”**, un instrument pentru schimbul mai bun și rapid de cunoștințe, ce ajută factorii de decizie în domeniul politicilor în cadrul activității lor. O platformă de învățare a politicilor este un serviciu pentru toți partenerii de proiect și pentru toți ceilalți actori ce implementează politici

regionale din Europa, un serviciu de promovare a învățării continue de politici și valorificarea bunelor practici de politică regională;

În cadrul Programului Interreg V-A România - Bulgaria aferent perioadei 2014 - 2020, aria eligibilă specifică regiunii Sud Muntenia a fost constituită din județele: Teleorman, Giurgiu și Călărași. Această zonă este caracterizată prin probleme tipice zonelor de frontieră, iar prezența graniței limitează schimburile economice, sociale, culturale, afectează managementul comun și eficient al teritoriului și duce la creșterea gradului de marginalizare și izolare față de centrele economice, importante.

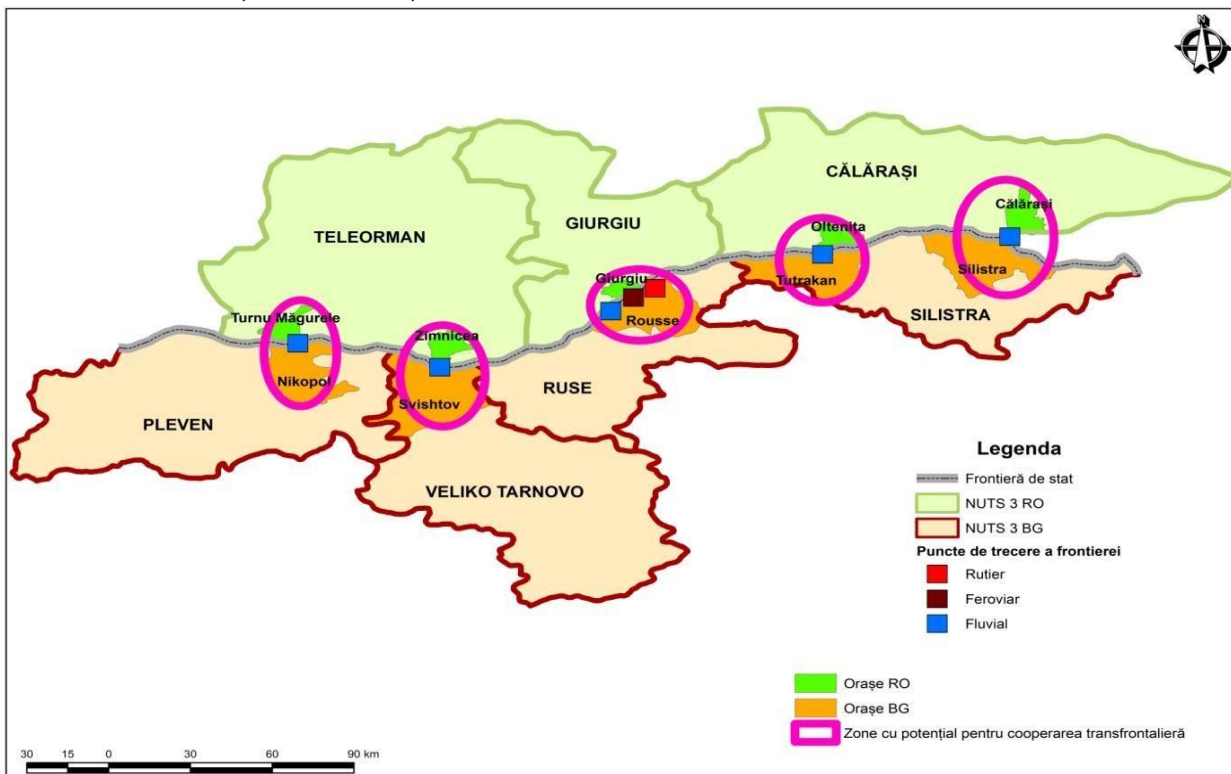

Figura 1: Harta administrativă a Județului Teleorman

Sursa: Studiul privind dezvoltarea urbană în Regiunea Sud-Muntenia - stadiul actual și scenarii de dezvoltare pentru perioada 2014-2020

Cooperarea interregională în Regiunea Sud-Muntenia s-a materializat, prin intermediul Programului de Cooperare Interregională INTERREG EUROPE și a Programului de Cooperare Teritorială Europeană URBACT III, întreaga regiune fiind eligibilă. Programele au vizat acțiuni de sprijinire a procesului de schimb de informații și bune practici cu privire la dezvoltarea urbană, modernizarea serviciilor publice, incluziunea socială și antreprenoriatul, realizarea de studii și corelarea datelor referitoare la domenii de interes comun, precum și cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare, competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii, sprijinirea tranziției către o

economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele și mediu și utilizarea eficientă a resurselor. Implementarea acestor două programe în regiunea Sud Muntenia a condus la dezvoltarea relațiilor de cooperare interregională cu parteneri din țări precum: Olanda, Suedia, Italia, Spania, Franța, Bulgaria, Grecia, Belgia, Polonia, Germania, Portugalia, Polonia, Estonia, Anglia, Irlanda, Cehia, Ungaria, Slovenia, Irlanda, Norvegia, Lituania și Letonia.

Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030 pune accent pe refacerea naturii, care va constitui un element central al planului UE de redresare în urma pandemiei de coronavirus, oferind oportunități imediate de afaceri și de investiții pentru relansarea economiei europene, prin 3 sectoare economice cheie:

- construcțiile;
- agricultura;
- produsele alimentare și băuturile.

Aceste sectoare depind în mare măsură de natură și generează peste 7.000 de miliarde euro.

Obiectivele constau în refacerea ecosistemelor terestre și marine degradate de pe întreg teritoriul Europei, prin:

- deblocarea a 20 de miliarde EUR pe an pentru biodiversitate din diferite surse, inclusiv fonduri UE și finanțare națională și privată. Aspectele legate de capitalul natural și de biodiversitate vor fi integrate în practicile comerciale;
- luarea măsurilor necesare pentru ca UE să devină lider mondial în abordarea crizei globale a biodiversității. Comisia va mobiliza toate instrumentele de acțiune externă și parteneriatele internaționale pentru a obține un nou cadru ambițios al ONU privind biodiversitatea la Conferința părților la Convenția privind diversitatea biologică din 2021.

Strategia Europeană Pentru Tineret 2019 - 2027 a fost adoptată printr-o Rezoluție a Consiliului Uniunii Europene din 26 noiembrie 2018 și este în vigoare pentru perioada 2019 -2027.

Documentul are în vedere trei direcții de acțiune:

- încurajarea implicării și participării tinerilor în viața civică și democratică;
- conectarea tinerilor la nivelul Uniunii Europene și dincolo de ea în vederea creșterii implicării voluntare, a încurajării mobilităților de învățare, solidarității și înțelegerii interculturale;
- sprijinirea tinerilor prin calitatea, inovarea și recunoașterea lucrului de tineret.

De altfel, sunt mai multe noutăți pe care Comisia Europeană le-a propus în noua Strategie, cum ar fi: instituirea unui coordonator al UE pentru tineret în cadrul Comisiei Europene, monitorizarea cheltuielilor UE în domeniul tineretului; o legătură mai clară între implementarea politicii europene de tineret și activitățile relevante din cadrul programelor Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate.

Politicile de tineret în România sunt ghidate de Programul de Guvernare și Strategia Națională de Tineret în domeniul politicii de tineret 2015-2020 elaborată de Ministerul Tineretului și Sportului. Prin Legea Tinerilor din 2006, în România sunt considerați tineri persoanele cu vârsta între 14 și 35 ani. Acest fapt este deosebit de important în contextul în care majoritatea granturilor și altor beneficii existente pentru tineri în Uniunea Europeană sunt valabile până la 35 ani.

La nivel european, au fost stabilite 11 Obiective Europene de tineret:

1. O Uniune Europeană mai conectată cu tinerii;
2. Egalitate pentru toate genurile;
3. Societăți incluzive;
4. Informare și dialog constructiv;
5. Sănătate mintală și bunăstare;
6. Dezvoltarea tinerilor în mediul rural;
7. Locuri de muncă de calitate pentru toți;
8. Învățământ de calitate;
9. Spații ale tinerilor și participare pentru toți;
10. O Europă verde și durabilă;
11. Organizații de/pentru tineret și programe europene.

Orizont Europa constituie viitorul program-cadru pentru cercetare și inovare (C&I) al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027. Este inițiativa emblematică a UE, menită să sprijine C&I din etapa de concept până la comercializare, și completează finanțarea națională și regională. Orizont Europa reprezintă continuarea programului Orizont 2020 al Uniunii Europene.

Structura propusă a programului Orizont Europa presupune trei piloni:

- excelență științifică;
- provocări globale și competitivitate industrială europeană;
- Europă inovatoare.

Bugetul pe termen lung al UE pentru perioada 2021-2027 și pachetul de redresare este un buget care capacitează redresarea după COVID-19, iar acest buget va permite UE să asigure în anii următori o finanțare fără precedent, în valoare de 1,8 mii de miliarde EUR, pentru a sprijini atât redresarea statelor membre în urma pandemiei provocată de virusul SARS-CoV-2, cât și prioritățile pe termen lung ale UE în diferite domenii de politică.

Viitorul buget pe termen lung va acoperi șapte domenii de cheltuieli. El va oferi cadrul pentru finanțarea a aproape 40 de programe de cheltuieli ale UE în următoarea perioadă de șapte ani. Angajamentele totale în bugetul pentru 2021 sunt stabilite la 164,2 miliarde EUR, iar plățile totale la 166,1 miliarde EUR. Finanțarea a fost direcționată către atenuarea efectelor pandemiei provocată de virusul SARS-CoV-2, sprijinirea unei redresări durabile și realizarea tranziției verzi și a celei digitale a UE, în conformitate cu prioritățile vizate în următorul cadru financiar multianual.

Pornind de la nivel european, vom accentua **contextul național** în perioada de programare 2021-2027.

Astfel, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2030, s-au trasat 17 direcții privind obiectivele ce trebuie atinse în acest interval de timp. Ghidându-se după direcțiile europene, în **Strategia Națională a României 2030** s-au elaborat ținte specifice pentru fiecare dintre cele 17 obiective².

Primul obiectiv european propune **eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context** constituind în plan național următoarele obiective:

- eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

Al doilea obiectiv ce se regăsește atât la nivel european, cât și național este **eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile**, ce aduce în plan național următoarele obiective:

- eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu

² Departamentul pentru dezvoltare durabilă, din cadrul aparatului de lucru al Guvernului României (N.D.) Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, disponibil la adresa <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>, accesat la data de 21.08.2020

nivelul înregistrat în anul 2014;

- finalizarea cadastrului agricol;
- dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă constituie un alt obiectiv european asupra căruia în plan intern au fost propuse:

- asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;
- reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate.

Un alt obiectiv îl constituie garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți ce se regăsește la nivelul României prin următoarele ținte:

- reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;
- învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opțional;
- asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității

culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor constituie un domeniu aplicat de Uniunea Europeană în politicile de dezvoltare ce prezintă la nivel național au fost următoarele obiective:

- continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatarei sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți reprezintă o altă prioritate în strategia europeană materializându-se în plan național în următoarele ținte:

- creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;
- creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;
- conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%.

Un alt obiectiv constă în **asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern**. România își propune să atingă acest obiectiv prin:

- extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;
- asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;
- creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;
- asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor.

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a

ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți se regăsește la nivel național prin:

- păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației;
- promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;
- atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă.

Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației se realizează prin:

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;
- îmbunătățirea siguranței rutiere;
- reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări este un obiectiv propus de Uniunea Europeană ce a dus la constituirea în plan național a următoarelor ținte:

- adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate;
- apropierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;
- reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

Prin dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile se încearcă în România să se atingă următoarele ținte:

- asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ;
- asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelilor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.

Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile constituie la nivelul României, prin:

- trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030 Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%).

Grija pentru mediu s-a materializat la nivel național urmând directiva europeană de luare a unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor prin:

- consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;
- îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;
- îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă constituie o directivă următoarele obiective valabile până în anul 2030:

- prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special

de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;

- minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;
- dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement. Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii.

Raportat la mediul înconjurător **protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate** constituie un alt obiectiv pentru care au fost propuse în plan național:

- dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;
- conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;
- asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă.

Obiectivul european de dezvoltare durabilă prin **promovarea unor societăți pașnice și incluzive, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile** prevede următoarele obiective la nivel național:

- administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;
- asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;
- reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.

Ultimul obiectiv strategic la nivelul Uniunii Europene îl constituie ideea de **consolidare a mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă** ce prevede în plan național:

- majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;
- sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;
- susținerea angajamentelor internaționale și implicarea pro activă pe plan european și internațional³.

Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023 reprezintă o analiză multidimensională, care a fost realizată cu sprijin și asistență tehnică din partea Băncii Mondiale.

Tabel 8: Fonduri europene și de la bugetul de stat disponibile pentru investiții în infrastructura educațională

Program		Fonduri Europene (milioane Euro)		Fonduri naționale (milioane Euro)	Total (milioane Euro)
		FEDR	FEADR	Bugetul de stat și bugetele locale	
POR 2014-2020	PA 10	297	0	55	352
	IP 4.4	65	0	11,5	76,5
Total POR		362	0	66,5	428,5
PNDR (2015-2023)		0	150	27	177
PNDL (2015- 2019)		0	0	240	240
Total		362	150	333,5	845,5

Sursa: Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Misiunea strategică a Strategiei este reprezentată de asigurarea unui acces echitabil la medii de învățare sigure și flexibile, care facilitează inovarea în predare și învățare prin utilizarea unui model decizional transparent, bazat pe date concrete.

³ Departamentul pentru dezvoltare durabilă, din cadrul aparatului de lucru al Guvernului României (N.D.) Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, disponibil la adresa <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>, accesat la data de 10.08.2020

Pilonii strategici abordați sunt prezentați mai jos:

Tabel 9: Pilonii strategici abordați în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Pilon strategic	Obiective strategice	Indicator de rezultat
Pilonul 1 Acces la serviciile educaționale	Îmbunătățirea accesului la servicii educaționale în zonele insuficient deservite și în unitățile de învățământ supraaglomerate. Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar și preșcolar. Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi și studenți.	Indicator 1: 100.000 de persoane beneficiare de acces la servicii educaționale îmbunătățite până în 2023
Pilonul 2 Calitate, condiții de siguranță și funcționare a spațiilor de învățare	Dezvoltarea și actualizarea cadrului legislativ al infrastructurii școlare pentru asigurarea unui mediu propice pentru spațiile de învățare. Îmbunătățirea calității condițiilor de siguranță și de funcționare a spațiilor de învățare	Indicator 2: Reducerea procentului unităților de învățământ/instituțiilor de învățământ superior care funcționează fără avize sau autorizații (indicele privind caracterul adecvat al utilităților) Indicator 3: Reducerea procentului unităților de învățământ/instituțiilor de învățământ superior vulnerabile la risc seismic mare
Pilonul 3 Calitatea și relevanța mediilor de învățare	Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare. Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și în societate	Indicator 4: Reducerea procentului de unități de învățământ/instituțiilor de învățământ superior care nu dispun de facilități (biblioteci, laboratoare, săli de sport, ateliere de practică) Indicator 5: Creșterea calității și relevanței mediilor de învățare pentru 20.000 de persoane până în 2023

Sursa: Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

După stabilirea conformității propunerilor cu principiile generale, se aplică un set de criterii pentru prioritizarea proiectelor eligibile de investiții în infrastructură. Aceste criterii au fost structurate pe patru dimensiuni și opt subdimensiuni strategice

considerate cele mai importante pentru deciziile de prioritizare a investițiilor pentru modernizarea infrastructurii educaționale.

Dimensiunile strategice și subdimensiunile luate în considerare în procesul de definire a criteriilor de prioritizare și indicatorilor aferenți acestora sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel 10: Dimensiuni strategice abordate în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Dimensiune strategică	Subdimensiune
Demografia	schimbările demografice
Nevoile unităților de învățământ	condițiile de predare și învățare
	riscul de părăsire timpurie a școlii
	performanțele elevilor
	contextul socio-economic
Alternativă de transport	alternativă de transport
Nevoile pieței forței de muncă	corelarea cu piața forței de muncă

Sursa: Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar - #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul UE, România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi.

Fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. România se află în această etapă, iar Planul de Redresare și Reziliență pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) urmărește 3 obiective strategice:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

- Ameliorarea stării economice a României urmare a crizei pandemice;
- Consolidarea capacității de reziliență;
- Asigurarea unei creșteri economice pe termen lung.

Pilonul I se referă la transport și schimbări climatice, pilonul II la servicii publice, dezvoltare urbană, valorificare patrimoniu, iar Pilonul III la competitivitate economică, digitalizare, capacitate de reziliență, cu adresare către teme precum mediul de afaceri/ ecosisteme antreprenoriale, cercetare și inovare, digitalizare și securitate cibernetică.

Analizând politicile regionale, Programul Operațional Regional (POR) al Regiunii Sud-Muntenia pentru perioada 2021-2027 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile privind dezvoltarea acesteia din Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2014-2020 și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii (RIS3) 2014 - 2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale și europene.

POR SM 2021-2027 și-a stabilit drept obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia, care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a administrației publice locale și economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii. Au fost identificate 7 priorități, ce corespund celor 5 obiective de politică stabilite de Comisia Europeană pentru perioada 2021-2027.

Tabel 11: Priorități de dezvoltare la nivel regional

Obiectiv	Scop	Problema identificată la nivel regional
Obiectivul strategic 1	Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial.	Regiunea Sud Muntenia are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale
Obiectivul strategic 2	Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice	Regiunea SM înregistrează progrese reduse în adoptarea digitalizării de către administrația publică
Obiectivul strategic 3	Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilități urbane	Regiunea SM se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor de energie mari în clădiri, a sistemelor de transport poluante ce determină o mobilitate limitată, precum și numărul mare de areale urbane degradate.

Obiectiv strategic 4	Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene.	Regiunea are o conectivitate rutieră scăzută la rețeaua TEN-T
Obiectiv strategic 5	Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale.	Chiar și pe fondul unei scăderi demografice, infrastructura educațională din regiune este subdimensionată și degradată, afectând accesul la educație și incluziune socială.
Obiectiv strategic 6	Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural	Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al regiunii este insuficient valorificat
Obiectiv strategic 7	Dezvoltarea capacității administrative a AMPOR	Capacitatea administrativă relativ scăzută a ADR SM, în contextul în care va deveni autoritate de management.

Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia

Conform documentului, Regiunea este caracterizată de nivele reduse ale productivității și a competențelor dobândite, prin comparație cu alte regiuni. Rigiditățile de pe piața muncii, cât și un mediu de afaceri puțin dezvoltat au un impact semnificativ asupra dezvoltării economice.

Sistemul de inovare subdezvoltat, interacțiunile insuficiente dintre mediul academic și sectorul productiv, deficitul de capital uman, absența abilităților cerute și cadrul instituțional insuficient dezvoltat pot eroda potențialul existent. Mai mult, în continuare există lipsuri semnificative la nivelul infrastructurii de bază. Reducerea semnificativă a populației, și în special a persoanelor tinere, absolvenților de învățământ superior și lucrătorilor calificați limitează perspectivele de creștere și dezvoltare.

Soluțiile propuse vizează creșterea competitivității regionale prin dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, realizarea de investiții în educație și în infrastructură de baza, asigurarea unor legături mai bune între orașele care generează creștere economică și împrejurimi și realizarea de investiții în calitatea actului de guvernare.

Tabel 12: Obiective generale și specifice ale Programului Operațional Regional Sud-Muntenia, în vederea delimitării aliniamentului strategic

OP1 „O Europă mai inteligentă, prin	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și	La nivelul regiunii Sud Muntenia, provocările cele mai importante cu care aceasta se confruntă se referă la performanțele scăzute de inovare generate de o infrastructură de CDI slab dezvoltată, ce prezintă disparități
---	---	---

promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	adoptarea tehnologiilor avansate	teritoriale în localizare și este deținută cu precădere de universitățile și institutele de cercetare din sectorul public, o capacitate limitată de transfer tehnologic (generată de existența unui număr scăzut de entități de inovare și transfer tehnologic, unei game limitate de servicii furnizate de aceștia, număr mare de contracte de transfer tehnologic în domenii cu grad scăzut de intensitate tehnologică, colaborări slabe cu mediul de afaceri), conexiuni internaționale slabe și o participare scăzută la rețelele, platformele și programele de cercetare și inovare europene. În acest sens, obiectivul specific ce vizează dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate va contribui la dezvoltarea inteligentă a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 - 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității regionale de transfer tehnologic și continuarea eforturilor de construire a capacității instituționale și a beneficiarilor în domeniul specializării inteligente, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 - 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu lecțiile învățate din perioada 2014 -2020 și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de cercetare și a participării mediului de cercetare și a celui de afaceri la structuri și rețele europene de cercetare și specializare inteligentă acest obiectiv contribuie și la SNCISI 2021 - 2027.
	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	RȚ al CE 2020 evidențiază provocările cu care se confruntă România în ceea ce privește digitalizarea economiei și a administrației publice. La nivel național și regional, digitalizarea firmelor, rămâne o provocare importantă ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE. Totodată, populația din regiune deține un nivel scăzut al competențelor digitale ale forței de muncă⁴. În ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale pentru cetățeni, la nivelul regiunii Sud Muntenia s-au evidențiat o serie de operațiuni digitale disponibile la marea majoritate a autorităților publice locale, și anume: plata impozitelor, taxelor, amenzilor; înregistrarea online a cererilor, petițiilor, sesizărilor și formulare necesare pentru diverse operațiuni. Cu toate acestea, procesele de lucru din

⁴ 29% din populația regiunii nu a folosit niciodată internetul (Eurostat, 2018).

		interiorul administrației publice locale sunt digitalizate într-o mică măsură. În acest sens, obiectivul specific ce vizează fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor va contribui la redefinirea strategiei de dezvoltare a regiunii, fiind corelat și bazându-se pe prioritățile PDR 2021 - 2020 și RIS 3 2021 - 2027. Acest obiectiv contribuie totodată și la Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 și la implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul de Țară al Comisiei Europene pentru România 2019 ce recomandă orientarea investițiilor din perioada 2021 - 2027 pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini dezvoltarea centrelor de inovare digitală.
1.3	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	În pofida creșterii economice solide din ultimii 3 ani și a creșterii productivității medii pe persoană, productivitatea României se află în continuare pe ultimele locuri în UE. Astfel, un punct vulnerabil al economiei românești este dat de ritmul lent al transformării economiei și al tranziției către o economie bazată pe cunoaștere și inovare. În ceea ce privește competitivitatea regiunii, analizele regionale ilustrează o creștere economică recentă ce are însă o stabilitate fragilă, determinată de disparitățile de la nivelul claselor de mărime ale firmelor și a concentrării activității economice în plan teritorial și al sectoarelor economice. Astfel, principalele provocări se referă la dezvoltarea și maturitatea ecosistemului antreprenorial, ce se caracterizează printr-o structură a economiei de dominată de microîntreprinderi, un număr suboptim de întreprinderi ce sunt localizate preponderent în mediul urban, cu o densitate scăzută în județele din partea de sud a regiunii și cu puternice disparități intraregionale în ceea ce privește gradul de diversificare economică, o dezvoltare slabă a infrastructurii de sprijin a afacerilor (incubatoare și acceleratoarele de afaceri) și a gamei de servicii furnizate de acestea, la care se adaugă un număr în scădere a firmelor inovatoare și un stadiu incipient în ceea ce privește dezvoltarea clusterelor regionale și a rețelelor de afaceri. În acest context, obiectivul specific de impulsionare a creșterii și competitivității IMM-urilor este esențial pentru dezvoltarea durabilă și inteligentă a regiunii și va accelera tranziția economiei regionale spre o economie bazată pe cunoaștere, în concordanță cu prioritățile principalelor documente strategice dezvoltate la nivel regional (PDR 2021 - 2027 și RIS 3 2021 - 2027). Mai mult, prin sprijinirea

		investițiilor de modernizare tehnologică în întreprinderi, dezvoltării infrastructurii și serviciilor structurilor de sprijin a afacerilor regionale, sprijinirea clusterelor și a activităților de internaționalizare acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 - 2020, în conformitate cu lecțiile învățate din perioada 2014 - 2020.
	1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	Lecțiile învățate în implementarea AP1 din POR 2014-2020 evidențiază necesitatea întăririi capacității administrative a instituțiilor cu rol de management al fondurilor europene structurale și de investiții pentru susținerea specializării inteligente. Procesul de descoperire antreprenorială, desfășurat în perioada martie 2019 - iulie 2020, a subliniat necesitatea continuării eforturilor de dezvoltare a competențelor în domeniul specializării inteligente, tranziției industriale și antreprenoriatului. În vederea pregătirii potențialilor beneficiari ai Axei prioritare 1 este necesar să fie dezvoltate competențele actorilor implicați în proiectele pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, respectiv a antreprenorilor, reprezentanților CDI, autorităților publice precum și a altor entități implicate. Prin sprijinirea dezvoltării competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / autorităților publice/ entităților implicate și a capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA) se asigură continuitatea strategică a POR 2014 - 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, fiind în concordanță și cu recomandările și obiectivele SNCIS 2021-2027, PDR Sud Muntenia și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud-Muntenia.
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei	2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Creșterea concentrației de GES în atmosferă, în special a CO₂, a constituit cauza principală a încălzirii pronunțate din ultimii 50 ani; de altfel, clima României a suferit o încălzire mult mai rapidă decât media globală. Poluarea aerului și temperaturile ridicate, cauzate de GES, au efecte deosebit de negative asupra persoanelor în vârstă, a copiilor și a celor cu probleme de sănătate preexistente, precum și asupra unor materiale de construcții și construcții care pot fi monumente istorice. La nivelul RSM, provocările cele mai importante sunt la nivelul orașelor, deoarece acestea se confruntă cu o calitate precară a fondului de locuit și o poluare crescută a aerului.

circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”	Vechimea clădirilor publice implică necesitatea unor lucrări de consolidare, iar eficiența energetică scăzută a sectorului rezidențial, cu consumuri energetice nesustenabile conduce la necesitatea realizării de investiții în aceste clădiri. În acest sens, OS 2.1, dorește să soluționeze problemele orașelor regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (PDR 2021 - 2027). Prin continuarea investițiilor în domeniul creșterii eficienței energetice în clădiri rezidențiale și publice, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 - 2020, realizând o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu recomandările de țară pentru 2021-2027 (CE-2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de clădiri publice/locuințe sociale și în sectorul rezidențial din regiune, acest obiectiv contribuie și la atingerea Țintelor stabilite de Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva 2050 (16.XI.2018) și de PNIEC 2021-2030. OS 2.1 răspunde necesității de intensificare a acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice reliefate în Raportul special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la impactul încălzirii globale cu 1,5 °C peste nivelurile preindustriale.
2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Principalele provocări cu care se confruntă regiunea se referă la lipsa spațiilor verzi, precum și la pierderea acestor spații verzi existente în mediul urban datorită creșterii continue a populației. Toate aceste aspecte conduc la înrăutățirea calității vieții cetățenilor și creșterea poluării în mediul urban. Parcurile, grădinile publice, pădurile urbane, acoperișurile verzi, etc., au ca scop creșterea spațiilor verzi din zonele funcționale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor. Totodată, terenurile slab utilizate sau abandonate din interiorul orașelor a indus probleme de mediu în orașe și au afectat într-o mare măsură comunitatea locală. Prin aceste investiții se pot aduce beneficii multiple teritoriului, precum conservarea biodiversității sau adaptarea la schimbările climatice, asigurarea drenării apei sau crearea de spații verzi, modernizarea spațiilor verzi existente, asigurarea de locuri de muncă sau creșterea prețurilor proprietăților. În acest sens, obiectivul specific ce vizează <i>îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</i> va contribui la dezvoltarea durabilă a orașelor regiunii Sud Muntenia, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la

		nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor în crearea, extinderea spațiilor verzi, contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 - 2020.
	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile	Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu numeroase provocări în ceea ce privește mobilitatea urbană. Analiza datelor statistice arată faptul că transportul public este subdimensionat, datorită scăderii flotei de mijloace de transport și a unui număr scăzut de mijloace de transport ecologice, concomitent cu creșterea numărului de pasageri transportați. Astfel, procesul de modernizare a flotei de transport reprezintă o prioritate pentru regiune. Alte provocări semnificative se referă la infrastructura deficitară pentru utilizarea transportului ecologic și interconectivitatea slab dezvoltată pentru toate mijloacele de transport motorizate și nemotorizate (terminale multimodale, parcări de tip park and ride, etc). Dezvoltarea spațială a localităților urbane și folosirea intensivă a autovehiculelor proprii în lipsa transportului public urban de calitate au accentuat blocajele în trafic și au crescut poluarea aerului. Diminuarea poluării cu emisii de CO2 din aglomerările urbane se poate realiza prin crearea unui sistem multimodal de transport public urban ecologic și prin utilizarea mijloacelor de transport nemotorizate, astfel încât acestea să ofere o alternativă eficientă în detrimentul folosirii autoturismelor personale. În acest sens, obiectivul specific de promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile vizează dezvoltarea transportului urban ecologic motorizat și nemotorizat și a infrastructurii necesare care vor contribui la scăderea emisiilor de dioxid de carbon și decongestionarea traficului. Obiectivul se află în concordanță cu PDR 2021-2027, PMUD, cu Recomandările de Țară pentru 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020) și asigură totodată și continuitatea strategică a POR 2014-2020 prin tipul de investiții sprijinite. Prin susținerea dezvoltării infrastructurii transportului urban nepoluant, obiectivul specific contribuie la țintele Obiectivului 11 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, prin care se sprijină accesul la sisteme de transport sigure, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public.
OP3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”	3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în	Rapoartele evidențiază că la nivel național, competitivitatea este afectată și de starea și fiabilitatea slabă a infrastructurii rutiere care afectează eficacitatea mediului de afaceri în ceea ce privește transportul intern și transfrontalier al bunurilor și serviciilor, limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile

	fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	regionale. Regiunea se confruntă cu slabe rezultate în materie de siguranță rutieră, înregistrând un număr mare de persoane accidentate în accidente de circulație rutieră. O rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială și pentru creșterea nivelului de educație, care va contribui la conectarea comunităților defavorizate cu mediul urban, oferind tinerilor accesul la o educație mai bună. Investițiile preconizate în dezvoltarea infrastructurii rutiere, dar și în capacitatea portantă efectivă, vor avea beneficii mari pentru industrie, vor oferi accesul la forța de muncă disponibilă în zonele îndepărtate prin reducerea timpului de călătorie către zonele dezvoltate. Lecțiile învățate în perioada 2014-2020 aferente domeniului infrastructurii rutiere sunt în continuare justificate în raport cu nevoile socio-economice existente la nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia. Atât dezvoltarea și modernizarea rețelei de drumuri județene cât și asigurarea accesului la coridoarele TEN-T și implicit la orașe și municipii au în continuare o relevanță mare. Obiectivul specific privind dezvoltarea infrastructurii rutiere intermodale și durabile are un rol important pentru economia regiunii, siguranța și bunăstarea populației și se află în concordanță cu Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 și recomandările de țară (Comisia Europeană, 2020), asigurând totodată și continuitatea viziunii strategice a POR 2014-2020. Prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii rutiere, obiectivul specific contribuie la îndeplinirea Țintelor pentru anul 2030 ale Obiectivului 9 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră.
OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;	Principalele probleme cu care se confruntă RSM în domeniul educației sunt legate de numărul mare de unități de învățământ care necesită lucrări de reabilitare, modernizare, dotare cu echipamente didactice și IT, scăderea numărului unităților școlare în ultimii ani, în special în mediul rural (județele din sudul regiunii), capacitatea insuficientă a sălilor de clasă, accesibilitate redusă, distanța și timpul de navetă care duc la scăderea gradului de participare a elevilor în toate nivelurile de învățământ, a mediilor de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare. În acest sens, obiectivul specific ce vizează îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, adaptarea unităților de învățământ pentru a facilita accesul elevilor cu dizabilități, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii va contribui la

		dezvoltarea socială a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027). Totodată, se contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 - 2020, realizându-se, astfel, o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară formulate în Raportului de monitorizare al educației și formării (CE, 2019), la îndeplinirea obiectivelor Strategiei privind Modernizarea Infrastructurii Educaționale 2017-2023 și a Strategiei privind digitalizarea educației în România. În același timp, prin intervențiile favorabile incluziunii în educație a tuturor copiilor/ elevilor de la diferitele niveluri de învățământ, POR 2021-2027 contribuie la realizarea obiectivelor SNIR 2021-2027. Prin sprijinirea creșterii gradului de participare la învățământul dual se asigură corelarea cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare a Formării Profesionale inițiale în sistem dual din România pentru perioada 2020 - 2025.
OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale”	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane</u>;	La nivelul regiunii SM, principalele probleme cu care se confruntă aceasta sunt legate de starea de degradare a patrimoniului cultural și natural și conservare a obiectivelor de patrimoniu, amenințate de acțiunea umană și schimbările climatice, nivelul redus al investițiilor în infrastructurile de turism, fapt ce reduce semnificativ numărul de turiști în regiune, precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement. În acest sens, obiectivul specific ce vizează favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane va contribui la dezvoltarea atractivității regiunii, aliniindu-se cu documentele strategice la nivel regional (PDR 2021 - 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 - 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării integrate și durabile, sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și continuarea eforturilor de construire a conceptului unitar de turism sustenabil, diferențiat prin calitate, respect față de natură și accesibilitate pentru turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 - 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural, acest obiectiv contribuie și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care vizează valorificarea resurselor

		culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protecție a patrimoniului cultural.
	5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane	Aspectele problematice cu care se confruntă regiunea Sud Muntenia sunt legate de nivelul mare de degradare a patrimoniului cultural și natural, de gradul redus de conservare a obiectivelor de patrimoniu. În ceea ce privește infrastructura de turism, aceasta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile în care se oferă insuficiente posibilități de cazare, masă, agrement etc., precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement, în pas cu cerințele pieței. O caracteristică importantă a turismului regional o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează cele mai importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiune. Astfel, obiectivul specific ce urmărește favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane va conduce la dezvoltarea regiunii mai aproape de cetățenii ei, fiind în conformitate cu documentele strategice la nivel regional (PDR 2021 - 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 - 2027). În același timp, prin susținerea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și perpetuarea eforturilor de dezvoltare a conceptului de turism durabil, accesibil pentru toate tipurile de turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 - 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027. De asemenea, prin susținerea investițiilor în infrastructura de turism și infrastructura culturală prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului, acest obiectiv contribuie și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care urmăresc valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protejare și păstrare a patrimoniului cultural.

Sursa: POR Sud Muntenia 2021-2027, versiunea draft

Conform documentului, Regiunea este caracterizată de nivele reduse ale productivității și a competențelor dobândite, prin comparație cu alte regiuni. Rigiditățile de pe piața muncii, cât și un mediu de afaceri puțin dezvoltat au un impact semnificativ asupra dezvoltării economice.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

De asemenea, analizând prevederile **Planului De Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia**, constatăm că Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind o regiune de graniță, dar și un punct de intersecție a mai multor axe prioritare TEN-T care leagă centrul și nordul Europei de zona mediteraneeană și Asia, respectiv:

- Axa prioritară TEN-T VII (Fluviul Dunărea) - coridor fluvial, care leagă Portul Rotterdam de Portul Constanța, fiind cel mai important traseu navigabil din Uniunea Europeană, din perspectivă strategică și a traficului de mărfuri și persoane;
- Axa prioritară TEN-T IV - coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă zona centrală a Europei (orașele Dresden și Nurenberg) de Porturile Constanța, Salonic și Istanbul (prin 3 ramificații), via Praga-Viena-Budapesta-București-Sofia;
- Axa prioritară TEN-T IX - coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă nordul Europei (orașele Helsinki și Kaliningrad) de porturile Odessa și Alexandroupolis, via Sankt-Petersburg-Moscova- Kiev-București.

Aprofundând analiza, **PORSM 2021-2027** asigură implementarea viziunii strategice pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile pentru dezvoltarea acesteia din PDR 2021-2027, RIS3 2021 - 2027 și SRT.

În pofida progreselor și creșterii economice înregistrate în 2014-2018, Regiunea Sud-Muntenia rămâne o regiune care se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea UE.

Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu disparități de dezvoltare crescânde între nord și sud, dar și urban-rural. Situată în zona de influență a Bucureștiului, Regiunea este puternic polarizată economic și social și are mari dificultăți în reținerea populației tinere și a celei mai calificate. Astfel, partea de nord (alcătuită din județele AG, PH și DB) este puternic industrializată (în special industria constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună aproximativ 70% din PIB regional. Restul de patru județe (CL, GR, TR și IL) aduc o contribuție mult mai mică la formarea PIB regional (aprox. 30%), specializându-se în agricultură, o zonă care necesită forță de muncă mai puțin calificată și o intensitate scăzută a tehnologiei.

Plecând de la specificitățile regionale, investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin urmărirea a șase obiective strategice corespunzătoare celor 5 Obiective Prioritate stabilite de CE pentru perioada 2021-2027.

Cele șase sunt:

- 1 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovație, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial, având în vedere faptul că Regiunea Sud Muntenia are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale.
- 2 Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane. **Regiunea**

Sud Muntenia se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor mari de energie în clădiri, sistemelor de transport poluante cu o mobilitate limitată, precum și numărului mare de terenuri virane/ neutilizate/ abandonate.

- 3 Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene, ținând cont că **Regiunea Sud Muntenia are o conectivitate rutieră scăzut la rețeaua TEN-T.**
- 4 Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale, care la nivelul Regiunii se prezintă ca fiind **subdimensionată, degradată și greu accesibilă.**
- 5 Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural. **Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al regiunii este insuficient valorificat.**
- 6 Dezvoltarea capacității administrative a AMPORSM, în contextul atribuțiilor de AM.

Prioritățile de investiții prezentate la nivelul POR Sud-Muntenia se referă la următoarele activități strategice, care vor fi prezentate în cele ce urmează:

- Activități de cercetare și inovare în microîntreprinderi, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate);
- Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, huburi de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și start-upuri în domeniul TIC, B2B);
- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Promovarea patrimoniului natural și cultural local, a produselor locale și meșteșugărești, a turismului și a activităților culturale prin tehnologii smart și IT&C;
- Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin;
- Infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- Infrastructuri de ciclism;
- Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari;
- Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar;
- Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților;

- Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe;
- Sprijinirea AMPOR SM și a OI (inclusiv costuri administrative, respectiv de personal) pentru implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, control și audit.

Acțiunile orientative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POTJ, POS, POEO, iar la nivel comunitar prin Orizont 2020, Programul Europa Digitală, Digital Innovation and Scale-up Initiative.

Specific regiunii din care face parte Județul Teleorman, menționăm instrumentul SUERD, un instrument comunitar de cooperare macro-regională al statelor riverane Dunării, destinat dezvoltării economice și sociale a macro-regiunii dunărene, prin consolidarea implementării în regiune a politicilor și legislației UE. În cadrul acestei strategii sunt eligibile numai 12 județe din România: Caraș Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Tulcea și Constanța.

SUERD reunește 9 state membre UE (Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Croația, Germania, România, Republica Slovacă, Slovenia și Ungaria) și 5 state nemembre ale UE (Bosnia și Herțegovina, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia și Ucraina).

Strategia a fost elaborată de către Comisia Europeană în anul 2010, pe baza contribuțiilor aduse de statele riverane, inclusiv România. În prezent, Strategia Dunării se află în fază de implementare. România este co-inițiator al SUERD, alături de Austria și contribuie la elaborarea și implementarea Strategiei Dunării, alături de toate celelalte state riverane.

Strategia este structurată pe patru mari obiective (piloni) :

A. Interconectarea regiunii Dunării

1. Îmbunătățirea mobilității și a multimodalității

- a. căi navigabile interioare (Austria și România). Transportul fluvial pe Dunăre are nevoie de o infrastructură modernă care să conducă la o economie mai competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon în regiune. Deși pe Dunăre funcționează 70 porturi, doar câteva dintre acestea beneficiază de un nivel de infrastructură, facilități și tehnologii care asigură servicii de transport și logistică de înaltă calitate cu efect negativ redus asupra mediului.
- b. legături rutiere, feroviare și aeriene (Slovenia și Serbia)

2. Încurajarea energiilor durabile (Ungaria și Cehia)

3. Promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni (România și Bulgaria)

B. Protejarea mediului în regiunea Dunării

- 1. Restaurarea și întreținerea calității apelor (Ungaria și Slovacia)
- 2. Gestionarea riscurilor de mediu (Ungaria și România)

3. Conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solurilor (Bavaria și Croația)

C. Creșterea prosperității în regiunea Dunării

1. Dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației (Serbia și Slovacia)
2. Sprijinirea competitivității întreprinderilor, inclusiv dezvoltarea clusterelor (Croația și landul Baden-Württemberg)
3. Investiția în oameni și capacități (Austria și Republica Moldova)

D. Consolidarea regiunii Dunării

1. Ameliorarea capacității instituționale și a cooperării (Austria și Slovenia)
2. Conlucrarea în vederea promovării securității și pentru soluționarea problemelor legate de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave (landul Bavaria și Bulgaria)

Beneficiile majore pe care Strategia SUERD le aduce României sunt:

- Dezvoltarea calității vieții, prin creșterea competitivității și a atractivității localităților dunărene;
- Obținerea de avantaje economice prin încheierea de parteneriate de afaceri și prin cooperări între sectorul public și cel privat;
- Atragerea de investiții în domenii strategice precum infrastructurile de transport, mediu și energie;
- Angrenarea factorilor de decizie din România într-un nou format de cooperare transnațională, care va genera transfer de expertiză și competențe la nivelul administrației locale;
- Contribuția la creșterea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de investiții ce revin României.

2. PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI TELEORMAN

2.1. Prezentare generală

Regiunea Sud Muntenia este a treia regiune ca mărime din România, ocupând o suprafață de 34.453 km², fiind localizată în partea de sud a țării și înconjurând regiunea București - Ilfov.

Regiunea Sud Muntenia se compune din următoarele șapte județe: Argeș; Dâmbovița; Prahova; Teleorman; Giurgiu; Călărași; Ialomița. Județul Teleorman deține 16.8% din suprafața întregii regiuni.

Județul Teleorman este situat în partea de sud a țării, în zona centrală a Câmpiei Române, la intersecția dintre paralela 44°N și meridianul 25°E, teritoriul său fiind încadrat de județele Argeș și Dâmbovița la nord, Giurgiu la est și Olt la vest. Extremitatea sudică a Județului este delimitată de fluviul Dunărea, care constituie granița României cu Bulgaria. Declarat partea a Coridorului Pan-European de transport VII al UE, fluviul reprezintă o cale navigabilă importantă, iar vecinătatea sa reprezintă unul dintre atuurile Județului, constituind un potențial vector de dezvoltare, prin prisma oportunităților de cooperare transfrontalieră cu Bulgaria.

Între limitele descrise mai sus, suprafața Județului Teleorman este de 5.790 km², încadrându-se între județele de mărime mijlocie ale țării. În cadrul regiunii Sud-Muntenia, din care face parte, județul Teleorman ocupă locul doi ca suprafață, după județul Argeș.

Județul Teleorman are o populație de 328.867 locuitori, conform datelor oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică la 01.01.2020, în scădere cu aproximativ 17% față de anul 2010. Densitatea populației este de aprox. 57 loc/ km². Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că 32% din populația județului trăiește în zonele urbane și 68% în zone rurale, Județul Teleorman fiind astfel unul dintre județele cu cele mai scăzute niveluri de urbanizare din România.

Caracterizat prin relief de câmpie, teritoriul județului - monoton la prima vedere - cuprinde o parte din Câmpia Română (și anume compartimentul vestic al Câmpiei Burnazului și cel sudic al Câmpiei Găvanu-Burdea), precum și Lunca Dunării din acest sector. Teritoriul județului întrunește condițiile de relief pedoclimatice foarte bune pentru practicarea agriculturii cu irigații. Resursele agroclimatice sunt foarte favorabile pentru culturile de porumb, grâu, floarea soarelui, lucernă, tutun și mai puțin favorabile pentru cartofi, fasole, câneapă, în și alte plante sensibile la uscăciune și secetă.

Clima este temperat continentală, specifică etajului climatic moderat de câmpie sudică și se caracterizează printr-un potențial caloric ridicat, amplitudini mari ale temperaturii aerului, cantități reduse de precipitații și adeseori în regim torențial vara, precum și frecvente perioade de secetă. Fluviul Dunărea traversează teritoriul județului la limita sudică pe o lungime de 119 km, iar râul Olt pe 20 km, râul Vedea pe 120 km, Teleormanul pe 89 km și Călmățuiul pe 112 km. Existența celor două porturi pe Dunăre: Turnu Măgurele și Zimnicea oferă mari posibilități de transport fluvial și de amplasare a unor obiective industriale.

Prima mențiune documentară a numelui Teleorman datează din 14 mai 1441 într-un act, „Hrisovul lui Vlad Dracul Voievod”, domnul Țării Românești. Denumirea județului Teleorman este presupusă ca derivând de la cea a râului cu același nume și de la „Marea pădure cumană Teleormanul” care acoperea cândva aproape în întregime teritoriul actual al județului. Toponimul „Teleorman” derivat din Deleorman - „pădure deasă” este considerat ca datând din timpul cumanilor, cu semnificația de pădure mare și întunecoasă, „pădure nebună”, folosit și în limba turcă veche cu aceeași semnificație. În urma studiilor întreprinse asupra reconstituirii arealului pădurii, s-a dovedit existența pe acest teritoriu a unei vieți economice îndelungate și bine organizate. De-a lungul timpului, județul Teleorman s-a caracterizat printr-o relativă stabilitate a limitelor sale administrative. Ca unitate administrativă, județul Teleorman face parte din districtele de veche tradiție ale Țării Românești.

2.2. Așezare geografică

Din punct de vedere administrativ, județul Teleorman este constituit din trei municipii (Alexandria, Turnu Măgurele și Roșiorii de Vede), două orașe (Zimnicea și Videle), 92 de comune și 231 de sate.

Ca tipologie funcțională a centrelor urbane localizate la nivelul județului Teleorman, se remarcă faptul că Municipiul Alexandria, reședință de județ, este un municipiu din categoria orașelor mijlocii cu funcțiuni economico-sociale complexe, cu rol de coordonare și armonizare a dezvoltării în teritoriu. Roșiorii de Vede este un municipiu din categoria orașelor mijlocii, nod feroviar, cu funcțiuni industriale și de servire a localităților din nord-vestul județului. Similar, Turnu Măgurele se încadrează în tipologia orașelor mijlocii, fiind totodată un centru industrial și portuar cu rol de servire a localităților din sud-vestul județului. Zimnicea este un port fluvial, cu rol administrativ de importanță locală, iar Videle păstrează apartenența la industria petrolieră, prin faptul că este amplasat în perimetrul unei zone petroliere.

Structura administrativă a județului este reprezentată în harta de mai jos.

Figura 2: Harta administrativă a Județului Teleorman

Sursa: Website-ul oficial al Consiliului Județean Teleorman

Din cele 231 de sate, unul aparține unui oraș, respectiv satul Coșoaia, acesta având statutul de sat aparținător al Orașului Videle. Componenta orașului Videle prezintă anumite particularități, în sensul că include o serie de cartiere care din punct de vedere administrativ sunt integrate în Videle, dar care își păstrează caracteristicile unor localități rurale: Furculești, Fotăchești, Cârtojanca, Tămășești.

Fiind un județ cu o rată scăzută a urbanizării, Teleormanul se remarcă printr-o rețea de așezări urbane de dimensiuni mici și medii (sub 100.000 de locuitori), care nu au putut să funcționeze ca centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse.

Relieful județului este definit de două trepte principale, câmpie și luncă, respectiv Câmpia Munteniei de Vest, Lunca Dunării și Lunca Oltului, întregul teritoriu prezentând o ușoară declivitate către sud-est. Altitudinile cele mai mari, de 170 m, sunt prezente în partea de Nord. Lunca Dunării este treapta cea mai joasă din relieful teritoriului, altitudinea acesteia fiind de 24 m la Turnu Măgurele și 20 m la confluența cu râul Vedea.

De asemenea, relieful a contribuit și la structurarea activității economice de la nivelul județului, astfel că ponderea foarte mare a suprafeței de câmpie a favorizat practicarea agriculturii, fapt ce a condus la specializarea județului în acest domeniu.

2.3. Resurse naturale

Din punct de vedere al reliefului, județul Teleorman nu este variat. Predomină relieful de câmpie, care acoperă partea de sud și centrală, continuând cu o zonă slab deluroasă în partea nordică. Altitudinea câmpiei este cuprinsă între 38-43 m la nivelul terasei Dunării și 90-95 m la nivelul câmpiei propriu-zise.

În continuare vom analiza resursele naturale existente la nivelul Județului, observând totodată specificul reliefului și gradul scăzut de diversitate, care imprimă Județului posibilități limitate de dezvoltare pe baza resurselor naturale.

Resursele subsolului sunt constituite în principal din zăcăminte de țiței și gaze naturale în zona nord - estică, în perimetrul Videle - Olteni - Pieni - Siliștea Nouă. Aici au fost instalate multe sonde petroliere pe teritoriul mai multor localități - Blejești, Siliștea, Trivalea-Moșteni, Ciolănești, Pieni, Talpa, Videle.

Structurile de zăcăminte cele mai importante sunt exploatate pe teritoriul localităților Videle, Blejești, Siliștea, Moșteni, Baci, Prejba, Șericu, Purani.

Rocile utile sunt prezente sub forma argilelor comune (în zonele Alexandria, Zimnicea, Ciuperceni), nisipuri și pietrișuri (zăcăminte importante la Turnu Măgurele, Zimnicea, Plosca, Poroschia - Țigănești, Scrioaștea și zone de perspectivă la Orbeasca, pe râul Vedea și afluenții săi în raza comunelor Cervența, Mavrodin, Nanov).

Fiind un județ de câmpie cu o suprafață mare arabilă, județul dispune de un sol cu grad ridicat de fertilitate de cernoziom, brun-roșcat de pădure, fapt ce permite posibilitatea unor investiții deosebit de avantajoase în agricultură. Astfel, un avantaj al reliefului este potențialul solurilor care prezintă un grad ridicat de fertilitate naturală, favorabil dezvoltării de culturi agricole.

Cele mai întâlnite **soluri** sunt cernoziomurile, solurile brun-roșcate și solurile brune de pădure, care se succed de la sud spre nord în ordinea de mai sus. Aceste soluri creează condiții favorabile pentru culturile cerealiere, precum și pentru legume și plante tehnice (culturile de rapiță fiind prezente în special în Județ).⁵ O altă resursă naturală o constituie lacurile naturale (Suhaia, Baldovinești, Belciug) și cele artificiale amenajate pentru piscicultură, dar și fluviul Dunărea, de care se leagă și o eventuală dezvoltare turistică a

⁵ Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Alexandria, pentru perioada 2014-2020, disponibilă la adresa <https://www.alexandria.ro/wp-content/uploads/Strategia-de-dezvoltare-2014-2020.pdf>, accesat la data de 11.02.2021

județului.

Referitor la **ariile naturale**, pe teritoriul județului Teleorman nu se suprapun parcuri naționale sau parcuri naturale. La nivelul **județului Teleorman** sunt identificate trei categorii de arii protejate, respectiv:

- **arii de protecție specială avifaunistică (SPA)** - stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice - Directiva "păsări";
- **situri de interes comunitar (SCI)** - stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale a faunei și florei sălbatice - Directiva "habitate";
- **rezervații științifice**, monumente ale naturii și rezervații naturale (RONPA) - IUCN.

De asemenea, în județul Teleorman sunt un număr de **5 arii de interes național** și monumente ale naturii, cu o suprafață de 178,2 ha, reprezentând 0,30% din suprafața județului, clasificate conform IUCN în următoarele categorii:

1. categoria III - 7;
2. categoria IV - 4;
3. arie de protecție specială avifaunistică - 1.

I. Rezervații naturale:

1. Pădurea Troianu;
2. Ostrovul Gâsca;
3. Ostrovul Mare;
4. Pădurea Pojorâtele;

II. Arie de protecție specială avifaunistică - Balta Suhaia;

Referitor la ariile de protecție specială avifaunistică (SPA), pe teritoriul județului se regăsesc 6 arii de protecție redată în tabelul următor.

Tabel 13: Siturile de protecție avifaunistică din Județul Teleorman

Denumirea	Categoria de management	Acte legislative	Suprapunere cu alte ANP	Limite comune cu ANP învecinate	Act de aprobare
Valea Oltului Inferior	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2011	Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele ROSCI 0376	Confluența Olt - Dunăre	O.M. 1093/2016

Confluența Olt-Dunăre	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2011	Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele ROSCI 0376 Ostrovul Mare- cod ANP B10	Valea Oltului Inferior	O.M. 1093/2016
Vedea-Dunăre	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2012	Gura Vedei-Saica - Slobozia Ostrovul Gâsca cod ANP IV 47	-	O.M. 1093/2016
Suhaia	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2013	Balta Suhaia- Cod ANP VI 27	-	O.M. 1093/2016
Vitânești-Răsmirești	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2014	-	-	O.M. 1093/2016
Valea Câlniștei	Arie de protecție specială avifaunistică	H.G. 1284/24/10/2007/H/g/ 971/05/10/2015	-	-	O.M. 1093/2016

Sursa: ANANP

În ceea ce privește siturile de interes comunitar, situația detaliată a acestora este cuprinsă în continuare, pe teritoriul județului Teleorman fiind înregistrate 9 astfel de arii.

Tabel 14: Siturile de interes comunitar Județul Teleorman

Denumirea	Categoria de management	Acte legislative	Suprapunere cu alte ANP	Limite comune cu ANP învecinate	Act de aprobare
Raul Vedea	Sit de importanță comunitară	Ordin 2387/29/09/2011	Pădurea Pojorătele cod ANP B11	-	O.M. 1175/2016
Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele	Sit de importanță comunitară	Ordin 2387/29/09/2012	Confluența Olt-Dunăre (ROSPA 0024) Valea Oltului Inferior (ROSPA 0106)	Corani-Turnu Măgurele (ROSCI 044)	O.M. 1175/2016
Pădurea Ștorobăneasa	Sit de importanță comunitară	Ordin 46/12.1.2016	-	-	O.M. 1175/2016
Pădurea Troianu	Sit de importanță comunitară	O.M. 1964/2007	Pădurea Troianu- cod ANP IV. 48	-	O.M. 1175/2016

Pădurea Dorobanțu	Sit de importanță comunitară	Ordin 46/12/01/2016	-	-	O.M. 1175/2016
Gura Vedei-Șaica - Slobozia	Sit de importanță comunitară	O.M. 1964/2007	Vedea-Dunărea	-	O.M. 1175/2016
Pădurea Dandara - Corneanca	Sit de importanță comunitară	Ordin 46/12/01/2016	-	-	O.M. 1175/2016
Seaca	Sit de importanță comunitară	Ordin 46/12/01/2016	-	-	O.M. 1175/2016
Corabia-Turnu Măgurele	Sit de importanță comunitară	O.M. 1964/2007	Confluența Olt-Dunăre (ROSPA 0024)	Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele	O.M. 1175/2016

Sursa: ANANP

Două dintre ariile naturale de protecție specială avifaunistică se situează în totalitate în județul Teleorman, respectiv ROSPA0102 Suhaia, ce se întinde pe raza teritorial-administrativă a localităților Lisa, Seaca, Suhaia, Vișoara, Fântânele și Zimnicea, având o suprafață de 4516 ha și ROSPA0148 Vitănești - Râsmirești, ce se întinde pe o suprafață de 1107,20 ha, pe raza teritorial-administrativă a localităților Alexandria, Vitănești, Măgura și Mârzănești și Râsmirești.

Siturile de importanță comunitară (SCI) sunt în număr de 9, însumând o suprafață de 23023 ha dintre care doar cinci sunt localizate în totalitate pe teritoriul județului Teleorman, după cum urmează:

- ROSCI0179 Pădurea Troianu, în suprafață de 78,70 ha, se situează pe teritoriul localității Troianul, județul Teleorman;
- ROSCI0422 Dandara - Corneanca, ce ocupă o suprafață de 546,80 ha, se situează pe teritoriul localității Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman;
- ROSCI0423 Pădurea Dorobanțu se situează pe teritoriul teritorial-administrativ al localităților Călmățui, Crângeni, Slobozia Mândra, județul Teleorman și ocupă o suprafață de 647,30 ha;
- ROSCI0426 Pădurea Ștorobăneasa ocupă o suprafață de 417,70 ha și este localizată pe raza localităților Brânceni, Smârdioasa, Ștorobăneasa, Țigănești, județul Teleorman;
- ROSCI0433 Seaca este situată pe teritoriul administrativ al localităților Crângu și Furculești, județul Teleorman și ocupă o suprafață de 107,40 ha.

Alte zone cu importanță pentru mediu la nivel internațional sunt siturile RAMSAR, pe teritoriul județului regăsindu-se următoarele:

1. Confluența Olt-Dunăre - cod RORM0011, cu o suprafață totală de 45541,16 ha, din care 24406,34 ha în Teleorman, reprezentând 53,59% din suprafața totală a

sitului;

2. Suhaia - cod RORM0012, cu o suprafață totală de 19707,10 ha, din care 98,97% în județul Teleorman.

Ariile naturale de pe teritoriul județului Teleorman oferă o serie de oportunități de dezvoltare a zonei, astfel:

- posibilitatea accesării fondurilor europene de către autoritățile administrative publice și de către ONG-uri;
- creșterea tendinței de practicare a agroturismului și a ecoturismului;
- extinderea infrastructurii de drumuri, alimentare cu apă, energie din surse regenerabile în zonele rurale;
- elaborarea unui set de măsuri care să contribuie la creșterea atractivității zonelor;
- promovarea, conservarea și valorificarea resurselor culturale, a tradițiilor, meșteșugurilor și a obiceiurilor din zonă.

2.4. Demografie

Sub-secțiunea curentă redă principalele aspecte socio-demografice regăsite la nivelul Județului Teleorman. În anul 2020, populația județului **după domiciliu** ajungea la un total de 363.189 de persoane. Grafic, evoluția populației după domiciliu este redată mai jos.

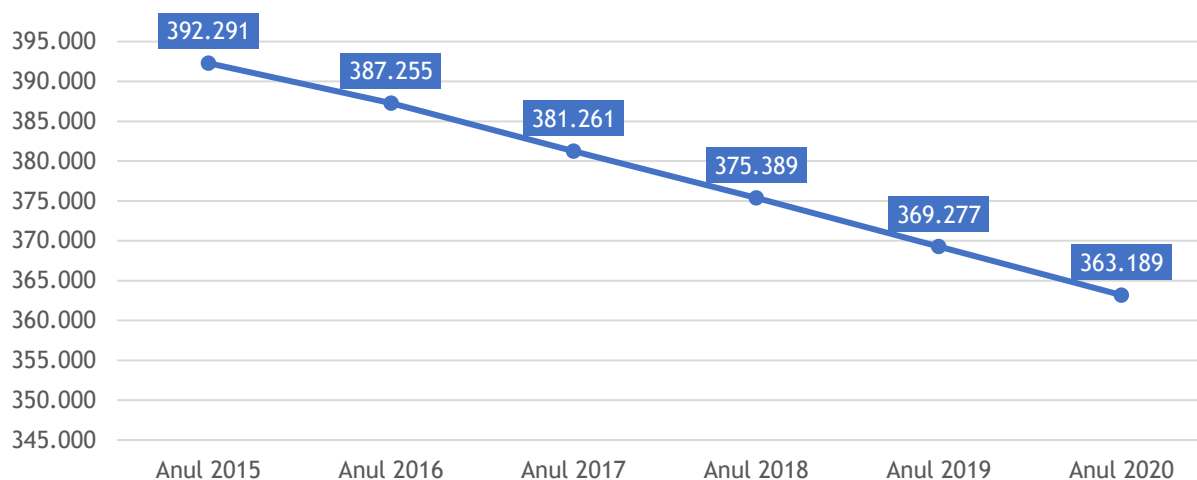

Figura 3: Evoluția populației după domiciliu în Județul Teleorman

Sursa: INS

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Din analiza datelor se poate observa un trend descendent, populația din anul 2020 fiind cu 7,4% mai mică față de cea din anul 2015.

Dat fiind fenomenul accentuat al migrației regăsit nu doar pe plan local ci și la nivel național, analiza demografică la nivelul Județului Teleorman va fi efectuată în continuare prin prisma datelor ce indică **populația rezidentă**.

În acest mod se intenționează surprinderea situației reale din teritoriu, care denotă faptul că populația rezidentă este semnificativ mai scăzută decât cea cu domiciliul declarat pe raza teritorială a județului.

Din perspectivă dinamică, tabelul de mai jos redă evoluția populației rezidente a Județului Teleorman în perioada 2015-2020, putând fi observate variații semnificative, cu impact demografic preponderent negativ, similar tuturor județelor slab urbanizate din România.

Tabel 15: Evoluția populației rezidente la nivelul Județului Teleorman pe medii de rezidență și sexe

Teleorman	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Total	361.615	355.281	349.628	341.447	334.143	328.867
Masculin	177.940	174.954	172.628	168.718	165.425	162.963
Feminin	183.675	180.327	177.000	172.729	168.718	165.904
Mediul de rezidență						
Urban	116.916	115.123	112.342	110.829	108.952	108.090
Rural	244.699	240.158	237.286	230.618	225.191	220.777

Sursa: INS

Din datele analizate se pot observa următoarele aspecte:

- un **trend puternic descendent** al evoluției populației, la nivelul anului 2020 înregistrându-se o populație de 328.867 de locuitori, cu aproximativ 9% mai puțin față de anul 2015 și cu 17% mai puțin față de anul 2010;
- scădere mai accentuată în rândul populației de sex feminin, aceasta prezentând în perioada analizată o reducere cu aproximativ 9,6%;
- distribuție relativ egală între sexe, la nivelul anului 2020 populația de sex feminin constituind 50,44% din populația totală județeană;
- scădere mai accentuată a populației în mediul rural, în anul 2020 fiind înregistrat un total de 220.777 de locuitori, cu 9,7% mai puțin față de anul 2015;
- deficit de populație din ce în ce mai accentuat;
- declin demografic continuu și îngrijorător;
- pondere mai accentuată a populației din mediul rural, aceasta constituind în anul 2020

aproximativ 67,1% din total⁶.

Accentuarea tendinței de îmbătrânire demografică este o realitate care trebuie adresată cât mai urgent, folosind cele mai adecvate mijloace și soluții pentru ameliorarea situației de față.

Migrația externă afectează în special zonele preponderant rurale, așa cum este cazul județului Teleorman, pentru că populația tânără, dar cu un nivel scăzut de instruire, optează pentru locuri de muncă în străinătate.

Lipsa locurilor de muncă, lipsa investițiilor și lipsa infrastructurii de afaceri, dezvoltarea economică încă fragilă, profilul agrar al activităților și slaba calificare a populației (în special a celei din mediul rural) reprezintă câteva din cauzele ce generează migrația externă.

Referitor la distribuția pe grupe de vârstă, în graficul de mai jos este redată distribuția populației Județului Teleorman la nivelul anului 2020 pe principalele grupe de vârstă. Datele privind evoluția longitudinală a populației pe mai multe segmente de vârstă au fost redată în secțiunea **Anexe**.

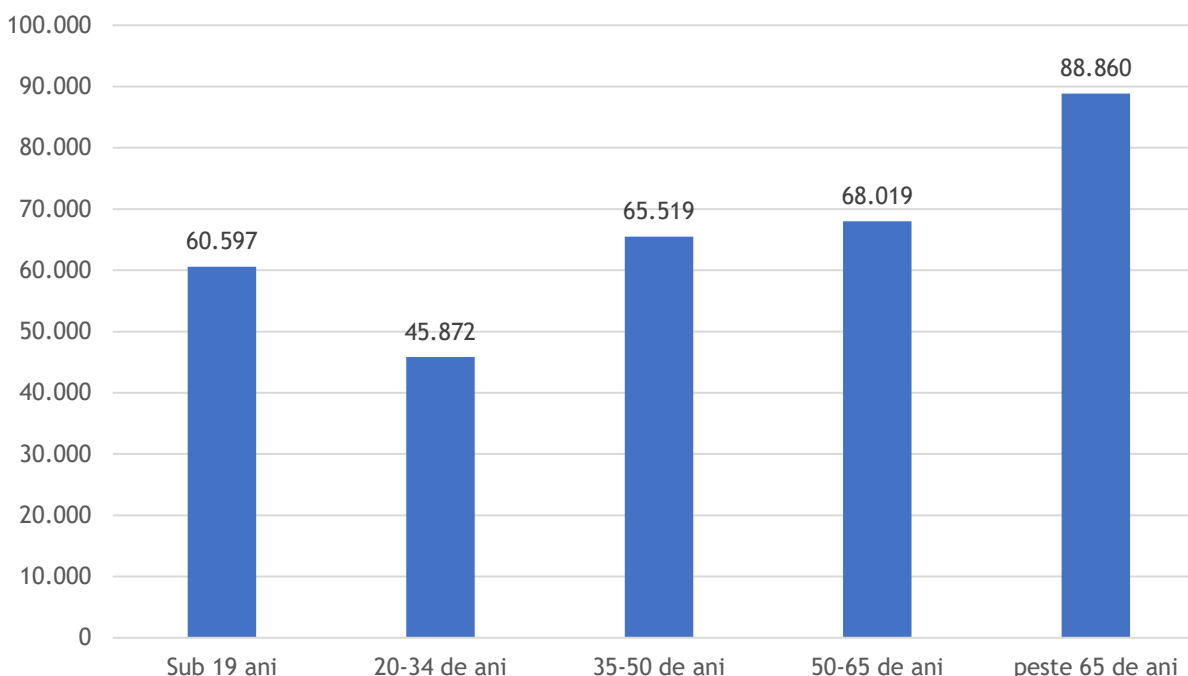

Figura 4: Distribuția populației pe principalele grupe de vârstă la nivelul anului 2020

Sursa: INS

⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) POP105A - Populația rezidență la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe și medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 27.01.2021

Datele indică o îmbătrânire a populației, grupa de peste 65 de ani constituind ponderea majoritară, de aproximativ 27% din total, cu o populație totală de 88.860 de locuitori. La polul opus se regăsește populația cu grupa între 20 și 34 de ani, care regroupează 45.872 persoane și constituie 14% din total⁷.

Evoluția acestor fenomene impune adoptarea unor politici sociale în primul rând în domeniul demografic, dar și în alte domenii precum cel al pieței muncii, sistemului de sănătate și a celui de educație. În strânsă legătură cu fenomenul de îmbătrânire a populației se află mișcarea naturală a populației redată prin rata natalității și a mortalității.

În figura de mai jos este redată rata natalității la nivelul Județului Teleorman, prin comparație între mediile de rezidență.

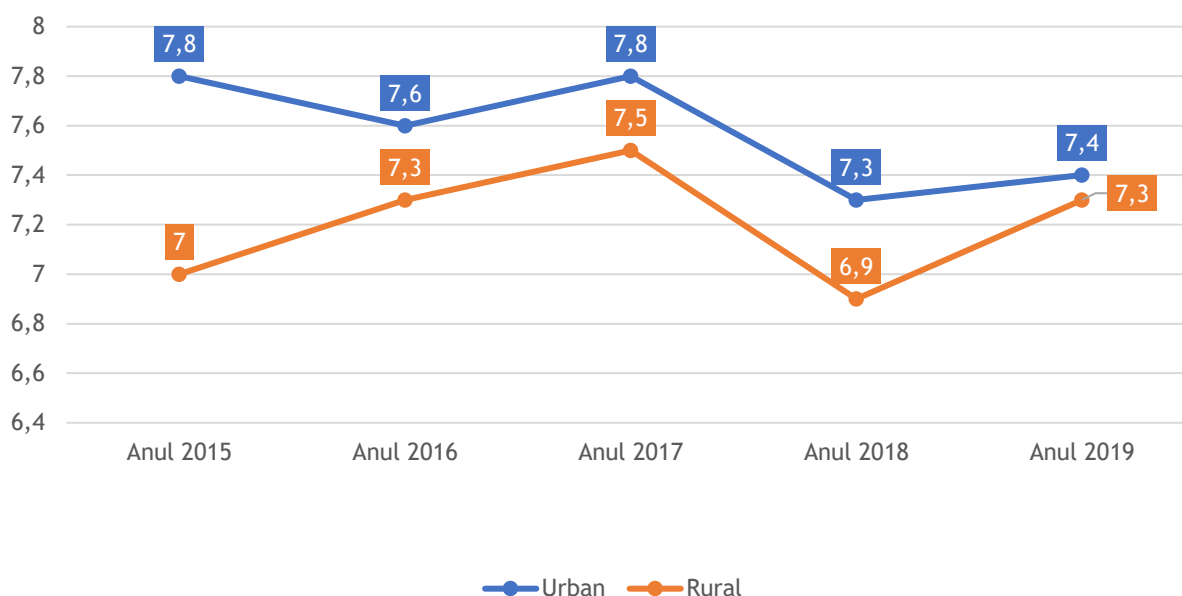

Figura 5: Evoluția ratei natalității la nivelul Județului Teleorman pe medii de rezidență
 Sursa: INS

Distribuția în profil teritorial a natalității, pe parcursul perioadei analizate, nu este uniformă. Scăderea demografică a fost determinată de natalitatea în scădere de la an la an, de mortalitatea generală și infantilă cu valori superioare mediei pe țară, de gradul redus de urbanizare al județului, dar și de exodul spre București sau chiar străinătate.⁸

⁷ Ibidem

⁸ Institutul Național de Statistică. (n.d.) POP202A - Rata de natalitate pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 12.02.2020

În ceea ce privește **rata mortalității**, în figura de mai jos este redată evoluția printr-o situație comparativă cu rata surprinsă la nivelul Regiunii Sud-Muntenia în intervalul 2015-2019.

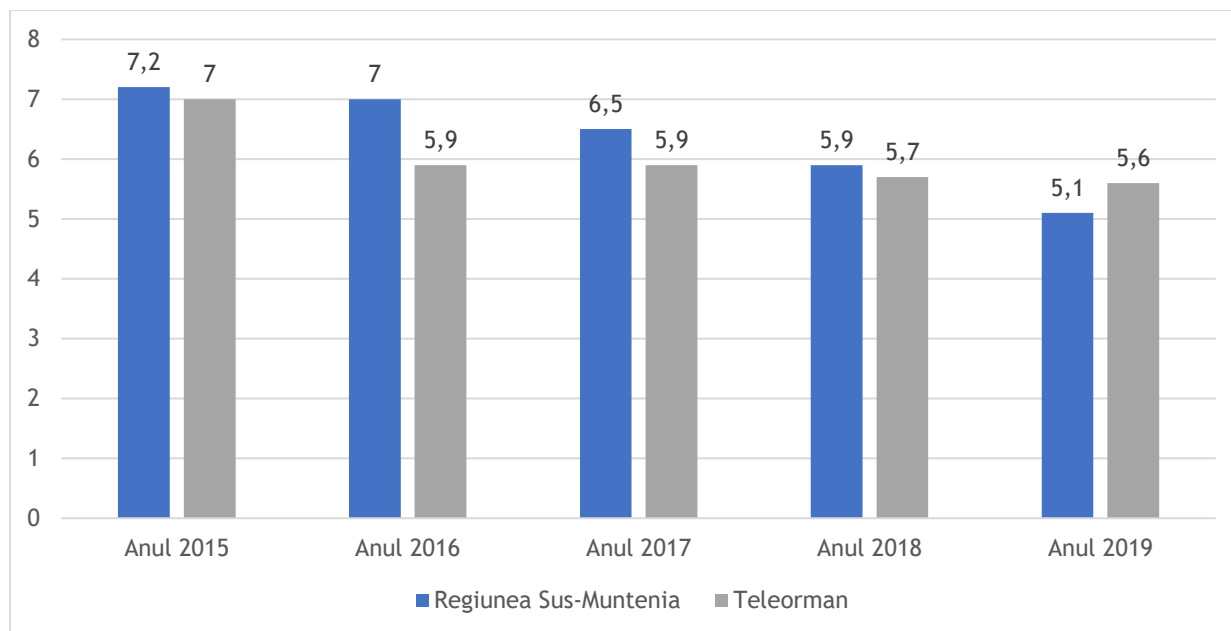

Figura 6: Rata mortalității la nivelul Județului Teleorman și a Regiunii Sud-Muntenia
 Sursa: INS

Raportat la Regiunea Sud-Muntenia, se constată o tendință de scădere a ratei mortalității, ajungând în anul 2019 sub media Județului Teleorman. Principala cauză de deces a teleormănenilor o constituie bolile aparatului circulator (68 %), urmate de tumori care și-au dublat incidența ajungând să provoace 16% din decese, de boli ale aparatului digestiv (5 %) și ale aparatului respirator (4 %).

2.5. Economie

Sectorul economic constituie factorul principal care determină evoluția și dezvoltarea durabilă a Județului Teleorman. În strânsă legătură cu elementele analizate în capitolul anterior, dar și cu cadrul ce conferă direcția de dezvoltare și anume infrastructura, în capitolul curent se vor reda principalele variabile ce conturează dimensiunea economică regăsită la nivelul Județului Teleorman. Regiunea se confruntă cu o accentuare a disparităților de dezvoltare între partea de nord și cea de sud. Astfel, partea de nord (formată din județele Argeș, Prahova și Dâmbovița) este puternic industrializată (în special industriile constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună cca 70% din PIB-ul regional. Restul celor patru județe (Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița) au o

contribuție mult mai scăzută la formarea PIB-ului regional (cca 30%). Primele elemente referitoare la situația economică sunt date de evoluția PIB-ului la nivel de județ, câștigul salarial minim, numărul de salariați și rata șomajului.

Tabel 16: Situația economică la nivelul Județului Teleorman în perioada 2015-2019

Județ	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
PIB Județul Teleorman milioane lei	7.630	7.672	8.621	9.532	10.229*
Câștigul salarial mediu net, lei					
Total	1.859	2.046	2.338	2.642	2.986
Masculin	1.928	2.116	2.383	2.666	3.057
Feminin	1.783	1.968	2.288	2.615	2.908
Nr. de salariați					
Total	51.392	51.976	52.931	54.017	54.315
Masculin	27.813	24.870	25.916	26.492	27.214
Feminin	23.579	27.106	27.015	27.525	27.101
Nr. șomerilor înregistrați					
Total județean	18.535	15.999	14.893	11.201	8.825

*Date estimate pe baza raportului Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză (CNSP)

Sursa:INS

Pe baza datelor oferite de Institutul Național de Statistică și a estimărilor efectuate de CNSP, se poate constata o creștere a PIB-ului județean de aproximativ 34%, ajungându-se în anul 2019 la o valoare de 10.299 de milioane de lei⁹. Dată fiind creșterea PIB-ului la nivel județean, o analiză asupra veniturilor relevă următoarele aspecte:

- **creștere totală a veniturilor** de aproximativ 60,6%, în anul 2019 înregistrându-se un venit mediu de 2.986 de lei;
- **venituri mai ridicate în cazul bărbaților**, aceștia prezentând un venit mediu net cu 149 de lei mai mare față de angajații de sex feminin;
- **creștere salarială mai ridicată în cazul femeilor**. Deși femeile prezintă o medie a venitului mai scăzută decât cea a bărbaților, creșterea salarială înregistrată în perioada 2015-2019 a fost cu aproximativ 5 procente mai mare față de cea a

⁹ Institutul Național de Statistică (n.d.) CON103I - PIB pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

bărbaților, respectiv de 63%;

- **numărul total al salariaților prezintă o ușoară creștere**, în anul 2019 înregistrându-se un total de 54.315 lucrători, cu 5,6% mai mult față de anul 2015;
- **ponderea salariaților de sex masculin indică o ușoară scădere de aproximativ 2%**, în vreme ce numărul femeilor salariate crește cu aproximativ 14,9%¹⁰;
- **reducere semnificativă a numărului de șomeri**, în anul 2019 fiind înregistrați 8.825 de șomeri, cu 52% mai puțini față de anul 2015¹¹.

Distribuția pe sexe a salariaților la nivelul Județului Teleorman în anul 2019 este redată în figura de mai jos.

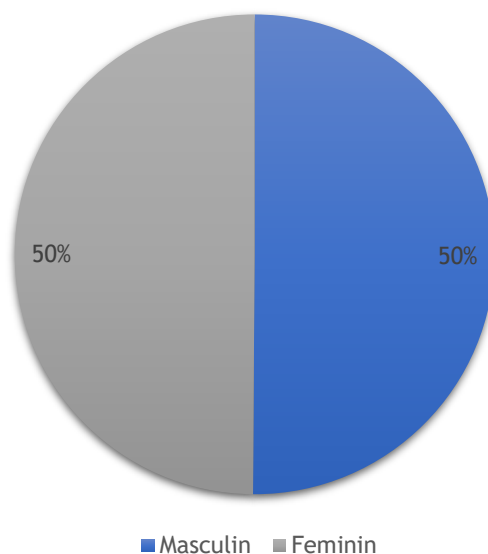

Figura 7: Distribuția pe sexe a lucrătorilor din Județul Teleorman în anul 2019

Sursa: INS

Se poate remarca o distribuție egală a numărului de salariați activi la nivelul anului 2019, în Județul Teleorman fiind înregistrați 27.214 de bărbați și 27.101 de femei.

Defalcăt, în figura de mai jos, este redat numărul de salariați la nivelul anului 2019 pe principale domenii de activitate. O situație generală asupra salariaților din Județul Teleorman este redată în secțiunea **Anexe**.

¹⁰ Institutul Național de Statistică (n.d.) FOM104D - Numărul mediu al salariaților pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

¹¹ Institutul Național de Statistică (n.d.) SOM101B - Șomeri înregistrați pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

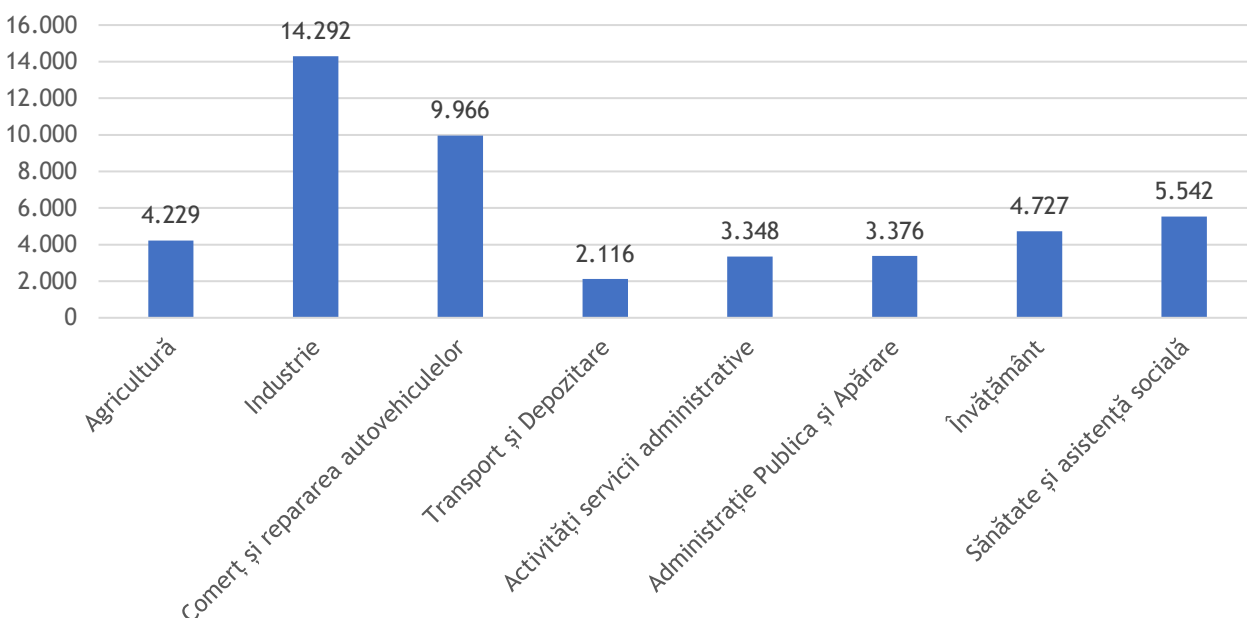

Figura 8: Numărul de salariați la nivelul Județului Teleorman în anul 2019 pe principalele domenii de activitate
Sursa: INS

Pe baza informațiilor de mai sus putem observa:

- **tendință de dezvoltare constată a sectorului industrial**, acesta prezentând numărul cel mai mare de salariați din Județul Teleorman, de 14.292 de salariați;
- **comerțul și repararea autovehiculelor** constituie următoarele ramuri din punct de vedere al importanței raportat la numărul de angajați, aceasta având 9.966 de salariați la nivel județean;
- **sectorul agricol, învățământul și sistemul sanitar** prezintă ponderi asemănătoare ale numărului de salariați activi la nivelul Județului Teleorman;
- printre sectoarele cu un număr ridicat de angajați se numără și administrația publică, transportul și depozitarea¹².

Per total însă, numărul contractelor de muncă este unul scăzut, raportat la media națională, ceea ce plasează Teleormanul în rândul județelor cu o piață a muncii subdezvoltată, care necesită investiții masive de stimulare și redresare economică.

În strânsă legătură cu numărul de salariați se regăsește distribuția șomerilor. Raportat la

¹² Institutul Național de Statistică (n.d.) FOM105F - Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

distribuția pe sexe a șomerilor, în figura de mai jos este redată structura pentru anul 2019.

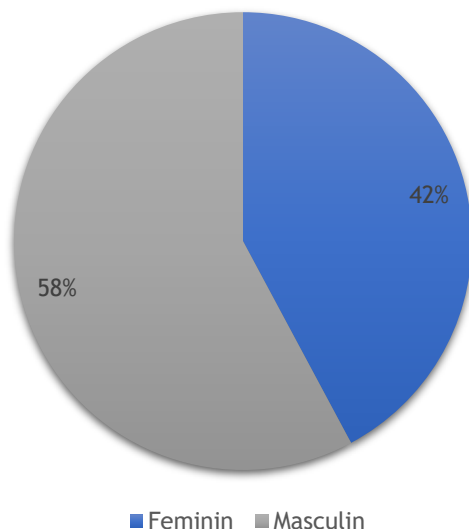

Figura 9: Distribuția pe sexe a numărului de șomeri la nivelul anului 2019

Sursa: INS

Conform datelor se poate observa o **distribuție inegală** a numărului de șomeri la nivelul Județului Teleorman, 58% dintre aceștia fiind de sex masculin, constituind în cifre absolute 5.103 șomeri¹³.

Remarcăm faptul că numărul șomerilor este unul ridicat, la aceștia adăugându-se și persoanele care derulează activități agricole de subzistență, și al căror unic venit este dependent de agricultură sau de munca ca zilieri.

1.5.1. Structura economiei

În continuare vor fi redate elemente ce definesc structura economiei locale începând cu evoluția companiilor ce activează pe teritoriul Județului Teleorman, cifra de afaceri, dar și investițiile efectuate.

Raportat la PIB-ul județului, veniturile și numărul de angajați, vom face câteva precizări privind **evoluția companiilor ce activează pe teritoriul Județului Teleorman, raportat la perioada de referință 2015-2019**. Dat fiind numărul mare de companii și varietatea de domenii de activitate, în tabelul de mai jos au fost redate principalele sectoare economice. Lista completă a companiilor este redată în secțiunea **Anexe**.

¹³ Institutul Național de Statistică (n.d.) SOM101B - Șomeri înregistrați pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

Tabel 17: Evoluția companiilor de teritoriul Județului Teleorman în funcție de domeniul de activitate și număr de angajați

Sector de activitate	Clase de mărime	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
TOTAL	Total	5.155	5.152	5.386	5.522	5.675
Agricultură, vânătoare si servicii anexe	Total	531	540	547	587	574
	0-9 persoane	436	444	449	491	471
	10-49 persoane	83	81	83	84	90
	50-249 persoane	11	14	15	12	13
	250 persoane si peste	1	1	:	:	:
Industria alimentară	Total	117	117	116	115	110
	0-9 persoane	84	90	86	87	81
	10-49 persoane	18	14	18	17	19
	50-249 persoane	14	12	11	10	9
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
Construcții de clădiri	Total	149	156	144	143	152
	0-9 persoane	123	129	119	117	123
	10-49 persoane	23	25	22	22	26
	50-249 persoane	3	2	3	4	3
Lucrări speciale de construcții	Total	137	139	158	141	167
	0-9 persoane	124	125	145	128	150
	10-49 persoane	13	14	12	13	17
	50-249 persoane	:	:	1	:	:
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	Total	168	168	183	190	214
	0-9 persoane	159	156	171	178	201
	10-49 persoane	8	11	11	11	12

	50-249 persoane	1	1	1	1	1
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	Total	384	385	408	422	401
	0-9 persoane	328	325	356	368	351
	10-49 persoane	51	53	44	46	43
	50-249 persoane	5	7	8	8	7
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	Total	1.812	1.770	1.812	1.812	1.799
	0-9 persoane	1.694	1.661	1.704	1.699	1.681
	10-49 persoane	111	103	102	107	112
	50-249 persoane	6	6	5	5	5
	250 persoane si peste	1	:	1	1	1
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	Total	358	364	403	425	442
	0-9 persoane	335	342	378	402	416
	10-49 persoane	22	21	24	22	25
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	Total	185	196	186	180	176
	0-9 persoane	162	171	165	155	152
	10-49 persoane	21	22	19	23	21
	50-249 persoane	2	3	2	2	3

Sursa: INS

Conform datelor din tabelul de mai sus pot fi concluzionate următoarele aspecte:

- creștere a numărului de companii ce activează pe teritoriul Județului Teleorman, în anul 2019 fiind înregistrate 5.675 de companii, cu aproximativ 10% mai mult față de anul 2015;
- agricultura, silvicultura și ramurile conexe constituie o pondere în creștere din totalul firmelor active, atingând în anul 2019 o pondere de 10,1% din total;
- cele trei ramuri ale comerțului și reparării autovehiculelor adună majoritatea companiilor ce își desfășoară activitatea în Județul Teleorman. Cu un total de 2.414

companii active, acestea constituiau în anul 2019, 42,5% din totalul companiilor înregistrate la nivel județean;

- ca și mărime, sectorul alimentar prezintă numărul cel mai ridicat de companii cu un număr de angajați cuprins între 50 și 249 de persoane, având în ultimul an de analiză 9 companii în această grupă¹⁴.

Raportat la numărul de angajați, în graficul de mai jos este redată ponderea companiilor din totalul înregistrat în anul 2019.

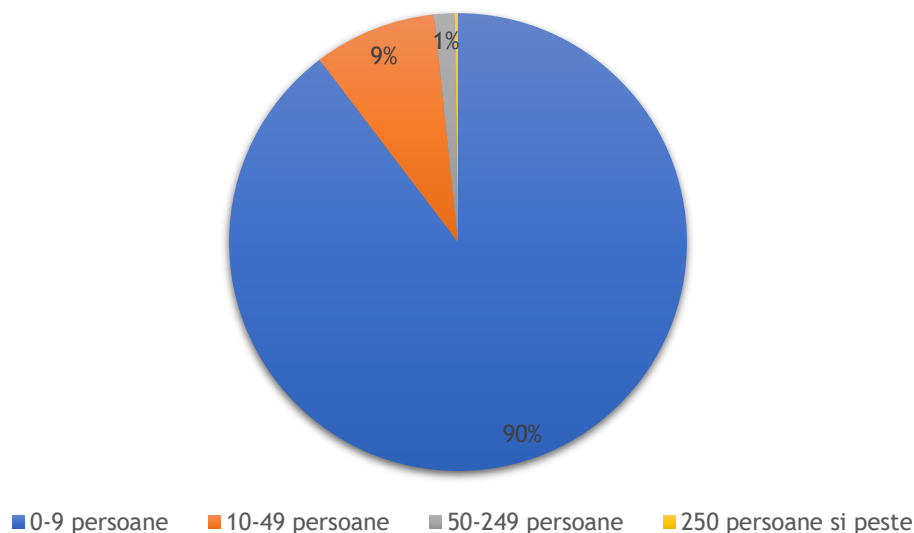

Figura 10: Ponderea companiilor la nivelul anului 2019 în funcție de numărul de angajați în Județul Teleorman
Sursa: INS

Din datele analizate se poate observa o **pondere majoritară** a microîntreprinderilor cu mai puțin de 9 angajați, acestea constituind aproximativ 90% și un total de 5.088 în cifre absolute. Companiile cu un efectiv de personal cuprins între 50-249 de angajați constituie doar 1% din efectivul total. O situație și mai nefavorabilă se prezintă în cazul entităților cu peste 250 de angajați, unde numai 13 astfel de companii sunt active la nivelul județului, 9 dintre acestea fiind în industria alimentară.

Referitor la cifra de afaceri a companiilor în funcție de principalele domenii de activitate, în tabelul de mai jos este redată evoluția situației până în anul 2018, ultimul an de analiză disponibil.

¹⁴ Institutul Național de Statistică (n.d.) INT1015 - Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de diviziune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de salariați, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 28.01.2021

Tabel 18: Cifra de afaceri a companiilor locale pe principalele domenii de activitate, miliarde lei

Domenii de activitate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Industria Extractivă	88	59	64	116
Industria Prelucrătoare	1.282	1.183	1.140	1.202
Construcții	430	440	371	300
Comerț și repararea autovehiculelor	3.190	3.395	3.726	4.385
Învățământ	11	11	12	14
Sănătate și asistență socială	48	65	74	95

Sursa: INS

Din datele colectate pot fi conturate următoarele aspecte:

- **comerțul și repararea autovehiculelor** constituie sectorul cu cea mai ridicată cifră de afaceri, aceasta adunând în anul 2018 un total de 4.385 de miliarde de lei, cu 37% mai mult față de anul 2015;
- **industria prelucrătoare** prezintă o scădere a cifrei de afaceri de aproximativ 6%, ajungând în anul 2018 la 1.202 miliarde de lei;
- **sectorul construcțiilor** prezintă cea mai mare scădere a cifrei de afaceri, în anul 2018 ajungând la o cifră de afaceri de 300 miliarde de lei, cu 30% mai puțin față de anul 2015;
- **sănătatea și asistența socială** înregistrează cea mai mare creștere a cifrei de afaceri, în ultimul an ajungând la o sumă aproape dublă față de anul 2015¹⁵.

În strânsă legătură cu cifra de afaceri, se regăsesc investițiile efectuate în aceste sectoare economice. În tabelul de mai jos sunt redată principalele sectoare de activitate, situația privind investițiile totale efectuate în mediul economic la nivelul Județului Teleorman este redată în secțiunea Anexe.

Tabel 19: Evoluția investițiilor nete în principalele sectoare economice de activitate la nivelul Județului Teleorman, miliarde lei

Sectoare economice	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Industria extractivă	435	222	205	157	212
Industria prelucrătoare	27	22	58	76	70
Construcții	18	33	44	36	36

¹⁵ Direcția județeană de Statistică Teleorman. (n.d.) Cifra de afaceri a unităților locale active pe activități ale economiei naționale CAEN rev.2, în anul 2018, disponibil la adresa <https://Teleorman.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/152-Cifra-de-afaceri-a-unit%C4%83%C5%A3ilor-locale-active-pe-activit%C4%83%C5%A3i-ale-economiei-na%C5%A3ionale-CAEN-rev.2-%C3%AEn-anul-2018.pdf>, accesat la data de 28.01.2021

Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	43	42	56	66	80
Transport și depozitare	16	20	32	43	31
Informații și comunicații	4	5	6	22	23

Sursa: INS

Conform datelor se poate remarca:

- diminuare semnificativă, de aproximativ 51% a investițiilor în perioada 2015-2019 în industria extractivă;
- prin comparație, sectorul comerțului și al reparării autovehiculelor și-a dublat investițiile efectuate la nivel județean. În anul 2019 au fost înregistrate investiții în valoare de 80 de miliarde de lei, o cifră de aproape 2 ori mai mare față de anul 2015¹⁶.

1.5.2. Agricultură și dezvoltarea rurală

Un sector distinct al economiei ce va fi tratat în această secțiune este cel al agriculturii și domeniilor conexe. Județul Teleorman beneficiază de întinse suprafețe agricole, care pot sta la baza dezvoltării unei agriculturi specializate pe anumite tipuri de culturi, corespunzătoare condițiilor pedologice din regiune. Baza infrastructurii agricole este prezentată în continuare. Un prim element al infrastructurii îl constituie **suprafața fondului funciar** redată în continuare.

Tabel 20: Suprafața fondului funciar după modelul de folosință

Categorie teren/ hectare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Suprafața agricolă totală	497.674	498.092	499.407	500.092	500.315
Suprafața arabilă	454.641	455.259	457.348	458.342	458.133
Pășuni	35.509	35.509	34.754	35.403	35.402
Fânețe	748	749	624	677	677
Vii	6.540	6.271	5.358	5.358	5.358
Livezi	236	304	323	312	371

Sursa: Direcția pentru Agricultură Județeană Teleorman

Se pot remarca următoarele aspecte:

- ușoară creștere a suprafeței agricole totale, în anul 2019 fiind înregistrat un total de 500.315 hectare, cu 2.641 de hectare mai mult față de anul 2015;

¹⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) INT105E - Investiții nete din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de persoane ocupate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

- situație constantă în ceea ce privește suprafața utilizată pentru pășuni;
- scădere a suprafeței utilizate pentru culturile viticole, în anul 2019 fiind înregistrată o suprafață de 5.358 de hectare, cu 18% mai puțin față de anul 2015;
- suprafață redusă a livezilor la nivel județean. Deși se înregistrează o creștere în cadrul acestui sector, în anul 2019 suprafața acoperită cu livezi constituia sub 1% din totalul suprafeței agricole;
- pondere majoritară a terenurilor arabile din totalul suprafeței agricole. În anul 2019 s-a înregistrat o suprafață arabilă de 458.133 de hectare, constituind aproximativ 91% din totalul suprafeței agricole¹⁷.

Referitor la infrastructura unităților de producție în sectorul agricol, în tabelul de mai jos este redată situația la nivelul anului 2020. În secțiunea **Anexe** au fost incluse datele complete privind numele companiilor privind fiecare categorie de unitate.

Tabel 21: Unități de producție în industria agricolă la nivelul anului 2020

Categorie	Număr unități economice
Unități producătoare de ulei	1
Unități de procesare a laptelui și produselor lactate	2
Unități de procesare carne	2
Unități de procesare legume fructe	2
Unități înregistrate în domeniul morărit-panificație	19

Sursa: Direcția pentru Agricultură Județeană Teleorman

Din datele primite se poate remarca existența unităților private de producție pentru toate cele 5 sectoare principale agricole. Domeniul morăritului și panificației înregistrează numărul cel mai ridicat al companiilor active în sectorul producției agricole, la nivelul Județului Teleorman activând 19 unități. În continuare, raportat la suprafața utilizată în agricultură este redată situația sistemelor de irigare și de desecare existente la nivelul Județului Teleorman în perioada 2015-2019.

Tabel 22: Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de irigații la nivelul Județului Teleorman, în hectare

Modul de folosință a terenurilor	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Suprafața totală amenajată	237.811	237.811	237.811	237.811	237.811
Suprafața agricolă amenajată	231.459	231.459	231.458	231.458	231.457
Teren arabil	225.495	225.495	225.494	225.494	225.493

Sursa: INS

¹⁷ Direcția pentru Agricultură Județeană Teleorman, răspuns adresă nr 1.545/09.03.2021

Pe baza datelor oferite de Institutul Național de Statistică se poate remarca o lipsă a dezvoltării acestei ramuri a infrastructurii, pe teritoriul Județului Teleorman nefiind înregistrate modificări în ceea ce privește suprafața acoperită cu sisteme de irigații. La nivelul anului 2019, în Județul Teleorman, 237.811 de hectare erau acoperite de un sistem de irigații, practic aceeași suprafață ca și în 2015¹⁸.

Raportat la sistemul de desecare, în figura de mai jos este redată suprafața terenurilor amenajate cu acest sistem la nivelul anului 2019 în Județul Teleorman, prin comparație cu celelalte județe din cadrul Regiunii Sud-Muntenia.

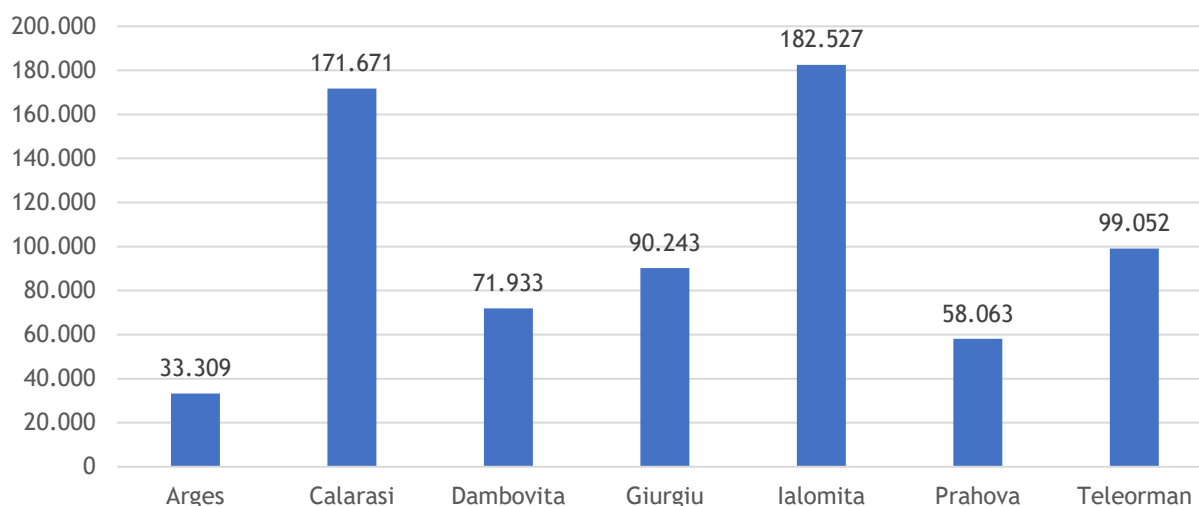

Figura 11: Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de desecare la nivelul județelor din Regiunea Sud-Muntenia în anul 2019

Sursa: INS

Se poate observa o situație favorabilă pentru Județul Teleorman. Din cele 7 județe ale Regiunii Sud-Muntenia, Județul Teleorman se plasează pe locul al 3 lea ca și pondere a suprafeței amenajate cu lucrări de desecare, având în anul 2019 aproximativ 99.052 de hectare¹⁹.

Un alt subpunct referitor la infrastructura agricolă îl constituie utilajele agricole folosite pe teritoriul Județului Teleorman prin comparație cu situația înregistrată în cadrul celorlalte județe din regiune.

¹⁸ Institutul Național de Statistică, (n.d.) AGR102A - Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de irigații și suprafața agricolă irigată, pe categorii de folosință a terenurilor, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> accesat la data de 22.01.2021

¹⁹ Institutul Național de Statistică, (n.d.) AGR102B - Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de desecare, pe categorii de folosință a terenurilor, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 2.2.2021

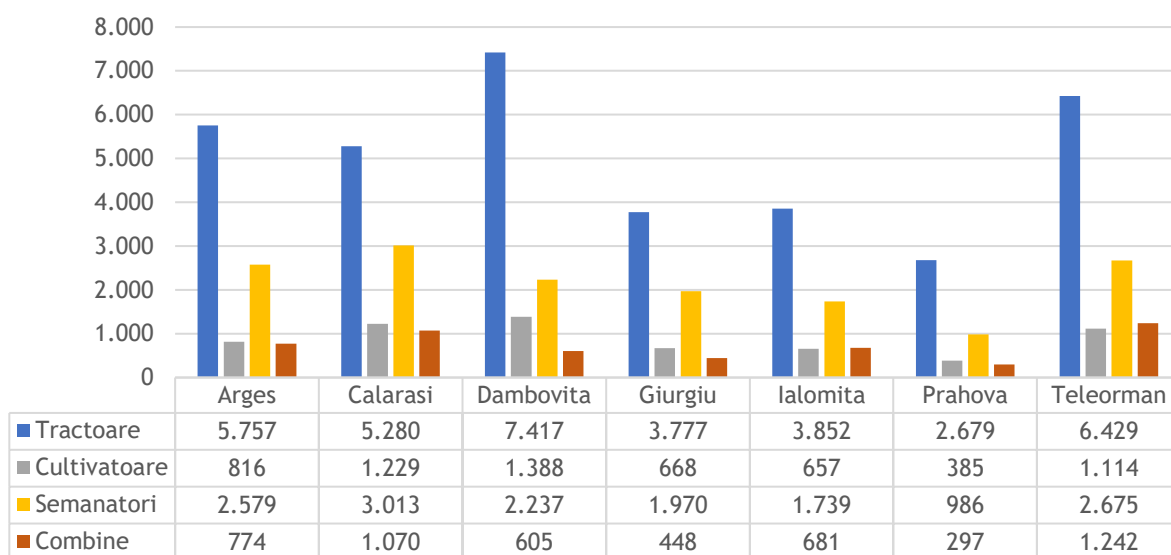

Figura 12: Mașini agricole existente în anul 2019 la nivelul județelor din Regiunea Sud-Muntenia

Sursa: INS

Comparând situația, pot fi concluzionate următoarele aspecte:

- Județul Teleorman se poziționează pe locul al doilea privind numărul de tractoare, cu 6.429 de utilaje, acestea constituie aproximativ 16% din totalul regional;
- o situație favorabilă se înregistrează și în cazul combinelor, ponderea acestora în Județul Teleorman fiind cea mai ridicată din cadrul Regiunii Sud-Muntenia. Cu 1.242 de unități acestea constituie 15% din totalul regional;
- poziție favorabilă a Județului Teleorman și în cazul dotării cu cultivatoare și semănători, acesta plasându-se printre primele 3 județe în ambele cazuri.

În ceea ce privește productivitatea și soiurile de plante, în tabelul de mai jos este redată situația principalelor culturi la nivelul Județului Teleorman, în perioada 2015-2019. Situația totală este redată în secțiunea Anexe.

Tabel 23: Suprafața cultivată cu principalele soiuri de plante la nivelul Județului Teleorman

Soi / hectare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	393.226	375.803	408.892	412.416	415.967
Cereale pentru boabe	261.592	269.947	258.382	257.193	269.755
Grâu - total	151.074	160.966	158.153	163.385	163.766
Orz și orzoaică	29.326	30.176	25.686	23.071	26.002
Porumb boabe	74.784	72.832	68.423	65.749	74.890

Leguminoase pentru boabe	782	1.810	8.949	8.673	7.310
Plante uleioase	109.931	82.538	115.645	125.114	117.881
Floarea soarelui	82.077	48.448	57.418	63.568	88.123
Rapiță	26.535	32.895	57.159	59.166	27.599
Furaje verzi din teren arabil	15.674	16.479	20.299	15.922	15.916
Furaje perene	8.122	8.552	12.071	8.289	8.236
Lucernă	4.651	5.231	6.385	6.484	6.333
Furaje verzi anuale	7.552	7.927	8.228	7.633	7.679

Sursa: INS

Datele indică următoarele aspecte:

- o creștere a suprafeței totale cultivate, ajungând în anul 2019 la 415.967 de hectare, cu 5,7% mai mult față de anul 2015;
- orzul și orzoaica prezintă cea mai ridicată scădere a suprafeței cultivate, în anul 2019 înregistrând-se o suprafață cultivată de 26.002 hectare, cu 11,3% mai puțin față de anul 2015;
- grâul constituie planta cea mai cultivată pe teritoriul Județului Teleorman, în anul 2019 fiind plantată pe 163.766 de hectare, reprezentând 39,3% din totalul suprafeței cultivate;
- plantele uleioase constituie, de asemenea, o pondere însemnată din suprafața cultivată, fiind cultivate pe 117.881 hectare, constituind 28,3% din suprafața totală cultivată la nivelul Județului Teleorman²⁰.

Raportat tot la productivitate, în figura de mai jos este redată evoluția producției medii de fructe în perioada 2015-2019, la nivelul Județului Teleorman prin comparație cu media Regiunii Sud-Muntenia.

Tabel 24: Evoluția producției medii de fructe kg/pom în perioada 2015-2019

Kg/ pom	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Regiunea Sud-Muntenia	19	23	16	33	21
Teleorman	9	15	18	25	21

Sursa: INS

Datele indică o creștere treptată a producției înregistrată la nivelul Județului Teleorman, în anul 2019 ajungându-se la o medie egală cu cea a Regiunii Sud-Muntenia, respectiv 21

²⁰ Institutul Național de Statistică. (n.d.) AGR108A - Suprafața cultivată cu principalele culturi, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 2.02.2021

de kg/pom²¹.

În continuare, în figura de mai jos este redată producția fructelor pe categorii, la nivelul Județului Teleorman, raportat la anul 2019.

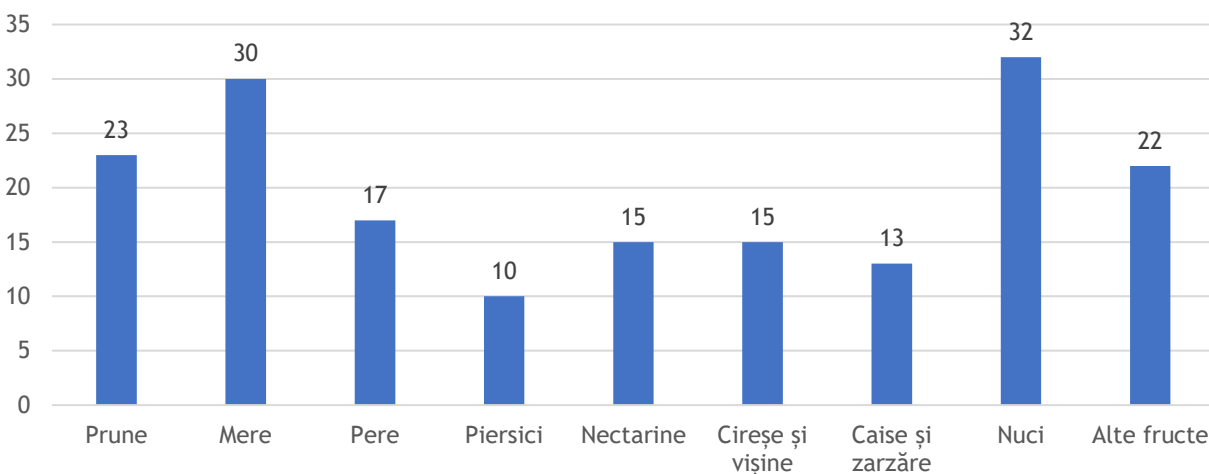

Figura 13 :Producția medie de fructe la nivelul anului 2019 în funcție de cultura pomicolă în Județul Teleorman, kg/pom

Sursa: INS

Din datele colectate se poate remarca o producție sporită a nucilor și merelor, acestea prezentând în anul 2019 o medie de 32 de kg, respectiv 30. La polul opus se află producția de piersici, datele indicând o medie de 10 kg/pom²².

Raportat la prețurile produselor agricole, în vederea analizei puterii de cumpărare a locuitorilor, în tabelul de mai jos sunt redată prețurile medii pentru principalele produse agricole în piețele agroalimentare din Municipiul Alexandria. Datele privind prețurile tuturor produselor agricole au fost redată în secțiunea **Anexe**.

Tabel 25: Prețurile medii ale produselor agricole, lei per kg, în piețele agroalimentare din Municipiul Alexandria, lei/kg

Produs	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Cartofi	1,5	2,05	1,76	1,97	3,18
Varză	2,05	1,76	1,16	2,06	2,44

²¹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) AGR116A - Producția medie de fructe pe specii de pomi, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 22.01.2021

²² Ibidem

Tomate	2,84	2,65	2,41	2,69	3,64
Castraveți de câmp	2,52	3,05	3,1	3,55	3,44
Morcovi	2,76	2,47	2,54	3,89	4,71
Fasole păstăi	3,93	5,03	6,63	5,23	7,48
Vinete	2,38	2,7	3,52	2,68	3,15
Mere	3,29	2,95	3,38	3,9	3,16
Caise	6	6,88	5	6,27	7,3
Cireșe	9,42	11,67	15,25	10,67	15
Vișine	6,75	6,53	7,63	7,38	9,88
Prune	3,14	2,99	3,05	3,22	3,28
Lapte proaspăt de vacă*	2,29	2,34	2,54	2,51	2,55
Ouă de găină*	0,58	0,59	0,66	0,68	0,79
Brânză telemea din lapte de vacă	12,52	12,79	13,1	13,33	14,35
Brânză din lapte de oaie	14,83	15,25	17,67	17,4	18,15

*preț per litru

*preț per bucată

Sursa: INS

Din datele analizate se pot observa următoarele aspecte:

- din produsele principale selectate, numai merele au înregistrat o ușoară scădere a prețului de 3%, ajungând în anul 2019 la 3,16 lei/kg;
- cartofii prezintă cea mai mare creștere a prețului, în anul 2019 ajungând la un preț de 3,18 lei/kg, un preț dublu față de anul 2015;
- în cazul produselor selectate, prețul cel mai ridicat se înregistrează în cazul brânzei din lapte de oaie de 18,15 lei/kg, cu 22,3% mai mult față de anul 2015²³.

În continuare, analiza asupra sectorului agricol se va restrânge asupra variabilelor ce prezintă **creșterea animalelor**. Tabelul de mai jos redă evoluția în perioada 2015-2019 a efectivului de animale regăsite în Județul Teleorman comparativ cu Regiunea Sud-Muntenia.

Tabel 26: Evoluția efectelor de animale la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman

Categorie	Regiune	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Bovine	Regiunea Sud-Muntenia	241.650	233.828	225.741	215.546	206.225

²³ Institutul Național de Statistică. (n.d.) PPA101A - Preturile medii lunare și anuale ale produselor agricole vândute în piețele agroalimentare, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

	Teleorman	32.399	30.869	29.599	28.481	26.577
Porcine	Regiunea Sud-Muntenia	885.263	832.781	753.815	649.680	583.808
	Teleorman	136.564	131.114	102.203	65.658	49.734
Ovine	Regiunea Sud-Muntenia	935.565	933.987	959.886	974.041	1.003.745
	Teleorman	141.568	133.962	131.647	136.251	135.850
Caprine	Regiunea Sud-Muntenia	256.864	260.633	261.276	270.021	279.415
	Teleorman	70.389	73.679	71.872	77.031	92.410
Păsări	Regiunea Sud-Muntenia	20.462.181	17.865.241	19.484.120	19.355.258	19.981.486
	Teleorman	2.112.179	2.053.531	1.807.140	1.797.236	1.962.587
Familii de albine	Regiunea Sud-Muntenia	197.903	215.928	227.126	228.880	249.359
	Teleorman	39.752	40.767	39.217	39.769	41.121

Sursa: INS

Conform datelor pot fi observate următoarele aspecte:

- **păsările** constituie în anul 2019 un număr de 1.962.587 de capete, constituind 9,8% din totalul regional;
- **caprinele** constituie efectivele de animale cu ponderea cea mai ridicată din media regională. În anul 2019 a fost înregistrat în Județul Teleorman un număr de 92.410 de caprine, constituind 33% din totalul Regiunii Sud-Muntenia;
- **efectivul de porcine** prezintă cea mai ridicată scădere, ajungând în anul 2019 la 49.734 de capete, cu 63,5% mai puțin față de anul 2015;
- **famiile de albine** constituie creșterea cea mai pregnantă în număr ajungând în anul 2019 la un total de 41.121, cu aproximativ 16,4% mai mult față de cifra înregistrată în anul 2015²⁴.

²⁴ Institutul Național de Statistică. (n.d) AGR201A - Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, la sfârșitul anului, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.10.2020

Un ultim element al sectorului agricol îl constituie silvicultura, aspect redat în tabelul de mai jos prin comparație cu situația regională, în perioada 2015-2019.

Tabel 27: Evoluția fondului forestier la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman

Suprafață-mii hectare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Regiunea Sud-Muntenia	658,6	658,7	659,3	658,6	658,7
Teleorman	29	29	29,1	29	29,3

Sursa: INS

Datele indică o suprafață extrem de redusă a fondului forestier înregistrată la nivelul Județului Teleorman, în anul 2019, aproximativ 29,3 mii de hectare fiind acoperite de pădure, constituind astfel aproximativ 4,4% din totalul regional. Totodată, urmărind evoluția longitudinal, nu se remarcă schimbări majore în ceea ce privește extinderea sau defrișarea fondului forestier la nivel județean. Distribuția pe categorii de terenuri ale fondului forestier este redată în figura de mai jos.

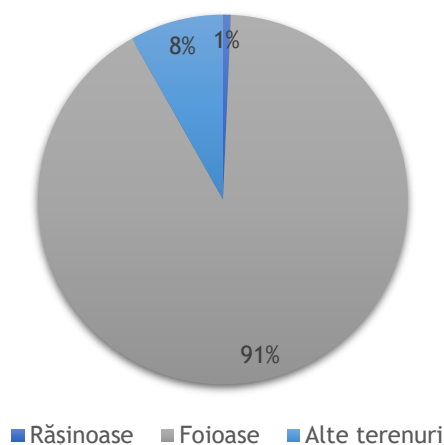

Figura 14: Distribuția fondului forestier pe categorii la nivelul anului 2019

Sursa: INS

Se poate observa o preponderență a pădurilor de foioase, acestea constituind 91% din suprafața totală și 26,7 mii de hectare în cifre absolute. O pondere de 8% este dată de alte terenuri încadrate în fondul funciar, în vreme ce pădurile de rășinoase constituie 1% din total²⁵. Concluzionând, agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei județului Teleorman, cultivându-se cu precădere: cereale pentru boabe (grâu, secară, orz, orzoaică, ovăz, porumb), leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole), plante uleioase

²⁵ Institutul Național de Statistică. (n.d.) AGR301A - Suprafața fondului forestier pe categorii de terenuri și specii de păduri, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

(floarea soarelui, soia etc.) și plante de nutreț. Culturile cu cel mai bun randament la nivelul județului Teleorman, identificate prin intermediul procesului consultativ desfășurat la nivel local, au fost rapița și cerealele (cu precădere porumbul).

2.6. Infrastructură

Infrastructura Județului Teleorman va fi analizată în capitolul curent prin raportare la cinci sectoare vitale în dezvoltarea durabilă: transportul, telecomunicațiile, echiparea hidroedilitară, termoficarea și gestionarea deșeurilor.

2.6.1. Infrastructură rutieră și feroviară

Elementele ce alcătuiesc infrastructura de transport vor fi redată mai jos prin analiza rețelei rutiere și feroviare, totodată incluzându-se aspecte ce țin de numărul de participanți la traficul rutier dat prin numărul de autoturisme înmatriculate în Județul Teleorman și numărul de accidente rutiere de pe teritoriul județului.

Căile de comunicare analizate prin rețeaua de drumuri sunt redată în tabelul de mai jos, urmărindu-se evoluția în perioada 2015-2019.

Tabel 28: Evoluția drumurilor la nivelul Județului Teleorman pe categorii de drumuri și tipuri de acoperământ

Categorii de drumuri publice	Tipuri de acoperământ	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	Total	1.561	1.560	1.560	1.560	1.560
	Modernizate	1.100	1.138	1.166	1.166	1.166
	Cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	133	125	120	120	120
	Pietruite	181	159	140	140	154
	De pământ	147	138	134	134	120
Naționale	Total	414	413	413	413	413
	Modernizate	374	378	383	383	383
	Cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	39	34	29	29	29
	Pietruite	1	1	1	1	1
Județene	Total	821	821	821	821	821
	Modernizate	657	691	711	711	711
	Cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	16	13	13	13	13
	Pietruite	117	95	77	77	87

	De pământ	31	22	20	20	10
Comunale	Total	326	326	326	326	326
	Modernizate	69	69	72	72	72
	Cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	78	78	78	78	78
	Pietruite	63	63	62	62	66
	De pământ	116	116	114	114	110

Sursa: INS

Analizând informațiile pot fi remarcate următoarele aspecte:

- lungime constantă a drumurilor, pe teritoriul Județului Teleorman neexistând modificări în ceea ce privește lungimea celor trei categorii de drumuri;
- ușoară creștere a lungimii totale a drumurilor modernizate, în anul 2019 existând 1.166 km de drum modernizat, cu 6% mai mult față de anul 2015;
- reducere a lungimii drumurilor de pământ cu aproximativ 18% în anul 2019 față de anul 2015;
- raportat la total, în anul 2019 drumurile modernizate constituiau aproximativ 74,7% din total²⁶;
- infrastructura rutieră este în cea mai mare parte necorespunzătoare cerințelor impuse de normele tehnice interne și de cerințele Uniunii Europene;
- densitatea medie a rețelelor rutiere este sub media pe țară.

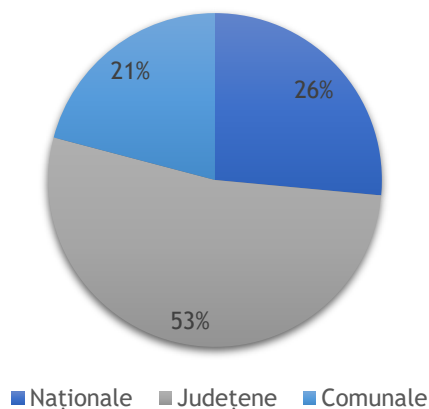

Figura 15: Ponderea categoriilor de drumuri la nivelul Județului Teleorman în anul 2019

Sursa: INS

²⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) TRN139A - Lungimea drumurilor publice, pe categorii de drumuri, tipuri de acoperământ, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.02.2021

Se remarcă o preponderență a drumurilor județene. Cu o lungime totală de 821 de km, acestea constituie 53% din totalul județean²⁷.

Un alt aspect legat de situația drumurilor este redat în tabelul alăturat. Datele redau starea drumurilor județene în funcție de tipul de acoperământ și calitatea acestora. Lista drumurilor județene în funcție de tipul de acoperământ este redată în secțiunea ANEXE.

Tabel 29: Situația drumurilor județene în funcție de tipul de acoperământ

Stare drum județean	Beton asfaltic	Beton de ciment	îmbrăcămintă asfaltică	Pietruite	Pământ	Total
Foarte bună	601,391		6,987			608,378
Bună	88,281		0,38	47,153		135,814
Medie	10,242	3,14		19,929	0,68	33,991
Rea		8,34	5,334	10,324	10,884	34,882
Impracticabilă					7,93	7,93
Total	699,914		12,701	77,406	19,494	820,995

Sursa: Consiliul Județean Teleorman

Din datele colectate se poate remarca o preponderență a drumurilor județene cu o calitate foarte bună, acestea constituind 74% din lungimea totală.

Cu o lungime de aproximativ 700 de km, drumurile cu beton asfaltic constituie ponderea majoritară a drumurilor județene, constituind în anul 2019 aproximativ 82,2% din total²⁸.

În ceea ce privește numărul de vehicule înmatriculate, tabelul de mai jos redă evoluția la nivel județean pe perioada 2015-2019.

Tabel 30: Evoluția numărului de vehicule noi înmatriculate pentru transportul de pasageri în Județul Teleorman

Categorie vehicule	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Motorete si motociclete	6	5	6	10	13
Autoturisme	257	310	397	538	777
Autocare, autobuze si microbuze	41	3	2	4	6

Sursa: INS

Autoturismele reprezintă principalele vehicule înmatriculate în Județul Teleorman. În anul 2019 au fost înregistrate 777 de vehicule din această categorie, cu 44,4% mai multe

²⁷ Ibidem

²⁸ Consiliul Județean Teleorman

față de anul 2018²⁹. În strânsă legătură cu infrastructura rutieră, în tabelul alăturat este redată situația accidentelor rutiere la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și în cadrul Județului Teleorman în funcție de gravitatea lor.

Tabel 31: Numărul persoanelor accidentate în accidente rutiere la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a Județului Teleorman

Categorie	Regiune/ județ	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	Regiunea Sud-Muntenia	5.616	6.254	6.495	6.177	6.321
	Teleorman	562	575	628	627	620
Morți	Regiunea Sud-Muntenia	260	304	291	298	321
	Teleorman	26	36	29	39	39
Răniți	Regiunea Sud-Muntenia	5.356	5.950	6.204	5.879	6.000
	Teleorman	536	539	599	588	581

Sursa: INS

Pe baza datelor se pot remarca următoarele aspecte:

- creștere generală a numărului persoanelor accidentate, în 2019 la nivel județean fiind înregistrate 620 de cazuri, cu 10,3% mai multe față de anul 2015;
- pondere majoritară a persoanelor rănite în accidente, acestea constituind în anul 2019 la nivel de județ aproximativ 93% din total;
- pondere scăzută a numărului de accidente rutiere la nivel județean, numărul persoanelor accidentate constituind 9,8% din totalul regional³⁰.

Un alt element referitor la infrastructura rutieră județeană îl constituie zonele de risc unde drumurile pot fi afectate de către inundații sau înzăpeziri. Pe teritoriul Județului Teleorman sunt 3 tronsoane de drum prezintă un risc ridicat de înzăpezire și anume:

- DN65 A (Roșiori - Turnu) km 91+345-km 130+005;

²⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) TRN102A - Înmatriculări noi de vehicule rutiere pentru transportul pasagerilor, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.02.2021

³⁰ Institutul Național de Statistică. (n.d.) TRN105B - Persoane accidentate în accidente de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.02.2021

- DN51(Izvoarele - Zimnicea) km 21+700-km 38+600;
- DN51A (Zimnicea - Piatra) km o+ 000 - 23+400.

Referitor la inundații, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Teleorman a identificat 9 segmente de drum ce sunt supuse acestui risc pe plan local și anume:

- DN54 KM 63+800-65+920;
- DN65A KM52+000-52+300;
- DN65A 54+500-54+900;
- DN65A KM 96+570- 96+640;
- DN65A KM 80+000-81+300;
- DN6 KM60+800-61+400;
- DN51 KM 10+700- 12+000;
- DN51 KM 13+000-14+200;
- DN52 KM 1+350 -2+100³¹.

Sistemul de infrastructură feroviar prezintă următoarele particularități raportat la perioada 2015-2019.

Tabel 32: Lungimea căilor ferate pe categorii de linii la nivel județean

Categorii de linii de cale ferata	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	231	227	227	227	227
Electrificata	68	68	68	68	68
Linii normale	231	227	227	227	227
Linii normale cu o cale	164	160	160	160	160
Linii normale cu 2 cai	67	67	67	67	67

Sursa: INS

Se remarcă o ușoară scădere a lungimii totale cauzată de o reducere la nivelul liniilor normale cu o singură cale. Din lungimea totală, 68 de km constituie linie ferată

³¹ Inspectoratul pentru situații de Urgență Teleorman

electrificată, reprezentând numai 29,9% din total³².

2.6.2. Infrastructura de telecomunicații

Infrastructura sistemului de telecomunicații constituie a doua dimensiune analizată în acest capitol, urmărindu-se sistemul poștal regăsit în Județul Teleorman.

Tabel 33: Situația unităților poștale din Județul Teleorman

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Regiunea Sud-Muntenia	838	830	843	847	844
Teleorman	138	136	138	138	138
Activități poștale desfășurate, mii bucăți					
Correspondență și imprimate	259	222	173	178	147
Colete poștale	14	14	15	14	14
Trimiteri recomandate	466	494	112	101	96

Sursa: INS

Datele indică un **număr constant al unităților de poștă**, la nivelul anului 2019 fiind înregistrate 138 de unități poștale, în vreme ce la nivel regional se remarcă o ușoară creștere³³. Referitor la activitățile poștale desfășurate, numărul coletelor poștale rămâne constant, în anul 2019 fiind manevrate aproximativ 14.000 de colete. Pentru celelalte două categorii se remarcă o scădere treptată, cea mai pregnantă fiind în cazul trimerilor recomandate, numărul acestora reducându-se cu aproximativ 79% în anul 2019 față de anul de începere al analizei³⁴.

2.6.3. Rețeaua de utilități

Sistemul de utilități va fi redat prin raportare la rețeaua de apă, sistemul de energie electrică și alimentarea cu gaze. Evoluția rețelei de alimentare cu apă la nivelul Județului Teleorman este redată în continuare.

³² Institutul Național de Statistică. (n.d.) TRN143A - Lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.02.2021

³³ Institutul Național de Statistică. (n.d.) PTT101B - Unități de poștă, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 5.02.2021

³⁴ Institutul Național de Statistică (n.d.) PTT102A - Volumul activității de poștă, pe categorii de prestații de poștă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.02.2021

Tabel 34: Evoluția rețelei de alimentare cu apă la nivelul Județului Teleorman

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile					
Mii de metri cubi pe zi	126.258	126.309	126.319	164.703	167.912
Cantitatea de apă potabilă distribuită, mii de metri cubi					
Total	7.337	7.294	7.405	7.683	8.282
pentru uz casnic	5.858	4.927	5.020	6.362	6.917

Sursa: INS

Din datele prezentate în tabelul de mai sus pot fi concluzionate următoarele aspecte:

- creștere a capacității de producere a apei potabile, la nivelul anului 2019 fiind înregistrată o capacitate zilnică de 167.912 de metri cubi, cu 32,9% mai mult față de anul 2015³⁵;
- creștere a cantității totale de apă potabilă distribuită, în anul 2019 fiind distribuit un volum zilnic de 8.282 metri cubi, cu 12% mai mult față de anul 2015;
- pondere majoritară a cantității de apă distribuite pentru consumul casnic, în anul 2019 fiind înregistrat un consum de 6.917 mii de metri cubi pe zi, ceea ce constituie aproximativ 83,5% din totalul județean³⁶.

Totodată, din datele oferite de către Consiliul Județean Teleorman se pot constata următoarele aspecte:

- toate localitățile din mediul urban sunt racordate la sistemul de apă;
- 38 de comune din Județul Teleorman au în funcțiune un sistem de alimentare cu apă;
- 35 de comune aveau în anul 2020 lucrări în execuție în ceea ce privește alimentarea cu apă;
- 19 comune din Județul Teleorman nu au sistem de alimentare cu apă³⁷.

³⁵ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS107A - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe județe și localități disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 25.01.2021

³⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS108B - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe macror regiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 25.01.2021

³⁷ Informații CJ Teleorman, cf adresei nr 3664/ 09.03.2021

Dat fiind numărul redus al localităților din mediul rural racordate la sistemul de alimentare cu apă, Județul Teleorman se plasează pe ultimele locuri în ceea ce privește acest sector al infrastructurii la nivelul Regiunii Sud-Muntenia.

Referitor la lungimea rețelei de distribuire a apei, în figura de mai jos este redată situația pe medii de rezidență la nivelul anului 2019.

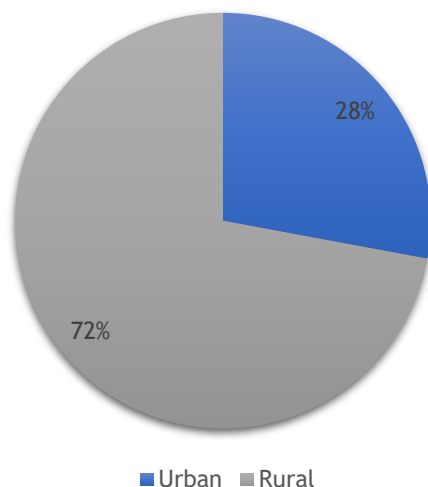

Figura 16: Lungimea rețelei de distribuire a apei pe medii de rezidență, la nivelul anului 2019 în Județul Teleorman
 Sursa: INS

Se poate observa o dezvoltare mai accentuată a infrastructurii rețelei de apă în mediul rural. Din totalul de 1.374,7 km, aproximativ 72% se află în mediul rural, reprezentând în cifre absolute un total de 990,9 km³⁸.

În strânsă legătură cu infrastructura rețelei de apă, se regăsește sistemul județean de canalizare, evoluția acestuia fiind redată în tabelul de mai jos.

Tabel 35: Evoluția rețelei de canalizare la nivelul Județului Teleorman

Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Kilometri	240,6	286,5	287	277,3	290,2

Sursa: INS

³⁸ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS106A - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 08.02.2021

În concordanță cu lucrările de extindere, lungimea conductelor prezintă o ușoară creștere, ajungând în anul 2019 la 290,2 km, cu 20% mai mult față de anul 2015³⁹.

Referitor la **gradul de acoperire** a sistemului de alimentare cu apă și canalizare, din datele oferite de către Consiliul Județean Teleorman se constată următoarea situație:

- numai 4 localități au un sistem de canalizare implementat la nivelul întregii comune;
- 26 de localități din mediul rural au în execuție lucrări de extindere a sistemului de canalizare;
- 59 de localități din mediul rural nu sunt conectate la sistemul de canalizare⁴⁰.

În ceea ce privește **situația distribuției de energie electrică**, datele oferite de către operatorul de distribuție DEO - Distribuție Energie Oltenia S.A. indică următoarea situație.

- existența a 24 de centrale de energie electrică cu o capacitate de 1048 MVA;
- o lungime totală a liniilor de înaltă tensiune de 656,80 km;
- existența a 1.396 de posturi de transformare, dintre care 383 sunt în mediul urban și 1.013 în mediul rural.

Pentru perioada următoare, Hidroelectrica are în plan construcția unei noi hidrocentrale pe râul Olt, la Turnu Măgurele - Islaz (Teleorman), care va avea o putere instalată de 28,8 MW. Centrale de cogenerare au fost construite la Zimnicea (14 MW) și Turnu Măgurele (20,25 MW) pentru a deservi unitățile de producție ale societății Interagro. Aceeași companie are în proiect construcția unei termocentrale pe cărbune la Turnu Măgurele, cu o capacitate instalată de 1.320 MW.

Referitor la **infrastructura de energie termică**, informațiile referitoare la sistemul județean de distribuție a gazelor sunt redată în tabelul alăturat.

Tabel 36: Evoluția rețelei de distribuție a gazelor naturale la nivelul Județului Teleorman

Medii de rezidență	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale					
Urban	5	5	5	5	5

³⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS110B - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 08.02.2021

⁴⁰ Informații CJ Teleorman, cf adresei nr 3664/ 09.03.2021

Rural	:	:	:	3	3
Cantitatea de gaze distribuite, mii de metri cubi					
Total	34.344	31.544	37.735	42.450	40.238
Pentru uz casnic	21.171	21.659	23.788	27.011	26.680

Sursa: INS

În urma analizei datelor au fost corelate următoarele concluzii:

- se impune necesitatea extinderii sistemului de distribuție a gazelor în mediul rural, din anul 2018 fiind conectate doar trei localități;
- un consum scăzut al gazelor pentru mediul industrial, din totalul de 40.238 mii de metri cubi înregistrați în anul 2019, aproximativ 66,3% fiind direcționat către consumul casnic⁴¹.

În ceea ce privește cantitatea totală distribuită, în figura de mai jos este redat evoluția cantității de energie termică distribuită la nivel județean în perioada 2015-2019.

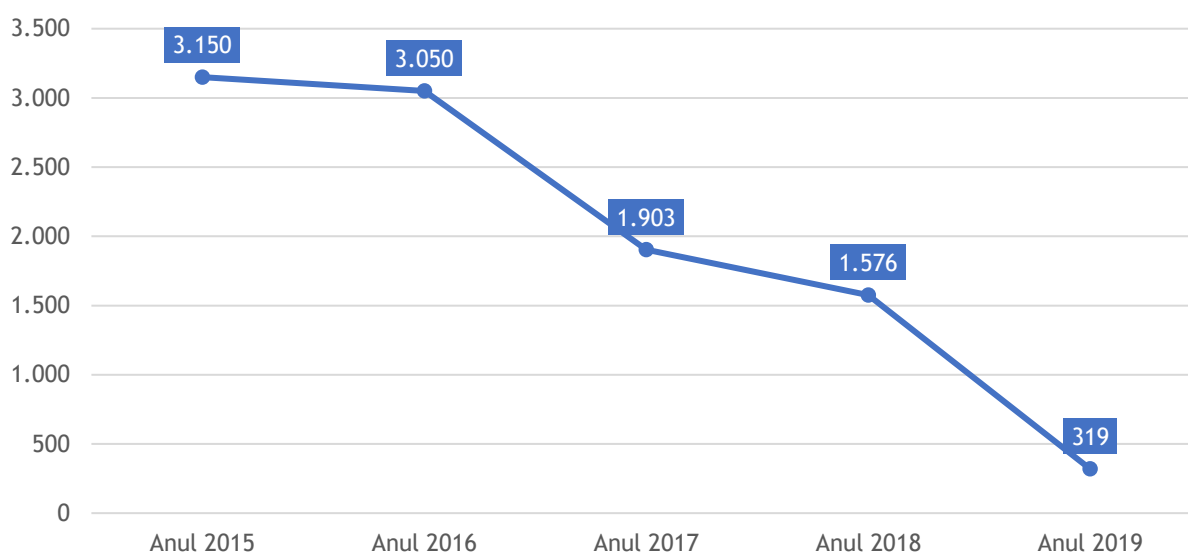

Figura 17: Cantitatea de energie termică distribuită la nivel județean, gigacalorii în perioada 2015-2019

Sursa: INS

⁴¹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS118A - Gaze naturale distribuite, după destinație, pe județe și localități disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 25.01.2021

Se poate remarca un trend descendent în consumul de energie termică, în anul 2019 fiind înregistrat în baza oficială de date a Institutului Național de Statistică un consum de 319 gigacalorii⁴².

Acest fapt se datorează numărului mare al locuitorilor care optează pentru instalații proprii de energie termică.

2.6.4. Gestionarea deșeurilor

Deșeurile sunt colectate de pe întreaga suprafață a Județului Teleorman, zonele de colectare fiind reprezentate de cele 5 centre urbane.

- ☑ **Zona I de colectare - Alexandria** - cuprinde următoarele localități: Băbăița (Merișani), Bogdana (Broșteanca, Ulmeni, Urlui), Brânceni, Bujoreni (Prunaru), Buzescu, Călinești (Antonești, Copăceanca, Licuriciu, Marița), Drăgănești - Vlașca (Comoara, Văceni), Frăsinet (Clănița), Furculești (Moșteni, Spătărei, Voievoda), Mavrodin. Măgura (Guruieni), Mârzănești (Cernetu, Teleormanu, Valea Părului), Nanov, Nenciulești (Păru Rotund), Orbeasca (Orbeasca de Jos, Lăceni, Orbeasca de Sus), Plosca, Paroschia (Calomfirești), Vitănești (Purani, Schitu Poienari, Siliștea), Răzmirești (Ludăneasca), Ștorobăneasa (Beiu), Țigănești;
- ☑ **Zona II de colectare - Roșiorii de Vede** - cuprinde următoarele localități: Balaci (Burdeni, Tecuci), Beuca (Plopi), Călmățui (Bujoru, Caraveni, Nicolae Bălcescu), Călmățui de Sus (Băcălești, Ionașcu), Ciolănești (Ciolănești de Deal, Baldovinești, Ciolănești din Vale), Crângeni (Balta Sărată, Dorobanțu, Stejaru, Dudești (Însurăței, Satu Nou), Dobrotești (Merișani), Drăcsenei (Dracșani, Orbeasca, Satul Vechi), Drăgănești de Vede (Măgura cu Liliac, Văcărești), Măldăeni (Necșești, Belciug, Gârdești), Olteni (Perii Broșteni), Peretu, Rădoiești (Rădoiești de Vale, Cetatea, Rădoiești Deal), Săceni (Butculești, Ciurari), Scioaștea (Brebina, Cucuiești, Viile), Sfințești, Siliștea-Gumești, Stejaru (Bratcov, Gresia, Socetu), Troianul (Dulceni, Vatra), Vârtoape (Vârtoapele de Sus, Gărăgău, Vârtoapele de Jos), Vede (Albești, Coșoteni, Dulceanca, Meri), Zâmbreasca;
- ☑ **Zona III de colectare - Turnu Măgurele** - cuprinde următoarele localități: Beciu (Beciu, Smârdan, Bârsești de Jos), Ciuperceni (Ciuperceni, Poiana), Crângu (Crângu, Secara), Dracea (Dracea, Zlata, Florica), Islaz (Islaz, Moldoveni), Lisa (Lisa, Vânători), Lița (Lița), Lunca (Lunca, Prundu), Plopii Slăvitești (Plopii Slăvitești, Brâncoveanca, Dudu), Putineiu (Putineiu, Băduleasa, Cărlomanu),

⁴² Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS109A - Energia termica distribuita pe județe si localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 08.02.2021

Saelele (Saelele, Pleașov), Sălcia (Sălcia, Băneasa, Tudor Vladimirescu), Seaca (seaca, Năvodari), Segarcea Vale, Olteanca, Segarcea Deal), Slobozia Mândra, Traian, Uda Clocociov (Uda Clocociov, Uda Paciurea);

- ☑ **Zona IV de colectare - Videle** - cuprinde următoarele localități: Blejești (Blejești, Baci, Sericu), Botoroaga (Botoroaga, Călugăru, Târnavă, Tunari, Valea Cireșului), Cosmești (Cosmești, Ciupercești), Crevenicu (Crevenicu, Rădulești), Gălățeni (Gălățeni, Bâscoveni, Grădișteanca), Mereni (Mereni de Jos, Mereni de Sus, Ștefeni), Gratia (Gratia, Ciurari Deal, Drăghinești), Moșteni, Poeni (Poeni, Banov, Brătești, Cătinu, Preajba, Țăvârlău, Vătași), Purani (Puranii de Jos, Purani), Sârbeni (Sârbenii de Jos, Sârbeni, Udeni), Scurtu Mare (Scurtu Mare, Albeni, Draceni, Negriștea, Scurtu Slăvești, Valea Poștei), Siliștea (Siliștea Butești, Siliștea Mică), Talpa (Talpa Ogrăzile, Linia Costii, Rotărești, Talpa Poștei, Talpa Bâscoveni), Tătărești de Jos (Tătărești de Jos, Lada, Negreni, Negrenii de Jos, Negrenii Osebiți, Obârțu, Slăvești), Tătărești de Sus (Tătărești de Sus, Dobreni, Udpu), Trivalea Moșteni (Trivalea Moșteni, Brătășani, Depărați);
- ☑ **Zona V de colectare - Zimnicea** - cuprinde următoarele localități: Bragadiru, Bujoru, Cervenia, Conțești, Fântânele, Frumoasa (Frumoasa, Păuleasca), Izvoarele, Năsturelu (Năsturelu, Zimnicele), Piatra, Pietroșani, Smârdioasa (Smârdioasa, Șoimu), Viișoara.

Concret, activitatea de colectare la nivelul Județului Teleorman se desfășoară astfel: operatorul desemnat S.C. Polaris M Holding S.R.L. colectează deșeurile de la nivelul celor 5 zone de colectare și, ulterior, le transportă la Mavrodin unde are loc procesul de tratare a acestora. De la nivelul zonei Videle, deșeurile sunt transferate prin stația de transfer a operatorului către Mavrodin, stația de transfer deservind atât localitatea Videle, cât și localitățile arondate acesteia (zona de nord a Județului Teleorman).

Deșeurile menajere și similare sunt colectate pe următoarele fracții:

- ☑ **hârtie și carton** - aceste tipuri de deșeuri se colectează de două ori pe lună din mediul urban, din zona de blocuri, cu ajutorul igloo-urilor de 2mc capacitate, iar din zona gospodăriilor individuale cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l; în mediul rural, aceste deșeuri sunt colectate cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l o dată sau de două ori pe lună;
- ☑ **plastic și metal** - aceste tipuri de deșeuri se colectează de două ori pe lună din mediul urban, din zona de blocuri, cu ajutorul igloo-urilor de 2mc capacitate, iar din zona gospodăriilor individuale cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l; în mediul rural, aceste deșeuri sunt colectate cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l o dată sau de două ori pe lună;

- ☑ **sticlă** - aceste tipuri de deșeuri se colectează de două ori pe lună din mediul urban, din zona de blocuri, cu ajutorul lăzilor de 4mc capacitate, iar din zona gospodăriilor individuale cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l; în mediul rural, aceste deșeuri sunt colectate cu ajutorul sacilor galbeni cu o capacitate de 120l o dată sau de două ori pe lună;
- ☑ **biodeșeuri** - aceste tipuri de deșeuri se colectează săptămânal din mediul urban, din zona de blocuri, cu ajutorul containerelor de 1,1mc capacitate, iar din zona gospodăriilor individuale cu ajutorul pubelelor cu o capacitate de 240l; în mediul rural, aceste deșeuri sunt colectate cu ajutorul pubelelor cu o capacitate de 120l/240l săptămânal sau de două ori pe lună;
- ☑ **reziduale** - aceste tipuri de deșeuri se colectează zilnic din mediul urban, din zona de blocuri, cu ajutorul containerelor de 1,1mc capacitate; din zona gospodăriilor individuale, aceste deșeuri se colectează de două ori pe lună cu ajutorul sacilor; în mediul rural, deșeurile reziduale sunt colectate cu ajutorul pubelelor /sacilor negri de două sau de trei ori pe lună, în funcție de localitate.

În ceea ce privește colectarea **deșeurilor din grădini și parcuri**, din municipii și orașe, deșeurile verzi din grădinile populației sunt colectate de către S.C. Polaris M Holding S.R.L. și transportate la depozitul de la Mavrodin; din parcuri, **deșeurile verzi** sunt colectate de către serviciile publice sau societățile comerciale ale primăriilor, iar aceste deșeuri ajung, de asemenea, la depozitul de la Mavrodin. În mediul rural, în funcție de programul de colectare acceptat de Primărie, deșeurile din grădini sunt colectate de operatorul desemnat - S.C. Polaris M Holding S.R.L.

În ceea ce privește colectarea **deșeurilor din piețe**, acestea se colectează separat odată cu deșeurile generate de către agenții economici de către operatorul S.C. Polaris M Holding S.R.L. Unul din elementele cruciale în colectarea deșeurilor este dat de cantitatea deșeurilor colectate separat de către operatorii de salubritate, situație redată mai jos pentru perioada 2015-2019.

Tabel 37: Cantități de deșeuri colectate separat de operatorii de salubritate

Categorii de deșeuri	Cantitatea colectată (tone/an)				
	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Deșeuri de hârtie/carton	115	96	199	490	1.189
Deșeuri de plastic/metal	79	35	101	318	645
Deșeuri de metal	0	0	5	11	20
Deșeuri din sticlă	0	0	0	0	20
Biodeșeuri	22	0	237	95	3.645
TOTAL	216	131	542	914	5.520

Sursa: APM Teleorman

Evoluția evidențiază o creștere a volumului de deșuri colectate separat în perioada 2015-2019, o creștere semnificativă fiind înregistrată la nivelul deșeurilor biodegradabile, acestea urmând a fi supuse procesului de tratare/valorificare. Ponderea cea mai ridicată a deșurilor colectate separat este reprezentată de biodeșuri.

În ceea ce privește **frecvența de colectare**, infrastructura județeană de gestionare a deșeurilor prezintă următoarele particularități în funcție de mediul de rezidență:

- mediul urban:
 - săptămânal, alternativ, deșeurile selectabile, biodegradabile și reziduale din zona caselor de locuit;
 - zilnic, de la platformele de colectare din zona blocurilor de locuințe.
- mediul rural - săptămânal, alternativ, deșeurile selectabile, biodegradabile și reziduale.

Concluzionând, **principalele deficiențe** ale sistemului actual de colectare și ale celui de colectare separată, în special, sunt:

- ☑ lipsa colectării separate a deșeurilor biodegradabile în proporții de 100% la nivelul tuturor localităților;
- ☑ în mediul rural, biodeșeurile nu sunt colectate separat decât de la nivelul a două UAT-uri;
- ☑ pentru anul 2021, colectarea deșeurilor biodegradabile se va extinde în tot mediul rural. În acest sens, documentația întocmită pentru selectarea unui nou operator de colectare și transport deșuri municipale instituie obligația acestuia de a colecta din tot județul, separat, deșeurile reziduale, selective, biodegradabile și sticla;
- ☑ nu există recipiente suficiente de colectare separată a deșeurilor, fiind analizată oportunitatea extinderii infrastructurii în acest sens; astfel:
 - întrucât se colectează din poartă în poartă, toate pubelele vor fi distribuite beneficiarilor serviciului de salubritate, persoane fizice, instituții publice și juridice;
 - după caz, se pot distribui instituțiilor publice și juridice, în funcție de numărul de personal, containere dedicate fiecărei fracții;
 - pentru locuințele colective, la platformele de precollectare a deșeurilor municipale, se va spori numărul de containere dedicate fiecărei fracții; aceste platforme vor fi închise cu cartelă.

Un ultim aspect analizat în cadrul acestui capitol îl constituie activitatea de generare

a deșeurilor municipale, aspect redat în tabelul de mai jos.

Tabel 38: Cantitatea de deșeuri municipale colectată la nivelul Județului Teleorman pe categorii

Categorii de deșeuri municipale	Cantitate (tone/an)					
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Deșeuri menajere și similare colectate în amestec	82.280	77.972	76.591	60.858	51.435	50.392
Deșeuri menajere colectate în amestec	65.824	62.377	61.273	48.686	41.148	40.314
Deșeuri similare colectate în amestec	16.456	15.594	15.318	12.172	10.287	10.078
Deșeuri menajere și similare colectate separat	289	295	189	653	1.020	5.520
Deșeuri menajere colectate separat	231	236	151	522	816	4.416
Deșeuri similare colectate separat	58	59	38	131	204	1.104
Deșeuri din grădini și parcuri	250	250	272	248	268	965
Deșeuri din piețe	870	870	910	873	854	854
Deșeuri stradale	1.736	1.730	1.598	1.835	1.731	2.524
Deșeuri menajere generate și necolectate*	17.022	16.770	13.741	10.787	10.330	10.125
TOTAL	102.448	97.887	93.301	75.254	65.638	70.380

*grad de colectare mai redus deoarece nu există contracte încheiate la nivelul tuturor generatorilor

Sursa: APM, ADI, estimări realizate (doar pentru cantitățile generate și necolectate)

Mențiuni:

- ☒ deșeurile similare reprezintă 25% din totalul deșeurilor menajere, fiind estimate pe baza informațiilor primite de la ADI MDTR și AMP Teleorman, ajustate cu acest procent;
- ☒ în perioada 2014-2018 se înregistrează un trend descendent al volumului total al deșeurilor municipale, anul 2019 înregistrând o ușoară creștere față de anul anterior cu 7%, fără a avea un impact notabil asupra trendului general în perioada 2014-2019; un aspect important este reprezentat de faptul că anul 2019 marchează o scădere cu 1% a deșeurilor menajere și similare colectate în amestec (deșeuri reziduale), cu impact pozitiv asupra indicatorilor privind depozitarea deșeurilor;
- ☒ cantitățile de deșeuri generate și necolectate au fost estimate pe baza gradului

de necolectare ajustat cu numărul locuitorilor din Județul Teleorman (situația populației rezidente); în acest context, deși există un grad de acoperire cu servicii de salubritate de 100% (în sensul în care operatorul colectează de pe întreaga arie geografică a județului), nu toată populația are încheiate contracte de salubritate cu operatorul; astfel, la nivelul anului 2019, deșeurile generate și necolectate reprezintă aproximativ 16% din deșeurile menajere și similare generate și colectate în mediul urban și rural, aspect ce urmează a fi remediat prin încheierea de contracte de către toată populația județului.

Grafic, evoluția deșeurilor municipale pe categorii este surprinsă în figura de mai jos.

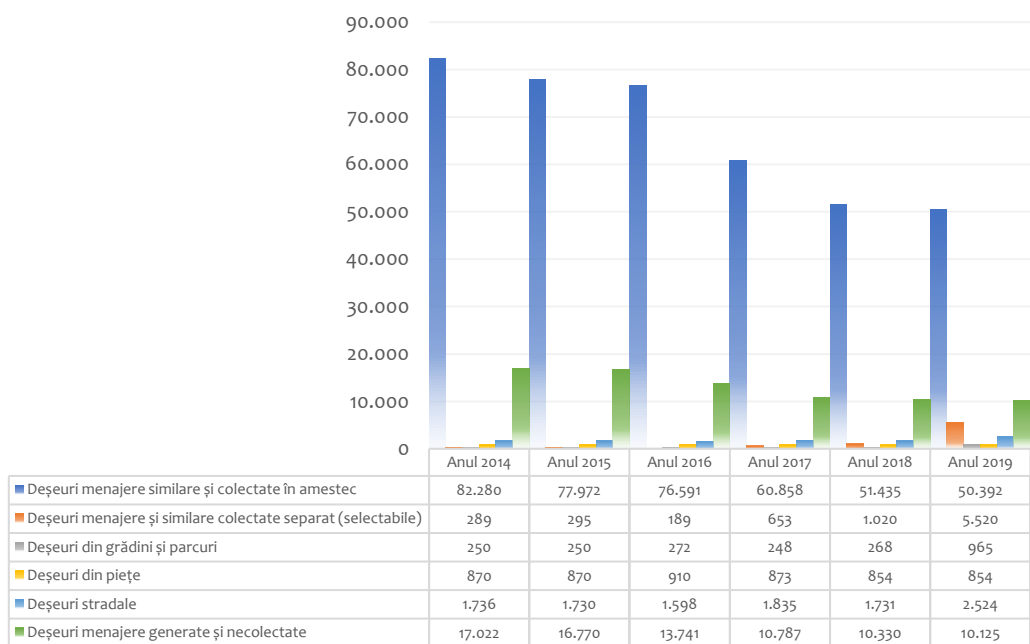

Figura 18: Evoluția cantităților de deșeuri municipale generate (tone/an)

Sursa: Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Teleorman 2021-2025

La nivelul anului 2019, ponderea categoriilor de deșeuri municipale în totalul deșeurilor municipale este redată în figura de mai jos. Astfel, se observă că 71,60% reprezintă deșeuri menajere similare și colectate în amestec (50.392 tone în valoare absolută), iar 14,39% reprezintă deșeuri menajere generate și necolectate (10.125 tone în valoare absolută). Deșeurile din piețe dețin cea mai redusă pondere în totalul deșeurilor municipale.

În ceea ce privește gradul de acoperire cu servicii de salubritate în Județul Teleorman, încă de la implementarea Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor (anul 2013), acesta înregistrează o valoare de 100%.

Evoluția deșeurilor menajere pe medii de rezidență este redată în tabelul de mai jos,

în perioada 2014-2019.

Cu toate acestea, chiar dacă există un grad de acoperire de 100% (în sensul în care operatorul vizează toată suprafața județului) nu toată lumea este conectată la serviciile de salubritate prin încheierea de contracte, de unde și generarea unor cantități de deșeuri ce nu sunt colectate.

Tabel 39: Cantități de deșeuri menajere generate în perioada de analiză pe medii de rezidență

Categorii de deșeuri menajere	Cantitate (tone/an)					
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Deșeuri menajere colectate în amestec în mediul urban	36.673	34.748	34.154	27.033	22.750	22.107
Deșeuri menajere colectate separat în mediul urban	190	193	124	428	669	3.620
Deșeuri menajere colectate în amestec în mediul rural	29.152	27.629	27.119	21.653	18.398	18.207
Deșeuri menajere colectate separat în mediul rural	42	43	27	94	147	796
Deșeuri menajere generate și necolectate în mediul urban	9.362	9.224	7.557	5.933	5.681	5.569
Deșeuri menajere generate și necolectate în mediul rural	7.660	7.547	6.183	4.854	4.648	4.556
TOTAL	83.078	79.383	75.165	59.995	52.294	54.856

Sursa: Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Teleorman 2021-2025

Mențiuni:

- ☒ deșeurile menajere colectate separat în mediul urban și cele colectate separat în mediul rural au fost estimate pe baza informațiilor din Tabel 4-1;
- ☒ deșeurile menajere colectate în amestec au fost estimate pe baza informațiilor primite de la ADI MDTR;
- ☒ deșeurile menajere colectate separat au fost considerate ca reprezentând aprox. 2% din deșeurile menajere colectate în amestec, pondere stabilită pe baza evoluției deșeurilor menajere și similare colectate în amestec, respectiv separat, din Tabel 4-1;
- ☒ deșeurile menajere colectate în amestec în mediul rural au fost considerate ca reprezentând aprox. 44% din totalul deșeurilor menajere colectate în mediile urban și

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

rural;

- ☒ deșeurile menajere generate și necolectate au fost estimate prin ajustarea populației cu indicele de generare a deșeurilor și cu gradul de colectare.

În ceea ce privește **proiectele existente în vederea gestionării deșeurilor**, la nivelul Județului Teleorman a fost implementat prin măsura ISPA, 2002 / RO / 16 / P / PE / 024 proiectul „Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Teleorman”, proiect finanțat în proporție de 75% fonduri ISPA și 25% fonduri de la bugetul de stat și bugetul local.

Memorandumul de Finanțare între Guvernul României și Comisia Europeană cu privire la proiectul “Sistem integrat de management al deșeurilor în Județul Teleorman” în valoare totală de 21.514.000 €, a fost semnat la data de 16 decembrie 2003. Valoarea maximă a asistenței asigurată de Uniunea Europeană prin programul ISPA a fost de 16.054.000 €.

Data începerii măsurii a fost dată semnării Memorandumului de Finanțare de către Comisie, adică 16 decembrie 2003. Data finalizării măsurii a fost 31 decembrie 2011.

Obiectivul general al măsurii a fost de a oferi un sistem integrat de gestionare a deșeurilor durabil din perspectiva mediului, eficient din punct de vedere al costurilor și accesibil, care acoperă zona proiectului și respectă cerințele legislației naționale de gestionare a deșeurilor și ale regulamentelor și directivelor UE relevante. Beneficiarii acestui program sunt Consiliul Județean Teleorman și cetățenii județului Teleorman. Măsura își propunea să conducă, de asemenea, la o protecție sporită a afluenților Dunării.

În general, **obiectivele proiectului** au fost:

- ☒ protejarea mediului și a sănătății umane în județul Teleorman în privința contaminării apei și solului provocate de actualul management inadecvat al deșeurilor solide;
- ☒ protecția mediului, în special a apelor de suprafață și calității aerului, precum și protecția sănătății publice prin închiderea și reabilitarea depozitelor de deșeuri existente și prin construirea unui nou depozit de deșeuri care să corespundă standardelor europene;
- ☒ îmbunătățirea peisajului din județ, ceea ce va duce la un confort mai mare al populației și va contribui la crearea unei zone mai atractive din punct de vedere turistic;
- ☒ reducerea utilizării resurselor prin sortarea și reciclarea deșeurilor municipale;
- ☒ mărirea capacității de colectare din județul Teleorman prin creșterea volumului de colectare a deșeurilor municipale solide de la 40% la o colectare de aproape

80% în 2013;

- ☑ implementarea unui sistem de pre-colectare selectivă din punct de vedere tehnic și financiar și în consecință, ridicarea gradului de conștientizare a producătorilor în privința beneficiilor;
- ☑ introducerea și extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor menajere în întregul județ, introducerea și extinderea colectării selective și în zonele rurale, în conformitate cu legislația în vigoare, în scopul reducerii cantității de deșuri care trebuie să fie depozitate;
- ☑ dezvoltarea unui sistem de colectare și transport în deplină conformitate cu Directivele UE și legislația română;
- ☑ dezvoltarea de instalații de tratare a deșeurilor solide în vederea minimizării utilizării resurselor și a reducerii cantității de deșuri care trebuie depozitate;
- ☑ crearea unei platforme ecologice de depozitare a deșeurilor;
- ☑ reabilitarea platformelor de gunoi neecologice existente, autorizate sau neautorizate;
- ☑ întărirea capacității tehnice și manageriale în județul Teleorman prin implementarea și exploatarea proiectelor cu finanțare internațională din domeniul deșeurilor;
- ☑ creșterea gradului de conștientizare în rândul locuitorilor privind beneficiile rezultate din proiect, colectarea separată a deșeurilor și reciclarea acestora.

Prin proiect, a fost construit un depozit de deșuri ecologic la Mavrodin cu stație de sortare, stație de compostare, stație de tratare a levigatului. Au fost închise și reabilite depozitele de deșuri și alte platforme de gunoi existente, au fost construite noi platforme de colectare a deșeurilor, iar cele vechi au fost reabilite.

Depozitul de deșuri de la Mavrodin este un depozit ecologic cu o suprafață totală de depozitare de 20 ha, volum maxim de depozitare de 3.582.570 mc și o durată de exploatare de 30 ani.

Este prevăzut cu 4 celule pentru depozitarea deșeurilor din care, prin proiect a fost construită numai celula nr. 1 cu o capacitate totală de depozitare de aproximativ 380.000 m³ și o suprafață de circa 4 ha, celulele 2,3 și 4 urmând a fi construite ulterior de către operatorul depozitului.

Pentru implementarea acestui proiect, prin Memorandumul de Finanțare s-a impus ca o condiționalitate încheierea a doua parteneriate public-private, un parteneriat pentru operarea Depozitului central de la Mavrodin și altul pentru operarea și transportul deșeurilor la depozit.

În urma licitațiilor desfășurate de către Consiliul Județean Teleorman au fost desemnați doi operatori cu care au fost încheiate contracte de concesiune de servicii, respectiv:

- ☒ pentru operarea Depozitului central de la Mavrodin a fost încheiat contractul de concesiune de servicii privind „Administrarea depozitului Central de la Mavrodin, pentru sortarea, compostarea, tratarea și depozitarea deșeurilor municipale solide în județul Teleorman” cu S.C Ecosud S.A. București. Contractul a fost încheiat pe o perioadă de 15 ani cu posibilitatea de prelungire;
- ☒ pentru colectarea și transportul deșeurilor municipale la Mavrodin s-a încheiat contractul de concesiune de „Servicii publice de colectare și transport a deșeurilor municipale solide în județul Teleorman” cu S.C. Polaris M Holding S.R.L. Constanța. Contractul a fost încheiat pe o durată de 8 ani cu posibilitatea de prelungire. Operatorul serviciului de colectare și transport și-a început activitatea la data de 01 august 2013.

2.7. Educație și cultură

Secțiunea curentă redă aspectele sistemului educațional regăsit la nivelul Județului Teleorman și principalele elemente ce definesc sfera culturală locală.

2.7.1. Sistemul educațional

Subcapitolul curent cuprinde date în ceea ce privește sistemul educațional regăsit la nivelul Județului Teleorman. Au fost urmărite aspecte ce țin de infrastructura educațională, populația școlară și dotările regăsite în unitățile de învățământ.

Infrastructura de învățământ este redată în continuare, începând cu evoluția unităților școlare, pe categorii, în perioada 2015-2019.

Tabel 40: Numărul unităților școlare existente la nivelul Județului Teleorman, pe categorii

Niveluri de educație	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	148	144	141	140	139
Învățământ preșcolar	13	10	9	9	8
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	109	110	109	108	109
Învățământ liceal	22	21	20	20	19
Învățământ profesional	1	:	:	:	:
Învățământ postliceal și de maiștri	3	3	3	3	3

Sursa: INS

Datele grupate în tabel prezintă următoarele particularități:

- numărul unităților școlare din județ a scăzut în perioada 2019-2015 cu 9, fapt datorat închiderii unor unități școlare, în special în mediul rural, ceea ce a impus relocarea elevilor la unități școlare aflate la distanțe mai mari față de domiciliu.
- preponderență a unităților din ciclul primar și gimnazial, acestea constituind în anul 2019 aproximativ 78,4% din total;
- lipsa unităților de învățământ profesional, ultima unitate de acest tip fiind închisă în anul 2015;
- număr redus al școlilor postliceale și de maiștri, pe teritoriul Județului Teleorman fiind active numai 3 astfel de unități;
- număr redus al creșelor, din datele oferite de Consiliul Județean Teleorman reieșind existența a numai 2 unități antepreșcolare în anul 2020.

De asemenea, la nivelul Județului Teleorman, pe lângă unitățile publice prezentate se remarcă existența unei unități de învățământ de nivel universitar, Universitatea Valahia-Facultatea de Științe și Inginerie Alexandria.

Distribuția unităților școlare în funcție de mediul de rezidență este redată în figura alăturată.

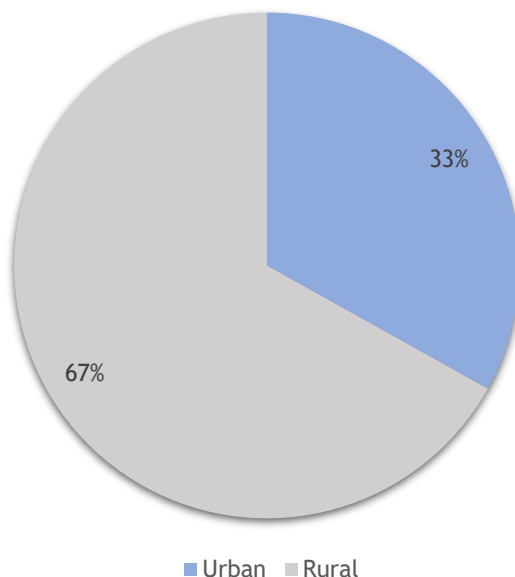

Figura 19: Distribuția unităților școlare în funcție de mediul de rezidență la nivelul anului 2019

Sursa: INS

Datele indică o distribuție inegală a unităților de învățământ, 67% dintre acestea fiind plasate în mediul rural, constituind în cifre absolute 93 de școli. În mediul urban, la nivelul anului 2019 au fost identificate 46 de unități școlare⁴³.

Dotările regăsite în cadrul unităților de învățământ sunt redată în tabelul alăturat.

Tabel 41: Infrastructura sistemului educațional

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Ateliere școlare în Județul Teleorman					
Total	32	41	41	39	44
Bazine de înot					
Total	0	0	0	0	0
PC-uri în unitățile de învățământ					
Județul Teleorman	3.910	3.928	3.981	4.108	4.061

Sursa: INS

Pe baza informațiilor colectate pot fi concluzionate următoarele aspecte:

- creștere a numărului de ateliere școlare, în anul 2019 fiind înregistrate 44 de astfel de unități, cu 12 mai multe față de anul 2015⁴⁴;
- lipsa unor bazine de înot în incinta unităților școlare regăsite pe teritoriul Județului Teleorman⁴⁵;
- ușoară creștere a numărului de PC-uri utilizate în cadrul unităților școlare, ajungându-se în anul 2019 la un total de 4.061, cu aproximativ 3,8% mai mult față de anul 2015⁴⁶.

Referitor la gradul de dotare a unităților școlare, datele oferite de Inspectoratul Școlar Județean Teleorman indică:

- existența a 122 de unități școlare ce au bibliotecă proprie;
- existența a 113 unități ce au sală de sport;

Pe de altă parte, datele oferite indică existența a 54 de unități cu grup sanitar

⁴³ Ibidem

⁴⁴ Institutul Național de Statistică. (n.d.) - Ateliere școlare pe niveluri de educație, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

⁴⁵ Institutul Național de Statistică (n.d.) SCL111C - Bazine de înot pe niveluri de educație, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

⁴⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SCL112B - PC-uri pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

exterior⁴⁷, ceea ce înseamnă un grad mare de acoperire al infrastructurii educaționale neadecvate.

Infrastructura sistemului educațional și de formare profesională reprezintă un factor esențial al procesului educațional, care are efect direct asupra elevilor, standardele minime de infrastructură asigurând un nivel de bază al calității în educație.

În strânsă legătură cu infrastructura, vor fi analizate date privind populația școlară. Datele din tabelul alăturat indică situația populației școlare din Județul Teleorman pe principalele categorii în intervalul 2015-2019.

Tabel 42: Populația școlară la nivelul Județului Teleorman pe niveluri de educație

Niveluri de educație	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Copii înscriși în creșe	147	148	173	214	211
Copii înscriși în grădinițe	8.014	7.583	7.471	7.237	7.200
Elevi înscriși în învățământul primar si gimnazial (inclusiv învățământul special)	26.439	25.550	24.846	23.845	22.985
Elevi înscriși în învățământul liceal	12.751	12.040	11.166	10.401	9.551
Elevi înscriși în învățământul profesional	367	478	540	613	825
Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	1.147	1.116	1.155	1.264	1.386
Total	48.865	46.915	45.351	43.574	42.158

Sursa: INS

Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică, pot fi concluzionate următoarele aspecte:

- tendință generală de reducere a populației școlare, în anul 2019 înregistrându-se un număr de 42.158 de elevi, cu 14% mai puțini față de anul 2015;
- pondere majoritară a elevilor înscriși în cadrul învățământului primar și gimnazial, constituind în anul 2019 aproximativ 54,5% din totalul populației școlare;
- scădere a numărului de elevi înscriși la liceu, ajungându-se în anul 2019 la un număr de 9.551 elevi, cu 25% mai puțin față de anul 2015;
- număr redus al copiilor înscriși în creșe⁴⁸, prin prisma natalității scăzute și a

⁴⁷ Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, răspuns cf. adresei nr. 3241/19.02.2021

⁴⁸ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SCL103D - Populația școlară pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 26.01.2021

infrastructurii aproape inexistente.

Principalii factori care au condus la scăderea semnificativă a populației școlare sunt: scăderea natalității, migrația populației, abandonul școlar și scăderea nivelului de trai cauzată de criza economică din perioada anterioară.

În ceea ce privește personalul didactic, distribuția acestora în funcție de mediul de rezidență la nivelul anului 2019 este redată în graficul de mai jos.

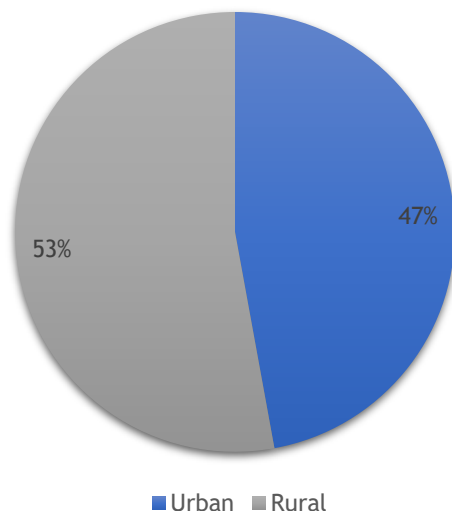

Figura 20: Personalul didactic activ în funcție de mediul de rezidență
Sursa: INS

Se poate observa o distribuție inegală a personalului didactic pe medii de rezidență. Aproximativ 53% din totalul personalului se regăsește în mediul rural, reprezentând în cifre absolute 1.685 de profesori⁴⁹.

Referitor la **situația bibliotecilor**, datele furnizate de către Consiliul Județean Teleorman indică un **număr redus al bibliotecilor** existente în județ, în Municipiul Alexandria, de exemplu, funcționând o singură astfel de unitate.

Se poate remarca o ușoară scădere a numărului de biblioteci active la nivel județean, în anul 2019 fiind înregistrate 170, cu 7 mai puțin față de anul 2015. Municipiul Alexandria prezintă cel mai mare număr de biblioteci, cu 16 active în anul 2019, acesta constituie 9,4% din totalul județean⁵⁰.

⁴⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d) SCL104D - Personalul didactic pe niveluri de educație, județe și localități - până în 2019, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data 29.01.2021

⁵⁰ Institutul Național de Statistică. (n.d) ART101B - Biblioteci pe categorii de biblioteci, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

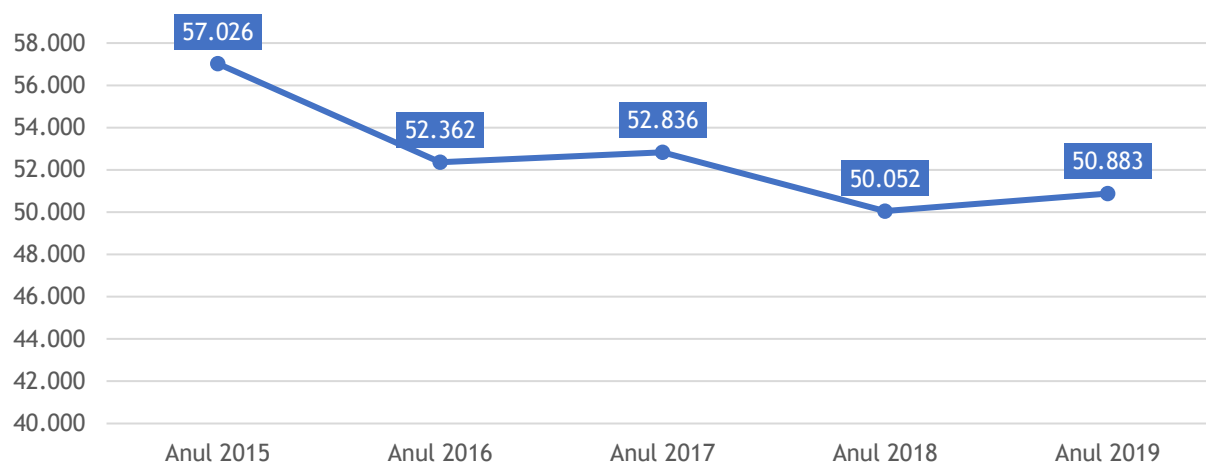

Figura 21: Evoluția numărului de cititori prezenți la nivelul Județului Teleorman
 Sursa: INS

Datele colectate indică un trend descendent al numărului de cititori, în anul 2019 fiind înregistrați 50.883 de cititori activi, cu 10,7% mai puțin față de anul 2015⁵¹.

Raportat la nivel regional, în figura următoare este redată situația Județului Teleorman comparativ cu celelalte județe din cadrul Regiunii Sud-Muntenia.

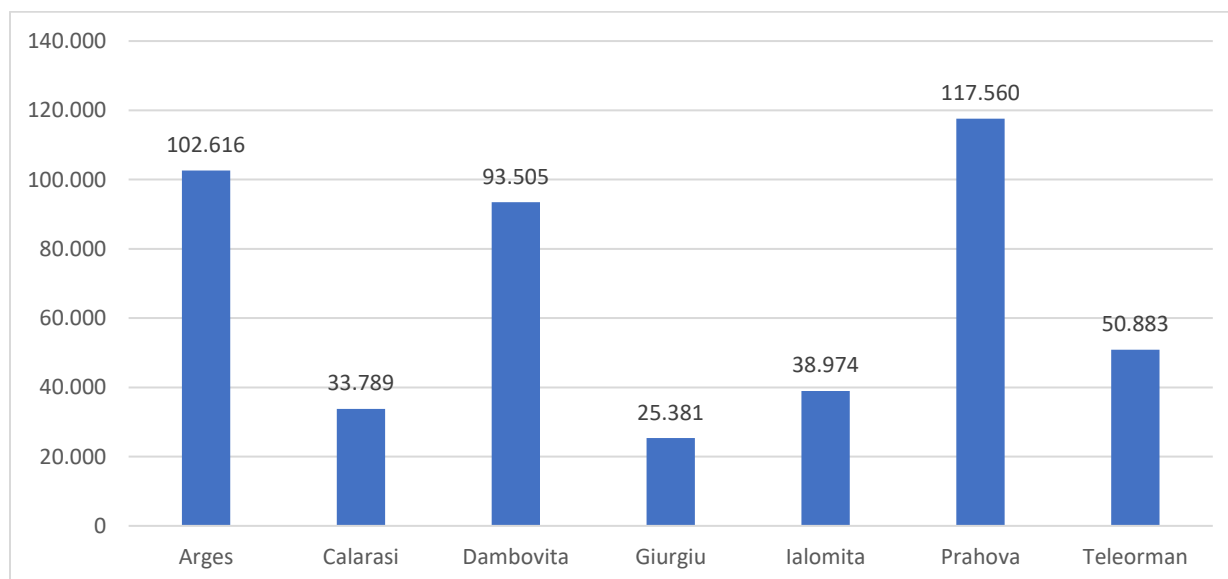

Figura 22: Distribuția pe județe a cititorilor activi la nivelul anului 2019 în Regiunea Sud-Muntenia
 Sursa: INS

⁵¹ Institutul Național de Statistică. (n.d) ART107B - Cititori activi la biblioteci pe categorii de biblioteci, macoregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil al adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

Analizând situația regăsită la nivelul Județului Teleorman cu celelalte județe din Regiunea Sud-Muntenia, se poate observa un grad scăzut al numărului de cititori activi, Județul Teleorman plasându-se pe locul al 4-lea la nivel regional după Județul Argeș, Prahova și Dâmbovița⁵². Un alt nivel analizat pe plan educațional îl constituie performanțele educaționale și rata abandonului școlar.

Rata abandonului școlar este redată în continuare la nivelul Județului Teleorman prin comparație cu media regională în învățământul preuniversitar.

Tabel 43: Evoluția ratei abandonului școlar la nivelul Județului Teleorman și Regiunii Sud-Muntenia

Nivel educațional	Județ/Regiune	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Învățământul primar	Regiunea Sud-Muntenia	1,6	1,5	1,7	1,6
	Teleorman	1,8	0,8	2,3	2
Învățământ gimnazial	Regiunea Sud-Muntenia	1,9	1,8	1,7	1,4
	Teleorman	1,9	1,8	1,8	1,4
Învățământul secundar ciclul 2 (liceal și profesional)	Regiunea Sud-Muntenia	2,7	2,1	2,2	2,3
	Teleorman	3,5	3,5	3,2	3,6

Sursa: INS

Datele oferite de Institutul Național de Statistică indică situația județeană și regională până la nivelul anului 2018. Se pot remarca următoarele aspecte:

- rata în continuă creștere a abandonului școlar înregistrată la nivelul învățământului liceal și profesional în Județul Teleorman;
- ușoară scădere a ratei abandonului școlar la nivelul învățământului gimnazial, în anul 2018 fiind înregistrată o rată de 1,4%, cu 0,5% mai mică față de anul 2015;
- rată a abandonului școlar peste media regională în ceea ce privește învățământul primar și liceal. Rata în cazul învățământului liceal fiind cu 1,3% mai mare față de media regională la nivelul anului 2018⁵³.

Promovabilitatea elevilor înscriși în examenul de bacalaureat este analizată pentru anul școlar 2019-2020. În sesiunea iunie-iulie, 1.239 elevi au promovat examenul de bacalaureat din cei 2.446 înscriși, indicând un grad de promovabilitate de numai 50,6%. În cadrul celei de a doua sesiuni, datele indică un procent și mai scăzut, din cei 819 înscriși, numai 251 reușind să promoveze. Distribuția numărului total de elevi care au

⁵² Ibidem

⁵³ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SCL113A - Rata abandonului în învățământul preuniversitar, pe niveluri de educație, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 22.03.2021

promovat examenul în funcție de mediul de rezidență este redată în figura de mai jos.

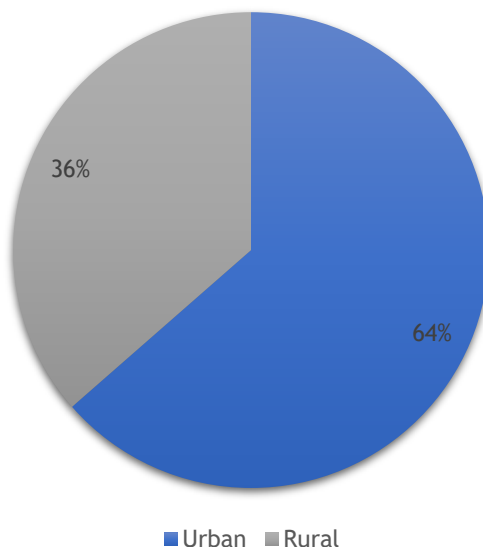

Figura 23: Distribuția pe medii de rezidență a elevilor ce au promovat examenul de bacalaureat în anul școlar 2019-2020
Sursa: ISJ Teleorman

Se poate observa o preponderență a elevilor din mediul urban ce au reușit să promoveze examenul de bacalaureat. Aproximativ 64% dintre aceștia, constituind în cifre absolute un număr de 947 de elevi, provin din mediul urban⁵⁴.

2.7.2. Patrimoniul cultural

Patrimoniul cultural imobil constituie o componentă valoroasă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitățile de inserție a unor componente extraculturale. Patrimoniul cultural imobil desemnează ceea ce, în termeni generici, poartă numele de monumente istorice și include nu doar monumentele istorice, ci și ansamblurile și siturile istorice și siturile arheologice.

Patrimoniul cultural imobil cuprinde, pe de o parte monumentele istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice, pe de altă parte siturile arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național, siturile arheologice reperate în aplicația „eGISpat” Teleorman, dar și monumentele de for public, operele comemorative de război și mormintele și cimitirele de război.

Valorificarea și protejarea patrimoniului cultural imobil se face prin acțiuni de cercetarea, evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor

⁵⁴ Inspectoratul Școlar Județean, informații cf. adresei nr. 3241/19.02.2021

istorice.

Județul Teleorman deține un număr de 393 de obiective clasate în Lista Monumentelor Istorice. Cele 393 de obiective sunt împărțite pe următoarele categorii adoptate prin lege, astfel: Patrimoniu arheologic (cu subdiviziuni)-83; Patrimoniu arhitectural (cu subdiviziuni)-299; Monumente de for public-8; Monumente funerare, case memoriale-3.

Fiecare categorie este compusă, după complexitate, mărime, simbolistică, din următoarele subcategorii principale: Patrimoniu arheologic: Situri arheologice-30; Niveluri culturale-53; Patrimoniu arhitectural: Monumente-275; Ansambluri- 21; Situri istorice-3; Monumente de for public: Monumente de eroi-1; Monumente comemorative-3; Monumente personalități-4; Monumente funerare, case memoriale: Monumente funerare-1; Case memoriale-2. Patrimoniul imobil din județul Teleorman este alcătuit din obiective din grupele valorice “A” și “B” și niciun obiectiv nu figurează în lista UNESCO.

Potrivit Listei Monumentelor Istorice, în județul Teleorman se află un număr de 61 obiective de importanță națională, importanță deosebită având:

- Așezarea de tip tell de la Vitănești, punct „Măgurice”, sat Vitănești, Comuna Vitănești;
- Situl arheologic de la Orbeasca de Sus, punct „La Cetate”, sat Orbeasca de Sus; com. Orbeasca;
- Siturile arheologice de la Zimnicea, punct „Cetate” și „Câmpul Morților”, Oraș Zimnicea;
- Cetatea de pământ de la Frumoasa, punct „La Cetate”, sat Frumoasa, com. Frumoasa;
- Situl arheologic de la Turnu, Măgurele, punct „Cetatea Turnu”, Municipiul Turnu Măgurele;
- Mănăstirea Plăviceni (Aluniș) sat Dudu, com. Plopii-Slăvitești;
- Biserica „Sf. Dumitru” a fostei mănăstiri Drăgănești, sat Coșoteni, com. Vedeia;
- Ruinele curții lui Constantin Aga Bălăceanu, sat Balaci, Comuna Balaci;
- Ruinele curții boierilor Bălăceanu, sat Tătăraștii de Sus, com. Tătăraștii de Sus;
- Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” Oraș Videle;
- Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” sat Drăcești, Comuna Scurtu Mare;
- Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” sat Bujoreni, Comuna Bujoreni;
- Catedrala Episcopală „Sf. Alexandru” (mănăstire), Municipiul Alexandria;
- Biserica „Sf. Haralambie”, Municipiul Turnu Măgurele;
- Statuia Dorobanțului, Municipiul Turnu Măgurele.

Potrivit Listei Monumentelor Istorice, în județul Teleorman se află 332 obiective de importanță locală, ele având un rol foarte important pentru definirea evoluției civilizației comunităților locale, de-a lungul timpului. Câteva exemple:

- Situl arheologic de la Măgura, punct „La Biserică”, sat Măgura, Comuna Măgura
- Așezarea fortificată de la Pleașov, punct „La Cetate”, sat Pleașov, Comuna Saelele
- Situl arheologic de la Băneasa, punct „La Cetate”, sat Băneasa, Comuna Salcia
- Ansamblul bisericii „Sf. Împărați”-Serdăreasa, Municipiul Roșiorii de Vede
- Ansamblul conacului Malaxa, sat Putineiu, Comuna Putineiu
- Statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza, Municipiul Alexandria
- Ansamblul conacului Victor Antonescu, Municipiul Alexandria
- Casa Anastasescu, ulterior Muzeul Municipal de Artă, Municipiul Turnu Măgurele
- Casa Stângă, azi Muzeul Municipal de Istorie „Petre Voievozeanu” Municipiul Roșiorii de Vede
- Școala veche, azi Centrul memorial „Marin Preda”, sat Siliștea-Gumești, Comuna Siliștea-Gumești
- Liceul „Sf. Haralambie”, Municipiul Turnu Măgurele
- Primăria, Municipiul Roșiorii de Vede
- Cavoul Arizan, Municipiul Roșiorii de Vede
- Casa Prefectului, azi Administrația Financiară, Municipiul Turnu Măgurele
- Monumentul comemorativ al Adunării de la Islaz (1848), sat Islaz, Comuna Izlaz.

În ceea ce privește prezența instituțiilor de cultură la nivel județean, fără a avea tradiția altor instituții similare din țară, o tradiție ce trebuie însă construită, Muzeul Județean Teleorman a căutat să-și îndeplinească menirea de păstrător al valorilor arheologice, istorice și etnografice locale.

Muzeul Județean Teleorman, amplasat în municipiul Alexandria, a urmărit să-și păstreze, prin activitățile culturale desfășurate, prin prestigiul său profesional și al angajaților săi, rolul de reper în mediul cultural teleormănean și național. Pe lângă muzeu, în Alexandria, mai sunt prezente alte două instituții de cultură - Biblioteca Județeană „Marin Preda” Teleorman și Centrul de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Populare Teleorman.

La acestea, se poate adăuga și Biroul Județean Teleorman al Arhivelor Naționale ce desfășoară, în mod punctual, și activități cu caracter cultural.

La nivel județean există și alte două muzee în funcțiune: Muzeul Municipal „Petre

Voivozeanu” Roșiorii de Vede și Muzeul Sătesc Drăcșenei, cel de-al doilea cu activitate foarte restrânsă. Muzeul Municipal de Artă Turnu Măgurele și-a încetat activitatea, iar un alt muzeu sătesc, cel din comuna Stejaru, a avut aceeași soartă, de-altfel împărtășită și de alte muzee și expoziții sătești teleormănene (Lisa, Piatra), ce nu numai că s-au închis, dar și-au pierdut și patrimoniul, acesta risipindu-se.

Cu activitate foarte restrânsă funcționează și cele trei case memoriale: Marin Preda, la Siliștea Gumești, Zaharia Stancu, la Salcia și Gala Galaction, la Didești.

Centrul de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Populare Teleorman este o instituție publică care funcționează sub autoritatea Consiliului Județean Teleorman și care are în structura sa următoarele compartimente:

- Ansamblul de cântece și dansuri “Burnasul”,
- Compartimentul de Cercetare, Conservare și Promovare
- Școala Populară de Arte și Meserii.

2.8. Sănătate și protecție socială

Sistemul sanitar regăsit la nivelul Județului Teleorman este analizat în capitolul curent prin raportare la infrastructura sanitară, efectivul de personal și situația sistemului de protecție socială. În tabelul de mai jos a fost sintetizată situația principalelor tipuri de unități sanitare în perioada 2015-2019, după forma de administrare.

Situația completă a unităților sanitare este redată în secțiunea **Anexe**.

Tabel 44: Evoluția infrastructurii medicale la nivelul Județului Teleorman

Categorii de unități sanitare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	7	7	7	7	7
Dispensare medicale	5	5	5	6	6
Cabinete medicale școlare	8	11	11	12	12
Cabinete medicale de familie	186	191	190	190	188
Cabinete stomatologice	98	98	101	110	110
Cabinete stomatologice școlare	4	4	4	5	5
Cabinete medicale de specialitate	141	150	148	157	149
Farmacii	106	105	107	110	109
Laboratoare medicale	57	61	63	65	66
Laboratoare de tehnica dentara	31	31	31	33	34
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1

Sursa: INS

Datele indică următoarele aspecte:

- situație constantă în ceea ce privește numărul de spitale, în Județul Teleorman existând 7 spitale;
- ușoară creștere a numărului de dispensare medicale, din anul 2018 pe teritoriul județului funcționând 6 astfel de dispensare;
- existența unui centru de transfuzie;
- număr constant al cabinetelor medicale de familie;
- număr redus al cabinetelor stomatologice școlare, pe teritoriul Județului Teleorman funcționând numai 5 astfel de cabinete⁵⁵, numărul cabinetelor medicale școlare fiind, de asemenea, redus.

În ceea ce privește infrastructura sanitară, în tabelul de mai jos este redată evoluția personalului medical, pe categorii, în perioada 2015-2019.

Tabel 45: Numărul de paturi în unitățile sanitare publice din Județul Teleorman

Localități	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	1.943	1.943	1.943	1.913	1.913
Municipiul Alexandria	615	615	615	615	615
Municipiul Roșiori de Vede	479	479	479	449	449
Municipiul Turnu Măgurele	195	195	195	195	195
Oraș Videle	235	235	235	235	235
Oraș Zimnicea	124	124	124	124	124
Balaci	110	110	110	110	110
Poroschia	185	185	185	185	185

Sursa: INS

La nivel județean se remarcă un număr constat de paturi în unitățile sanitare, acest lucru denotând lipsa unor programe de extindere a capacității unităților sanitare.

Dintre localitățile în care se regăsesc astfel de puncte, Municipiul Alexandria prezintă capacitatea cea mai ridicată, cu un total de 615 paturi, municipiul constituie aproximativ 32,1% din capacitatea sanitară județeană.

În strânsă legătură cu infrastructura sanitară, în continuare va fi redată situația personalului medical activ la nivelul Județului Teleorman.

⁵⁵ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SAN101A - Unități000000 sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

Tabel 46: Numărul personalului medical pe principalele categorii, la nivelul Județului Teleorman

Categorii de personal sanitar	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Medici	571	562	547	555	526
Stomatologi	113	113	115	124	124
Personal sanitar mediu	1.919	1.974	2.005	1.971	1.954
Personal sanitar auxiliar	914	944	943	924	940

Sursa: INS

Pe baza datelor pot fi remarcate următoarele aspecte:

- scădere a numărului de medici, în anul 2019 activând 526 de cadre, cu 7,8% mai puțin față de anul 2015;
- creștere a numărului de stomatologi cu aproximativ 9% în anul 2019 raportat la perioada de începere a analizei;
- medicii constituie 14,8% din totalul personalului medical regăsit în Județul Teleorman⁵⁶.

Un al element al structurii sanitare din Județul Teleorman îl constituie **sistemul SMURD** constituit pe plan local. Conform datelor oferite de ISU Teleorman echipajele SMURD au fost solicitate să intervină în cursul anului 2019 la un număr de 8643 de situații de urgență din care s-a intervenit la 8.487, la 29 de solicitări echipajele fiind întoarse din drum, la 122 de solicitări deplasându-se fără a interveni, iar 5 solicitări s-au dovedit a fi false.

Principalele afecțiuni privind asistența medicală de urgență în anul 2019 au fost în număr de 8.414. Acestea sunt redată în continuare în tabelul de mai jos.

Tabel 47: Numărul de cazuri soluționate de către SMURD în funcție de afecțiuni

Afecțiune	Număr cazuri	Procent din total
Intoxicații	421	5
Afecțiuni cardiace	573	6,81
Traumatisme	1.853	22
Arsuri	21	0,25
Stop cardio-respirator resuscitat	85	1
Afecțiuni medicale	4.800	57
Neurologic/Psihiatrice	320	3,8

⁵⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SAN104A - Personalul medico-sanitar pe categorii, forme de proprietate, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

Gasiți decedați	15	0,18
Prim ajutor la accident rutier	264	3,14
Chirurgie și Neurochirurgie	12	0,14
Oftalmologie	0	0
Prim ajutor la accident feroviar	0	0
Stop cardio-respirator neresuscitat	50	0,59

Sursa: ISU Teleorman

Din numărul total de solicitări recepționate, aproximativ 50% dintre cazuri constituind afecțiuni medicale de bază. Cu un număr de 1.853 de cazuri, traumatismele constituie aproximativ 22% din solicitările la care a răspuns serviciul SMURD în anul 2019 la nivelul Județului Teleorman⁵⁷.

Referitor la **sistemul de protecție socială**, în tabelul de mai jos este redată situația furnizorilor de servicii sociale care activează la nivel județean în funcție de forma de organizare.

Tabel 48: Distribuția furnizorilor de servicii sociale pe localități și forme de organizare în anul 2019

Localitate	Publice	ONG	Operatori economici	Total
Alexandria	2	1	0	3
Botoroaga	1	0	0	1
Dobrotești	1	0	0	1
Dracea	1	0	0	1
Gălățeni	0	1	0	1
Gratia	1	0	0	1
Mârzănești	0	1	0	1
Peretu	0	1	0	1
Plosca	1	0	0	1
Roșiori de Vede	1	0	0	1
Saelele	1	0	0	1
Siliștea-Gumești	1	0	0	1
Suhaia	1	0	0	1
Ștorobăneasa	1	0	0	1
Talpa	1	0	0	1
Tătăraști de Jos	0	2	0	2
Troianul	1	0	0	1
Turnu Măgurele	1	1	0	2

⁵⁷ Inspectoratul pentru Situații de Urgență Teleorman

Țigănești	0	1	1	2
Videle	1	0	0	1
Zimnicea	1	0	0	1
Zâmbrească	1	0	0	1
Total	18	8	1	27

Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Din datele oferite de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, se poate remarca existența a 27 de furnizori de servicii sociale ce acționează la nivelul Județului Teleorman în anul 2019. Raportat la modul de organizare a acestora, 66,6% dintre aceștia constituie sistemul public al serviciilor sociale, grupați în 18 puncte de lucru de pe teritoriul județului.

Pe lângă aceștia, se mai remarcă existența a 8 ONG-uri și a unui operator economic ce oferă servicii sociale pentru grupurile aflate în situații de risc.

Serviciile oferite de către cei 27 de furnizori au fost grupate în tabelul următor în funcție de tipul de centru în care sunt furnizate și categoria de beneficiari pentru care a fost conceput. Datele indică situația la nivelul anului 2019 punctând, totodată, și capacitatea județeană pentru fiecare serviciu.

Tabel 49: Situația serviciilor sociale regăsite la nivelul Județului Teleorman

Tipul de serviciu	Nr. de centre		Capacitate		Număr total servicii	Capacitate totală
	Privat	Public	Privat	Public		
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	0	6	0	202	6	202
Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	0	1	0	50	1	50
Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	2	2	20	21	4	41
Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc	0	1	0	5.000	1	5.000
Centre de zi pentru persoane vârstnice	0	2	0	25	2	25
Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de	2	12	44	151	14	195

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

separare de părinți						
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	0	3	0	134	3	134
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	0	3	0	99	3	99
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil	0	2	0	17	2	17
Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	0	32	0	722	32	722
Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	0	2	0	31	2	31
Total	4	66	64	6.452	70	6.516

Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Datele indică următoarele aspecte:

- preponderență a serviciilor oferite în cadrul structurilor publice. Dat fiind numărul ridicat al furnizorilor din sectorul public, 64 din cele 70 de servicii de asistență socială regăsite pe teritoriul Județului Teleorman se află în administrarea furnizorilor publici;
- existența unui centru de zi pentru persoane toxico-dependente și cu diferite adicții ce are o capacitate totală de 5.000 de persoane, aflat în administrarea Agenției Naționale Antidrog;
- în cadrul serviciilor de tip rezidențial, centrele pentru copii aflați în sistemul de protecție specială prezintă capacitatea cea mai ridicată la nivel județean, cele 32 de centre oferind servicii pentru 722 de copii;
- existența a două centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil ce au o capacitate totală de numai 17 beneficiari.

Referitor la centrele pentru copii, din datele oferite de Direcția Județeană de Statistică Teleorman reiese faptul că la nivelul anului 2019 existau înregistrați 484 de copii în centrele de recuperare și reabilitare și 19 în centrele de integrare prin terapie ocupațională⁵⁸.

Situația persoanelor aflate în risc de excluziune este redată în continuare. Tabelul de mai jos indică numărul de persoane cu dizabilități în funcție de forma de asistență socială acordată.

⁵⁸ Direcția Județeană de Statistică Teleorman, răspuns în adresa 24/08.03.2021

Tabel 50: Numărul de persoane cu dizabilități în funcție de forma de ajutor primit la nivelul Județului Teleorman

Forme de asistență socială	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Indemnizația lunară pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav	836	823	798	755	714
Indemnizația lunară pentru adulții cu handicap grav și accentuat	9.126	9.766	10.225	10.602	10.973
Buget personal complementar lunar pentru persoanele cu handicap grav, accentuat sau mediu	10.916	11.579	11.930	11.390	11.826

Sursa: INS

Datele oferite de Institutul Național de Statistică indică următoarea situație:

- scădere a numărului de beneficiari ai indemnizației pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav, în anul 2019 beneficiind 714 persoane, cu 14,5% mai puțin față de anul 2015;
- creștere a persoanelor ce beneficiază de indemnizația lunară pentru handicap grav și accentuat. În anul 2019 au fost înregistrați 10.973 beneficiari pe teritoriul Județului Teleorman, cu 20,2% mai mult față de anul 2015⁵⁹.

Raportat la protecția copilului în cele ce urmează vor fi redată informații privind structura sistemului social oferit în vederea sprijinirii acestuia și a mamelor. Evoluția indemnizației și stimulentei lunar de creștere pentru copil este redată în continuare prin raportare la numărul de beneficiari.

Tabel 51: Numărul de beneficiari ai indemnizației și stimulentei lunar pentru creșterea copilului

Forme de asistență socială	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Indemnizație pentru creșterea copilului	1.410	1.426	1.585	1.756	1.754
Stimulent lunar pentru creșterea copilului	422	447	826	1.009	1.010

Sursa: INS

Datele indică o creștere a numărului de beneficiari pentru ambele tipuri de servicii sociale destinate copiilor. Numărul de beneficiari ai stimulentei lunar pentru

⁵⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) ASS117B - Prestații acordate persoanelor cu handicap pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

creșterea copilului a ajuns în anul 2019 la 1.010 de 2,3 ori mai mulți față de anul 2015⁶⁰.

2.9. Turism

Infrastructura turistică alături de principalele particularități ale domeniului regăsite la nivelul Județului Teleorman sunt analizate în subcapitolul curent.

Un prim element analizat este **infrastructura turistică**. Tabelul de mai jos redă situația unităților de cazare la nivelul Județului Teleorman în funcție de numărul de locuri de găzduire.

Tabel 52: Capacitatea de cazare în principalele localități din Județul Teleorman

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Total	1.024	1.259	1.281	1.263	1.149	1.089
Hoteluri	372	372	560	560	484	482
Hosteluri	18	18	:	:	:	:
Moteluri	32	40	40	40	32	32
Hanuri	20	20	20	20	20	20
Vile turistice	26	25	25	25	25	25
Cabane turistice	28	206	14	14	14	:
Tabere de elevi și preșcolari	130	130	130	130	130	130
Pensiuni turistice	40	64	64	46	26	26
Pensiuni agroturistice	22	48	92	92	82	38
Spatii de cazare de pe navele fluviale si maritime	336	336	336	336	336	336

Sursa: INS

Pe baza datelor se reliefează următoarele aspecte:

- un trend ascendent al capacității de cazare, în anul 2020 fiind înregistrată o capacitate de 1.089 de locuri, cu 6,3% mai multe față de anul 2015;
- creștere accentuată a capacității hotelurilor deschise în Județul Teleorman, în anul 2020 fiind înregistrată o capacitate totală de 482 de unități, cu 29,5% mai multe față de anul 2015;
- capacitate ridicată de găzduire a hotelurilor în anul 2020 acestea constituind aproximativ 44,2% din total;

⁶⁰ Institutul Național de Statistică. (n.d.) ASS118C - Indemnizația pentru creșterea copilului si stimulente lunar, pe macregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 29.01.2021

- existența spațiilor de cazare pe nave fluviale și maritime, conferind posibilitatea deschiderii unui sector turistic dedicat și nișat;
- număr constant al taberelor de elevi și preșcolari⁶¹.

Raportat la unitățile de cazare, în figura de mai jos este redată evoluția numărului de turiști găzduiți la nivel de județ.

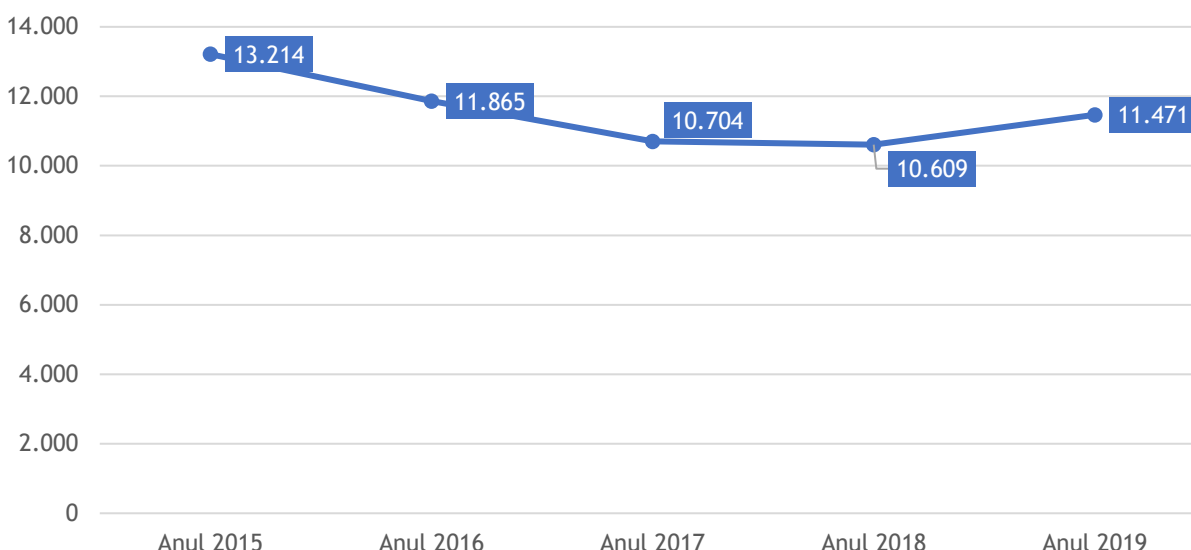

Figura 24: Evoluția numărului de turiști sosiți în structurile de primire turistică la nivelul Județului Teleorman

Sursa: INS

Se pot remarca ușoare fluctuații în ceea ce privește numărul de turiști sosiți, în anul 2019 remarcându-se o ușoară creștere față de anul anterior, rămânând însă cu 13% sub cifra maximă a turiștilor înregistrată în anul 2015.

Referitor la evenimentele culturale desfășurate în Județul Teleorman, datorită crizei provocate de virusul SARS COV-2 și a restricțiilor impuse în acest context, numărul activităților organizate anterior a suferit o diminuare, aspect ce se estimează a se aplica și în cazul anului 2021.

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman a desfășurat în perioada 2019-2020 o serie de 16 evenimente culturale, printre care spectacole de teatru, expoziții, festivaluri și concerte.

⁶¹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) TUR102C - Capacitatea de cazare turistica existenta pe tipuri de structuri de primire turistica, județe si localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 22.01.2021

Pentru perioada următoare, Centrul are planificate următoarele activități:

- Școala de folclor - Ateliere de dans popular adresate elevilor;
- Manifestare cultural-artistică dedicată Zilei lei românești - Eveniment cultural în cadrul căruia se organizează o expoziție de costume populare din colecția Centrului Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Teleorman și din colecții private;
- Concert de muzică corală - manifestare culturală organizată cu ocazia sărbătorilor pascale în lăcașe de cult din Roșiorii de Vede și Videle;
- Festival - concurs național de muzică ușoară „Teleorman Pop Fest” - ediția 51;
- Festival național de muzică folk „Folk Events” - ediția a III-a;
- Festival - concurs național de folclor „Pe deal la Teleormănel” - ediția 51;
- 1 Decembrie - Ziua Națională - manifestare culturală ce include concerte de muzică populară și muzică ușoară;
- Spectacol organizat de elevii Școlii de arte la Alexandria cu ocazia zilei de 1 Iunie;
- Spectacol folcloric la Alexandria cu ocazia zilei orașului;
- Festival național al tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „Iată, vin colindătorii!” - ediția a V-a;
- Festival județean al grupurilor de colindători;
- Susținerea de către Ansamblul „Burnasul” a cel puțin 3 spectacole folclorice în județ, în parteneriat cu primăriile;
- Organizarea a 3 expoziții de artă plastică ale artiștilor teleormăneni;
- Realizarea, în parteneriat cu Asociația T.E.T. Alexandria a Festivalului Național de Teatru Tânăr „Ideo Ideis”;
- Realizarea, în parteneriat cu Asociația Pro Arte, a Taberei internaționale de pictură de la Nenciulești.

Pe lângă programele expoziționale și programele culturale curente, Muzeul Județean Teleorman desfășoară două activități anuale cu potențial de atragere a turiștilor:

- „Noaptea Europeană a Muzeelor”, eveniment organizat în cea mai apropiată sâmbătă de data de 18 mai;
- „Târgul Colecționarilor”, eveniment organizat în cea mai apropiată sâmbătă de ziua de 15 octombrie.

În ceea ce privește evenimentele religioase, Episcopia Alexandriei și Teleormanului a desfășurat în anul 2019-2020 un număr de 273 de evenimente în bisericile și mănăstirile din

Județul Teleorman ce constau în sărbători religioase sau hramuri bisericești. Alte tipuri de evenimente organizate de Episcopia Alexandriei și Teleormanului au cuprins:

- conferințele preoțești organizate în Alexandria, Roșiorii de Vede, Turnu Măgurele și Videle;
- colocvii Pascale - săptămâna dinaintea sărbătorii Paștelui - Catedrala Sfântul Teodor Tiron - Roșiorii de Vede;
- festivalul Te-Deum Laudamus în săptămâna dinaintea Sărbătorii Paștelui;
- aprilie 2020 - pelerinaj cu Sfintele Moaște ale Sfintei Maria Magdalena, Icoana Maicii Domnului Prodromița și Icoana Sfântului Sfințit Mucenic Haralambie;
- pelerinajul de Florii - sâmbăta dinaintea sărbătorii Floriilor (duminica dinaintea sărbătorii Paștelui);
- întâlnirea tinerilor teleormăneni la Mănăstirea Pantocrator - Drăgănești Vlașca - iulie 2019;
- pelerinaj Mănăstirea Pantocrator în a treia Duminică după Paști;
- 29 august - procesiunea cu Sfintele Moaște și Icoana Sfântului Alexandru - Alexandria;
- hramul Catedralei Episcopale 30 august;
- 1 septembrie - sărbătorirea înființării Episcopiei Alexandriei și Teleormanului și instalării Preasfințitului Părinte Episcop Galaction ca întâiul episcop al acestei eparhii - Alexandria;
- concert colinde Mănăstirea Sfântul Alexandru - Catedrală Episcopală și Protoieria Roșiorii de Vede - decembrie.

Este de evidențiat faptul că turismul cultural reprezintă una dintre formele principale ale turismului durabil. Acesta din urmă este definit, conform literaturii de specialitate, încă din 1991 de către Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, Fondul Mondial pentru Natură, Federația Europeană a Parcurilor Naționale și Naturale ca fiind ”dezvoltarea tuturor formelor de turism, managementul și marketingul turistic care să respecte integritatea naturală, socială și economică a mediului, cu asigurarea exploatării resurselor naturale și culturale și pentru generațiile viitoare”⁶²

De asemenea, o altă definiție a turismului durabil, de data aceasta din partea Organizației Mondiale a Turismului, vizează ”acel turism a cărui dezvoltare satisface necesitățile turiștilor prezenți și ale regiunilor-gazdă, în același timp cu protejarea și creșterea șanselor și oportunităților pentru viitor; este văzut ca o modalitate de management a tuturor

⁶² Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România, 2018-2027, disponibilă la adresa <http://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2018/11/Anexa-Strategie-ecoturism.pdf>, consultată la data de 19.03.2021

resurselor, astfel încât nevoile economice, sociale și estetice să fie pe deplin satisfăcute, menținând integritatea culturală, dimensiunile ecologice esențiale, diversitatea biologică și sistemul de viață”.

Turistul, conform aceleiași organizații, este definit ca *fiind orice persoană care se deplasează spre un loc situat în afara reședinței obișnuite pentru o perioadă mai mică de 12 luni și ale cărei motive principale de călătorie sunt altele decât exercitarea unei activități remunerate în locul vizitat*; prin urmare, sunt considerați turiști persoanele care:

- efectuează o călătorie de agrement (vacanță, concediu);
- se deplasează în stațiunile balneo-climaterice în scopul tratamentului sau îmbunătățirii stării de sănătate;
- se deplasează în alte localități în scopul de a participa sau de a asista la competiții sportive;
- călătoresc în scopuri profesionale, adică participă la conferințe internaționale, reuniuni științifice sau misiuni religioase etc.;
- se deplasează în scopuri culturale⁶³

Dezvoltarea unui turism durabil implică identificarea și corelarea impactului la nivel politic, social, economic, cultural, turistic. Prin **impact** se înțelege analiza relației dintre **turist - resursa turistică - produs turistic** care se desfășoară de la simpla vizitare a unui obiectiv turistic, până la asigurarea pachetului de servicii și acțiuni turistice.

Impactul asupra unei zone turistice este generat de: cadrul natural și varietatea potențialului turistic, existența unei infrastructuri generale care să asigure circulația, accesul și informarea, existența unor structuri turistice de cazare, alimentație publică, agrement.

- Impactul politic este determinat de poziția turismului în politica guvernului privitoare la industria ospitalității;
- Impactul social se manifestă prin influența pe care turismul o deține asupra modului de viață tradițional al locuitorilor dintr-o anumită comunitate, asupra extinderii orizontului spiritual și profesional al acestora, în mod pozitiv prin creșterea oportunităților de angajare prin crearea de noi locuri de muncă, reducerea barierelor sociale, lingvistice, religioase, culturale etc.; dar și în mod negativ, care poate consta în perturbarea și distrugerea treptată a modului de viață tradițional în cadrul comunităților, acceptarea de către populația locală a unor influențe negative în plan social.
- Impactul economic este materializat în dezvoltarea locală și regională a localităților

⁶³ Nistoreanu, Puiu, Economia turismului : teorie si practica, Editura ASE, 2005, pp. 1-135, consultată la data de 19.03.2021

mai puțin favorizate din punct de vedere al resurselor economice, impactul economic reprezentând volumul tuturor cheltuielilor turistice;

- Impactul cultural este dominat de relația dintre turiști și populația locală; se poate manifesta într-o manieră pozitivă, constând în : dezvoltarea și revigorarea tradițiilor culturale și religioase, diversificarea formelor de artizanat, creșterea interesului populației pentru conservarea obiectivelor de interes turistic, naturale și culturale, inițierea de acțiuni culturale și religioase, de pelerinaj la mănăstiri, sau într-o manieră negativă, care constă în: apariția de schimbări în mentalitatea, valorile morale ale cetățenilor din cauza turiștilor, menținerea anumitor tradiții sau datini doar pentru că sunt pe gustul turiștilor; adaptarea de către rezidenți sau copierea unor comportamente noi, atribuite turiștilor; creșterea costului vieții, distrugerea treptată a spontaneității sociale, pe plan local;
- Impactul turistic cunoaște două forme:
 - **impactul pozitiv** constă în: creșterea numărului de structuri de cazare, sporirea numărului de unități de alimentație publică prin sprijinirea inițiativelor locale pentru valorificarea bucătăriei tradiționale și utilizarea produselor locale specifice, crearea de condiții de agrement-divertisment adecvat și diversificat, dezvoltarea unui comerț specific cu produse de artizanat, albume, pliante etc., modernizarea principalelor căi de comunicație și de acces spre obiectivele turistice, dezvoltarea de forme de turism fără un caracter sezonier, care să se poată practica și în restul anului, creșterea veniturilor locale;
 - **impactul negativ** constă în: acțiunea distructivă a turiștilor asupra resurselor turistice cauzată de: circulația turistică necontrolată, lipsa unor amenajări specifice, distrugerii cauzate de turismul automobilistic, exploatarea intensivă a resurselor naturale cu valențe turistice, lipsa dotărilor privind utilizarea energiei regenerabile de către structurile turistice de primire, alimentație publică. În acest context, efectele negative care survin sunt: tendința de extindere a structurilor și a serviciilor turistice, în lipsa utilizării complexe a structurilor deja existente, creșterea gradului de urbanizare a localităților, suprasaturarea infrastructurii turistice existente și diversificarea formelor de poluare ca urmare a fluxului extins de turiști.

După cum este menționat la începutul acestui capitol, turismul cultural este una dintre principalele forme ale turismului durabil. Pe lângă acesta, mai putem întâlni forme precum: **ecoturismul, turismul rural și agroturismul, geoturismul**, acestea fiind descrise succint în continuare.

Ecoturismul reprezintă una dintre cele mai importante forme ale turismului durabil,

conform specialiștilor, reprezentând o *formă de turism care respectă principiile turismului durabil referitoare la impactul economic, social și de mediu, dar cuprinde și o serie de principii specifice, care îl diferențiază:*

- contribuie activ la conservarea patrimoniului natural și cultural;
- include comunitățile locale în activitățile de planificare, dezvoltare și operare și contribuie la bunăstarea lor;
- implică interpretarea patrimoniului natural și cultural al destinației pentru vizitatori;
- este destinat, în special, vizitatorilor individuali, dar și grupurilor organizate de mici dimensiuni.

Turismul rural și agroturismul reprezintă o formă a turismului care include orice activitate turistică organizată și condusă în spațiul rural de către populația locală, valorificând resursele turistice locale (naturale, cultural-istorice, umane), precum și dotările, structurile turistice, inclusiv pensiunile și fermele agroturistice. Are ca și trăsături specifice amplasarea în zonele rurale, caracterul tradițional (păstrarea funcționalității rurale și conservarea modului de viață rural).

De asemenea, pe lângă noțiunea de turism rural, o clarificare a termenului de **agroturism** este necesară, acesta făcând referire *la formele diverse de turism corelate direct cu activitățile agricole și/sau cu construcțiile având destinații, rol, funcțiuni în domeniul agriculturii*. Prin practicarea acestei forme de turism, se contribuie semnificativ la dezvoltarea zonelor sătești, atât prin aportul adus de încasările din cazare, cât mai ales prin valorificarea altor produse agricole locale, prin includerea acestora în consumul turistic.

Turismul cultural reprezintă o altă componentă a turismului durabil care *se axează pe comunitățile locale tradiționale care au diverse obiceiuri, forme rare de artă și tradiții sociale distincte, care se diferențiază de alte forme de cultură*. Este o formă de turism care poate fi desfășurată atât în ariile urbane, cât și în cele rurale, atrăgând categorii variate de turiști.

Printre formele turismului cultural, se regăsesc:

- vizitarea obiectivelor patrimoniului istoric: vestigii arheologice, istorice, monumente, castele, edificii religioase, ansambluri urbane și rurale, parcuri și grădini;
- vizitarea muzeelor: pinacoteci, de arheologie, istorie, științe naturale, specializate sau tematice, naționale sau regionale, grădini botanice, parcuri zoo;
- participarea la evenimente culturale: spectacole de operă, balet, teatru, concerte, festivaluri de muzică, dans, film, folclorice, sărbători tradiționale, expoziții, târguri;

Apartenența acestei forme de turism la categoria turismului durabil decurge din faptul că prin caracteristicile sale are un impact economic și social pozitiv, contribuie la conservarea patrimoniului și a moștenirii culturale a unei destinații, contribuie la satisfacerea nevoilor culturale ale turiștilor și la oferirea unor experiențe autentice, sprijină cultura și ajută la dezvoltarea turistică a unor regiuni care nu dispun de altfel de obiective.

Geoturismul reprezintă un domeniu multidisciplinar, fiind o formă de turism care susține și evidențiază caracterul geografic al zonelor care sunt vizitate, implicând mediul natural, cultura, istoria, obiceiurile și prosperitatea comunităților locale.

Sunt evidențiate toate acele atribute care determină ca un loc să fie vizitat, fiind reprezentative pentru o anumită zonă și făcând-o să se deosebească de celelalte, fiind incluse astfel: flora, fauna, obiectivele istorice, sit-urile arheologice, peisajele deosebite, arhitectura, muzica tradițională, bucătăria și meșteșugurile tradiționale, dansurile locale etc.;

Pentru județul Teleorman, în baza analizei obiceiurilor, tradițiilor, dar și a caracteristicilor demografice și a amplasamentului geografic, putem considera că **turismul cultural, geoturismul, dar și turismul rural** sunt reprezentative.

Analizând trăsăturile și particularitățile județului Teleorman, privind suma de tradiții, obiceiuri, sărbători și meșteșuguri putem elabora următoarele observații, prezentate mai jos:

- Răspândirea și promovarea dansurilor tradiționale rămân un obiectiv important pentru autoritățile locale, ansamblul folcloric "Florile Teleormanului" fiind reprezentativ pentru cultura și tradițiile județului Teleorman;
- Crearea unui cod sau a unei strategii de dezvoltare a patrimoniului cultural intangibil care privește dansurile tradiționale;
- Crearea de noi festivaluri, în scopul atragerii de noi turiști către județul Teleorman;
- Realizarea și reabilitarea de spații culturale pentru susținerea spectacolelor, sărbătorilor și festivităților;
- Realizarea de investiții pentru dezvoltarea și susținerea elementelor precum ansamblurile folclorice, care sunt un factor important în promovarea turismului cultural.

2.9.1. Tradiții și obiceiuri

Județul Teleorman este o zonă bogată în datini și obiceiuri, în tradiții populare de o neasemuită frumusețe. Pe întreg teritoriul județului, se desfășoară manifestări culturale

specifice pentru revitalizarea unor tradiții și obiceiuri de iarnă și de primăvară, respectiv la: Izvoarele, Dobrotești, Traian, Năsturelu, Lisa, Brînceni, Buzescu.

Un exemplu concret în acest sens îl constituie reluarea tradiției Gurbanului - sărbătoarea Sfântului Mucenic Trifon, protectorul viilor și al vinului - în localitățile Licuriciu - Călinești și Izvoarele (1 februarie).

Gurbanul e un complex ceremonial magico-religios, difuz în comunitățile rudărești sud-carpate (Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Gorj, Vâlcea și Argeș) și sud-dunărene (Timocul bulgăresc și sârbesc și Valea Moravei), la care meseria tradițională consta în prelucrarea lemnului (albieri, rotari și, uneori, corfari). [...] ⁶⁴

Ceremonialul este activ în două versiuni, izomorfe ca structură, dar profund diferite ca funcționalitate, deși pot fi celebrate la aceeași dată calendaristică (Sfântu Gheorghe Nou/Vechi și Înălțarea) și, uneori, în același perimetru: varianta rituală (Gurbanul de vindecare/sănătate) și varianta deritualizată (Gurbanul de drag). Mobilul acestui ritual sacrificial iatric îl constituie vindecarea celor loviți de Gurban/pociți de Sfinte. Gurbanul se constituie ca un complex ritual-narativ de o cazuistică bine elaborată, redusă, în fond, la masa sacrificială (cu miei sau cu pești) oferită Sfintelor (nivel ritual) de către cei care le-au deranjat, într-un fel sau altul, călcând din nebagare de seamă în masa Sfintelor (nivel narativ) sau comițând alte erori involuntare (participarea la Gurban fără păstrarea curățeniei preliminare, călcarea în vechile vetre de Gurban ș.a.).

În același context se înscrie și reluarea tradiției Călușului în localități precum Năsturelu și Calomfirești.

Așa cum am precizat în paragraful anterior, un obicei important și reprezentativ, care este pus în practică preponderent la festivitățile organizate pe teritoriul județului Teleorman, în perioada sărbătorilor religioase, este cel al Călușului.

Ritualul Călușului este un obicei destul de vechi, recunoscut ca patrimoniu cultural intangibil al României de către instituții internaționale, fiind interpretat de fiecare dată de către ansamblul local al fiecărei localități, la mai toate festivitățile și spectacolele la care acesta participă.

UNESCO pentru Patrimoniul Cultural Intangibil identifică ritualul Călușului ca un dans de ritual care este pus în practică în regiunea sudică a României, dar care a format, de asemenea, o parte din patrimoniul cultural al vlahilor din Bulgaria și Serbia.

Cu toate că cele mai vechi documente care atestă existența acestui ritual datează din secolul al XVII-lea, ritualul probabil a derivat din ritualurile străvechi de purificare și fertilitate,

⁶⁴Articol, Dilema Veche, disponibil la adresa <https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/articol/patologie-magica-si-ritualitate-iatrica-in-complexul-gurbanului-rudaresc>, consultat la data de 20.03.2021

folosind simbolul calului ca o venerare a întruchipării soarelui. Ritualul prezintă o serie de jocuri, cântece și jocuri și este pus în joc de către dansatori de sex masculin, acompaniați în general de către două viori și un acordeon. Tinerii obișnuiesc să fie inițiați de către un vătaf care a moștenit cunoștințele despre descântece și pașii de dans de la predecesorul său. Grupurile de Călușari poartă pălării colorate, cămăși brodate și pantaloni împodobiți cu clopoței mici și execută dansuri complexe, care combină lovirea, apăsarea pe tocuri, saltul și balansarea picioarelor (UNESCO, 2008). Este important de menționat faptul că **acest ritual a fost primul patrimoniu cultural intangibil recunoscut de către UNESCO în anul 2008 și introdus în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Intangibil al Umanității.**

Ansamblul local „Florile Teleormanului” a contribuit și contribuie în continuare foarte mult la dezvoltarea, îmbogățirea și proliferarea pe plan național și internațional a obiceiurilor tradiționale din județul Teleorman. Tradiția acestor dansuri datează din timpuri străvechi, însă primele date istorice pe care le-am putut obține pentru prezentul studiu datează de la începutul secolului 20.

Repertoriul specific zonei include dansuri pe care le vom prezenta mai în detaliu mai jos.

- Hora - se joacă în formație mixtă în cerc și se schimbă la comandă. Dansatorii se țin de mâini cu brațele îndoite pe care le mișcă în rotație ușoară pe ritmul muzicii în timp ce cu piciorul stâng pornește spre centrul cercului făcând trei pași și revine la loc cu piciorul drept cu alți trei pași. În acest timp corpul este orientat puțin spre dreapta, și hora se deplasează tot în aceeași direcție;
- Sârba - În mai multe comune din județul Teleorman, sârba se joacă într-un mod aparte față de restul zonelor țării, fiind schimbată la comandă. Astfel jocul cuprinde patru etape distincte: sârba pe dreapta, surpătura cu un picior, surpătura cu ambele picioare și stânga bătută. Jocul este unul săltat, se joacă în cerc, cu brațele pe umărul partenerului, pornindu-se la dreapta cu piciorul stâng peste dreptul. La comandă se execută și celelalte etape ale jocului, schimbarea făcându-se la comanda celui mai bun dansator;
- Rogojina - Este un joc a cărei denumire se trage din țesutul unui obiect aproape indispensabil în orice locuință din comunele județului Teleorman, confecționat din papura care se găsea din belșug pe bălțile din zonă, și anume rogojina;
- Cârligul - Este un dans mixt, cu figuri complexe, asemenea mișcărilor pe care le face cârligul în timpul lucrului. Jocul propriu zis conține trei părți care se execută la comandă și anume: Două și pe dreapta, hora-n doua părți, și se execută în cerc.
- Brâul - În județul Teleorman, diferit de celelalte zone ale țării unde se joacă

acest dans, brâul se joaca numai la comandă, cu strigături și numai de către bărbați.

O altă sărbătoare câmpenească cunoscută în județul Teleorman este reprezentată de Sânzien/Drăgaica. În noaptea de Sânzien, în timp ce umblă pe pământ sau plutesc prin aer, acestea împart rod holdelor și femeilor căsătorite, înmulțesc pasările și animalele, tămăduiesc bolile și suferințele oamenilor, apără semănăturile de grindină și vijelii. În unele zone ale țării, Drăgaicele sunt fetele necăsătorite care împlinesc un ceremonial nupțial cunoscut sub numele de Drăgaica. În anumite situații, când oamenii le nesocotesc ziua, Sânzienele pot deveni distructive: stârnesc furtuni și vijelii, aduc grindina, lovesc pe cei păcătoși cu boala numita "luatul cu Drăgaica".

2.10. Mediul înconjurător, situații de urgență și protecție civilă

2.10.1. Mediul înconjurător

În subcapitolul prezent va fi analizată problematica protecției mediului înconjurător prin raportare la calitatea factorilor de mediu.

Factorii de mediu analizați au fost împărțiți în trei categorii urmărindu-se calitatea aerului, apelor și solului.

Calitatea aerului

Calitatea aerului este monitorizată în mod constant prin intermediul Rețelei Locale de Monitorizare a Calității Aerului alcătuită din următoarele elemente:

- 5 puncte de monitorizare a poluanților din aerul înconjurător prin stațiile automate de monitorizare din cadrul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA): TR-1 Alexandria (stație de fond urban), TR-2 Turnu Măgurele (stație de trafic), TR-3 Turnu Măgurele (stație de fond urban), TR-4 Turnu Măgurele (stație industrială), TR-5 Zimnicea (stație de fond urban);
- 7 puncte de control pentru pulberi sedimentabile în localitățile urbane Alexandria, Turnu Măgurele și Zimnicea;
- 1 punct de control pentru precipitații situat în municipiul Alexandria - sediul APM Teleorman⁶⁵.

⁶⁵ Agenția pentru Protecția Mediului (2019) Raport anual de mediu, disponibil la adresa <http://www.anpm.ro/web/apm-teleorman/rapoarte-anuale1/>

Un aport însemnat în degradarea calității aerului îl au arderile din diferitele sectoare industriale și mijloacele de transport care emit în atmosferă în special particule în suspensie (PM₁₀, PM_{2,5}), oxizi de azot (NO_x, NO₂) și benzen (C₆H₆), monoxid de carbon (CO) și oxizi de sulf (SO₂). Un factor important care poate influența creșterea efectelor negative ale acestor gaze în atmosferă este clima.

Fenomenele meteorologice pot ajuta dispersia poluanților în atmosferă sau pot îngreuna acest proces.

Prin poluarea aerului se înțelege prezența în atmosferă a unor substanțe străine de compoziția normală a acestuia, care în funcție de concentrație și timpul de acțiune provoacă tulburări în echilibrul natural, afectând sănătatea și confortul omului sau mediul de viață al florei și faunei, rezultând faptul că - pentru a fi considerate poluante - substanțele prezente în atmosferă trebuie să exercite un efect nociv asupra mediului de viață de pe Pământ.

Termenul de poluare desemnează orice activitate care, prin ea însăși sau prin consecințele sale, aduce modificări echilibrului biologice, influențând negativ ecosistemele naturale și / sau artificiale cu urmări nefaste pentru activitatea economică, starea de sănătate și confortul speciei umane.

Conform Planului de Menținere a calității aerului în Județul Teleorman 2020-2024, Zona Teleorman este încadrată în regimul de gestionare II pentru indicatorii: dioxid de azot și oxizi de azot (NO₂/NO_x), Particule în suspensie (PM₁₀, PM_{2,5}), benzen (C₆H₆), Nichel (Ni), Dioxid de sulf (SO₂), Monoxid de carbon (CO), Plumb (Pb), Arsen (As), Cadmiu (Cd) conform listei cu unitățile teritorial - administrative aprobate prin Ordinul nr. 598/2018 Anexa 2, așa cum este definit la art. 42 lit b) din Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător cu modificările ulterioare.

Printre efectele poluării intensive ale aerului se numără:

- formarea și manifestarea precipitațiilor acide;
- smogul fotochimic oxidant; -alterarea transparenței atmosferei;
- creșterea globală a temperaturii la nivelul suprafeței scoarței terestre
- subțierea sau formarea de goluri în stratul de ozon stratosferic;
- prezenta și manifestarea în atmosferă a unor substanțe toxice.

În continuare, tabelul de mai jos redă posibilele efecte ale poluării aerului asupra sănătății și mediului⁶⁶.

⁶⁶ Consiliul Județean Teleorman, Planul de menținere a calității aerului în județul Teleorman

Tabel 53: Efecte ale poluării aerului asupra sănătății și mediului

Indicator	Sursa	Impact asupra sănătății și mediului
Dioxid de sulf	Arderea combustibililor fosili, procese industriale	Boli ale sistemului respirator, iritații oculare și ale faringelui.
		Depuneri acide.
Monoxid de carbon	Arderi incomplete	Cefalee, oboseală, pierderea cunoștinței
Compuși organici volatili	Utilizarea solvenților, distribuția și arderea combustibililor	Cancerigeni, formarea ozonului troposferic
Pulberi în suspensie	Arderea combustibililor fosili, surse naturale	Boli ale sistemului respirator și cardiac
Ozon	Reacții fotochimice NOx și COV	Boli ale sistemului respirator, iritații oculare Necroze ale plantelor
Oxizi de azot	Arderea combustibililor fosili, procese industriale	Boli ale sistemului nervos, iritarea mucoasei oculare și nazale.
		Ploi acide, eutrofizare.
Plumb	Combustie cărbuni, carburanți, deșeuri menajere, procese industriale	Anemie, boli ale sistemului nervos, hipertensiune arterială
Cadmium		Tulburări respiratorii, afecțiuni hepatodigestive, renale și sanguine
Arsen		Capilare, metabolism, sistem nervos
Nichel		Afecțiuni ale țesutului pulmonar și ale sistemului respirator (cavitate nazală, gât, plămâni)
Benzen	Traficul rutier, evaporare combustibili în procese de stocare și distribuție	Boli ale sistemului respirator și boli ale sistemului cutanat

Sursa: Consiliul Județean Teleorman

Conform datelor oferite de Agenția pentru Protecția Mediului Teleorman analiza efectuată asupra tuturor surselor de poluanți ce ar putea afecta calitatea aerului la nivelul Județului Teleorman nu a indicat depășiri ale limitei admise în cazul unor poluanți, precum monoxidul și dioxidul de carbon, azot, ozon, benzen și a altor sulfati.

Calitatea apei

Calitatea cursurilor de apă este redată în continuare în tabelul de mai jos pe baza Raportului APM Teleorman din anul 2019.

Tabel 54: Calitatea cursurilor de apă la nivelul Județului Teleorman

Categorie curs de apă	Starea ecologică/Potențial ecologic a cursurilor de apă (%)				
	Foarte bună	Bună/	Moderată	Slabă	Proastă
Râuri naturale	0	0	58,33	33,33	8,33
Râuri puternic modificate	0	0	100	0	0
TOTAL	0	0	68,75	25,00	6,25

Sursa: APM

Analiza efectuată atât asupra calității apei fluviului Dunărea, cât și a cursurilor râurilor interioare indică o calitate moderată a cursurilor de apă ce se regăsesc pe teritoriul Județului Teleorman. Datele regăsite în cadrul ultimului raport de mediu indică o situație îngrijorătoare, pe teritoriul Județului Teleorman neexistând cursuri de apă cu o stare ecologică foarte bună sau bună.

Calitatea solului

Un prim element analizat în raport cu solurile îl constituie clasa de calitate a acestora. Tabelul de mai jos redă situația la nivelul anului 2019.

Tabel 55: Clasa de calitate a solurilor la nivelul Județului Teleorman în anul 2019

Folosință	Clasa I		Clasa II		Clasa III		Clasa IV		Clasa V	
	ha	% din total	ha	% din total	ha	% din total	ha	% din total	ha	% din total
Arabil	50.538	11	205.607	45	165.392	36	29.938	7	3.601	1
Pășuni și	76	0	10.313	33	18.402	59	2.419	8	226	1

fânețe										
Vii	664	8	4.114	50	2.853	35	517	6	98	1
Livezi	4	1	150	29	250	49	86	17	20	4
Total	51.282		220.184		186.898		32.960		3.944	

Sursa: APM

Datele indică următoarele aspecte:

- pondere majoritară a terenurilor încadrate în clasa de calitate a II-a, prezentând o calitate bună a terenurilor regăsite în Județul Teleorman;
- o utilizare a solurilor pentru culturile agricole, mai bine de 41% din suprafața totală fiind utilizată ca teren arabil încadrat în clasa de calitate a II-a;
- suprafață redusă a terenurilor încadrate în clasa de calitate a V-a, terenuri cu o calitate foarte slabă, indicând un potențial ridicat al solurilor din Județul Teleorman⁶⁷.

Mai jos este redată situația terenurilor arabile erodate la nivelul Județului Teleorman.

Tabel 56. Suprafața solurilor din Județul Teleorman afectate pe factori de degradare în anul 2019

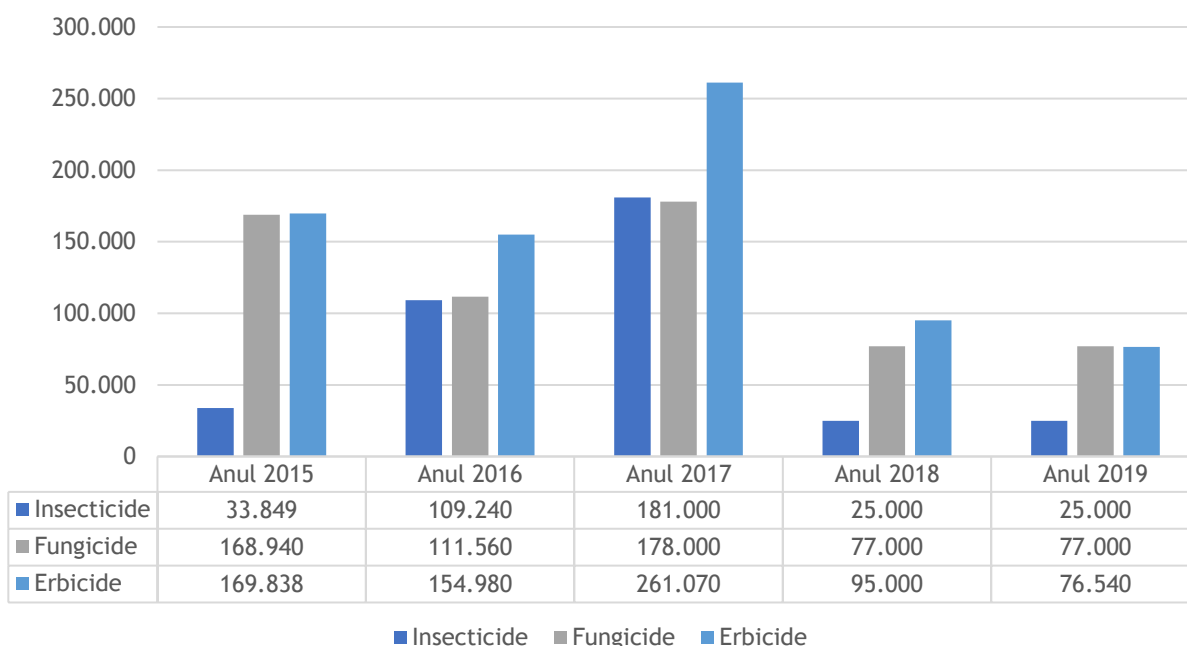
Denumirea factorului	Suprafața ha
Soluri afectate de eroziune	40.972
Soluri cu exces periodic de apă (terenuri inundabile)	28.347
Soluri afectate de sărăturare	1.471
Soluri afectate de acidifiere	104.137
Soluri tasate	105.516
Soluri gleizate	34.220
Soluri afectate de fenomenul de stagnogleizare	11.417
Terenuri afectate de poluarea cu petrol și apă sărată	1.081

Sursa: APM Teleorman

⁶⁷ Agenția pentru Protecția Mediului (2019) Raport anual de mediu, disponibil la adresa <http://www.anpm.ro/web/apm-teleorman/rapoarte-anuale1/>

În urma analizei se poate observa faptul că elementul principal degradator al terenurilor întâlnit în Județul Teleorman este dat de solurile tasate și cele afectate de acidifiere.

La polul opus se regăsesc terenurile afectate de poluarea cu petrol și apă sărată, pe teritoriul Județului Teleorman regăsindu-se 1.081 de hectare, solurile afectate de sărăturare prezintă și ele un procent redus, regăsindu-se la nivel județean 1.471 de hectare.

*Date provizorii la nivelul anului 2019 pentru cantitatea de insecticide și fungicide utilizate

Figura 25: Cantitatea de pesticide utilizate în agricultură în Județul Teleorman, kilograme substanță activă
 Sursa: INS

Datele indică următoarele aspecte:

- un trend în descreștere al cantității de pesticide utilizate în agricultură, observându-se o scădere în cantitatea fiecărei categorii de pesticid utilizat;
- insecticidele prezintă cantitatea cea mai redusă utilizată, în anul 2019 fiind utilizate 25.000 de kilograme de substanță activă, constituind aproximativ 14% din totalul utilizat;
- erbicidele constituie categoria principală de pesticid utilizată în sectorul agricol local. La nivelul anului 2019 se remarcă, datorită tendinței de scădere, o pondere egală a cantității utilizate cu cea a fungicidelor, ambele categorii constituind

aproximativ 42% din total⁶⁸.

Un ultim element analizat în raport cu situația solurilor îl reprezintă suprafața spațiilor verzi, redată în figura de mai jos.

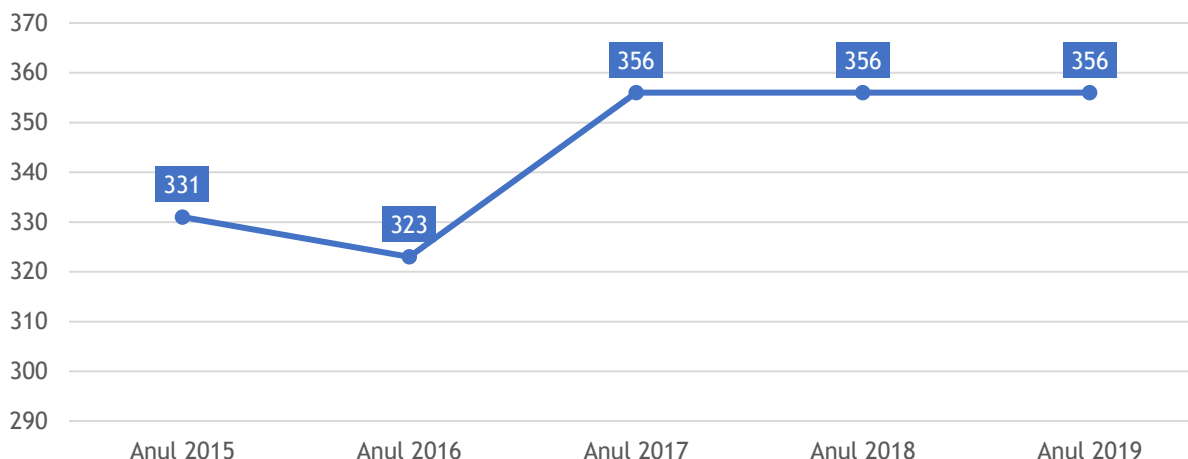

Figura 26: Evoluția suprafeței spațiilor verzi în Județul Teleorman în perioada 2015-2019 (hectare)
 Sursa: INS

Datele indică o tendință de creștere a spațiilor verzi în perioada incipientă a analizei, ajungând în anul 2017 la o suprafață de 356 de hectare, cu 23 mai mult față de anul anterior. Din anul 2017 se poate remarca o stagnare a creșterii spațiilor verzi, rămânând aceeași suprafață până în anul 2019⁶⁹.

2.10.2. Situații de urgență și protecție civilă

Prezenta secțiune realizează o tratare non-exhaustivă a riscurilor care pot genera apariția situațiilor de urgență sau necesitatea adoptării unor măsuri de protecție civilă. Analiza pornește de la identificarea principalelor categorii de riscuri, după cum urmează:

Riscurile naturale reprezintă manifestări puternice ale fenomenelor naturii, precum fenomenele meteorologice, inundațiile, seceta sau cutremurele. Aceste manifestări

⁶⁸ Institutul Național de Statistică. (n.d.) AGR106A - Cantitatea de pesticide aplicate în agricultura, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 09.02.2021

⁶⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) GOS103A - Suprafața spațiilor verzi pe județe și localități (municipii și orașe), disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 10.02.2021

influențează direct viața persoanelor, societatea și mediul înconjurător⁷⁰. **Tipurile de riscuri naturale identificate la nivelul Județului Suceava** sunt prezentate în continuare.

Tipologia riscurilor naturale este următoarea:

- **fenomene meteorologice periculoase:** se produc în mare parte în perioada caldă a anului, de regulă, pe spații destul de restrânse. Acestea se pot manifesta prin cer înnorat, ploi torențiale, descărcări electrice și o intensificare accentuată a vântului. În funcție de locația fenomenului, pot fi afectate rețelele de energie electrică sau de telecomunicații. Din cauza precipitațiilor abundente se pot produce inundații cauzate de torenți sau prin blocarea albiilor, care pot afecta activitatea economico-socială pe termen relativ scurt. Tipologia fenomenelor întâlnite în județ este următoarea:
 - **inundații** - în principal pe cursul râurilor;
 - **furtuni** - cu principale efecte precum: întreruperea alimentării cu energie electrică, avarierea locuințelor și a gospodăriilor, distrugerea culturilor agricole, întreruperea rețelilor de telefonie fixă, producerea de inundații;
 - **secetă și uscăciune;**
 - **fenomene de grindină** - acest tip de fenomen este prezent pe teritoriul Județului Suceava, fiind specific sezonului cald și apare în același timp cu fenomenele de ploaie torențială sau vijelie. Efectele principale pot fi: distrugerea culturilor agricole și avarierea locuințelor, gospodăriilor și obiectivelor economico-sociale din județ;
 - **zăpadă și gheață;**
- **incendii de pădure;**
- **fenomene distructive de origine geologică:**
 - cutremur de pământ;
 - alunecări de teren.

În secțiunea **Anexe** a fost inclus tabelul cu structurile organizatorice responsabile cu gestionarea situației la nivel județean în cazul apariției unei calamități.

În continuare, pe baza datelor oferite de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență Teleorman, vor fi analizate categoriile de riscuri în funcție de factorii regăsiți în plan

⁷⁰ Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (*), *Tipuri de risc la nivelul localităților riscuri naturale și tehnologice*, accesat online la adresa: https://www.igsu.ro/documente/SVPSU/tipuri_de_risc_specifice_la_nivelul_localitatilor.pdf în data de 07.04.2021

local.

Inundațiile

În conformitate cu H.G.R. nr. 557/ 2016 instituția care gestionează la nivelul județului Teleorman astfel de situații de urgență este Sistemul de Gospodărire a Apelor Teleorman. Grupul de suport tehnic care gestionează fenomenele meteorologice periculoase (inundațiile) are ca atribuții determinarea zonelor posibile a fi afectate de inundații, inventarierea forțelor și mijloacelor de intervenție, organizarea și executarea monitorizării stărilor potențial generatoare de situații de urgență, organizarea și conducerea acțiunilor de intervenție, salvare și / sau evacuare.

Zonele cele mai predispuse la inundații conform rapoartelor ISU sunt:

- Roșiorii de Vede - Stejaru - Balaci - Dracșenei;
- Videle - Gratia - Sârbeni - Tătărăști de Sus - Siliștea Gumești - Trivale Moșteni;
- Lunca - Slobozia Mândra - Plopii Slăvitești.

Alte zone expuse inundațiilor se regăsesc în proximitatea bazinelor hidrografice ale râurilor din Județul Teleorman.

- râul Călmățui între localitatea Salcia - Piatra;
- râul Burdea în localitatea Beuca;
- râul Glavacioc și Sericu în zona localitatea Videle;
- râul Clanița în localitatea Găleteni;
- râul Teleorman în localitatea Trivalea Moșteni;
- râul Teleorman în localitatea Ștorobăneasa, sat Beiu;
- râul Calniste localitatea Drăgănești- Vlașca.

Incendiile de pădure constituie un alt risc regăsit și la nivelul Județului Teleorman, în special în zona Hereasca, zonă de pădure greu accesibilă.

Conform rapoartelor ISU Teleorman, în județ se mai regăsesc alte 13 zone cu risc ridicat de incendii. Lista zonelor în funcție de suprafață este redată în tabelul de mai jos.

Tabel 57: Zonele cu risc ridicat de incendiu în Județul Teleorman

Denumirea trupului	Comuna limitrofa	Suprafața (ha)
Lamba	Cervenii-Conțești	711.00
Dandara-Corneanca	Drăgănești Vlașca	543.30

Didești	Didești-Stejaru	644.00
Cucuiieți	Cucuiieți-Dobrotești	525.90
Pojorâtele	Drăgănești de Vede	827.20
Trivale	Trivale-Moșteni	566.20
Ciolăneasca	Ciolănești	1620.30
Cârtojani	Siliștea-Purani	1028.90
Căldăraru	Siliștea	504.60
Dorobanțul	Dorobanțu	639.80
Plopeanca	Plopii Slavitești	665.80
Bârseasca	Beciu	951.70
Mandra	Mândra	759.90

Sursa: ISU Teleorman

Se poate remarca o suprafață totală de 9.989 de hectare ce sunt predispuse apariției incendiilor la nivelul a 13 localități din Județul Teleorman.

Riscul mare de incendiu este determinat, în general de :

- pătura groasa de frunze uscate și iarbă uscată;
- folosirea focului deschis de către cetățeni în weekend fără luarea măsurilor de supraveghere și stingere a acestuia;
- imprudența fumătorilor ce traversează pădurea;
- trăsnetul ce poate lovi și incendia copacii înalți și uscați;
- perioadele prelungite de secetă pe timp de primăvară, vară și toamnă⁷¹.

Riscul seismic

Raportat la riscul apariției cutremurelor, în Normativul P100/1992, Județului Teleorman i-a fost atribuită zona D de risc la seism, caracterizată printr-un coeficient $K_s=0,16$ și o perioadă de colt $T_e=1,5$ sec.

În tabelul de mai jos este redat numărul victimelor în scenariul apariției unui cutremur

⁷¹ Inspectoratul pentru Situații de Urgență Teleorman

cu intensitate ridicată. Estimările au fost efectuate pe baza microzonării seismice a Județului Teleorman

Tabel 58: Numărul posibil de victime în urma unui cutremur la nivelul Județului Teleorman

Localitatea\Detalii	Răniți (nеспitalizați)	Răniți ce necesită spitalizarea	Sinistrați
Alexandria	100	75	1.200
Turnu Măgurele	60	120	800
Roșiori de Vede	85	47	700
Zimnicea	35	20	300
Videle	30	25	300
Localități pe direcția București - Zimnicea	1.000	500	400
Localități pe direcția Alexandria-Turnu M.	800	380	300
Alte localități	2.000	1.000	800
Total județ	4.110	2.167	4.800

Sursa: ISU Teleorman

Din datele estimat rezultă un număr total de 6.277 de răniți în urma unui cutremur cu magnitudine ridicată. Orașul Alexandria ar prezenta pagubele cele mai însemnate în acest scenariu, aproximativ 25% din sinistrații județului aflându-se în această localitate.

În conformitate cu raportul ISU Teleorman, la nivelul județului riscurile naturale prezentate anterior prezintă gradul de distrugere cel mai ridicat. Alături de acestea, în continuare vor fi redate **riscurile tehnologice** cu o implicație sporită în mediul local.

Referitor la riscurile tehnologice, principalul sector este dat de **riscurile industriale**. Obiectivele economice care prezintă riscuri tehnologice (avarii, accidente, explozii, incendii) cu implicații majore asupra mediului, bunurilor materiale și persoanelor sunt următoarele:

- SC Donau Chem S.R.L. Turnu Măgurele;
- SC Rombau Roșiori de Vede;
- SC Koyo SA Alexandria;
- SC Cerealcom - Fabrica de ulei Roșiori de Vede;

- ASSET Moesia - Sectoarele Blejesti-Talpa, Preajba Nord, Preajba Sud, Videle⁷².

O altă categorie de riscuri este dată de **factorii biologici** și reprezintă posibilitatea declanșării unor epidemii sau epizootii favorizate de aglomerările urbane, facilități medicale (spitale) sau veterinare (ferme animale) mari. Mai pot fi generate situații de urgență datorită riscului de transfer a unor epidemii sau epizootii cauzate de mișcări ale populației sau a apariției unor situații deosebite generate de acțiunea animalelor sălbatice.

Un risc biologic regăsit la nivelul Județului Teleorman este dat de secțiile de boli infecțioase ale spitalelor din Județul Teleorman (Spitalul Județean Alexandria, Spitalul Municipal „Caritas” Roșiorii de Vede, Spitalul Municipal Turnu Măgurele), nu au stații de epurare, iar apele uzate sunt deversate în rețeaua de canalizare a orașului în care funcționează. Există, astfel, posibilitatea izbucnirii unor epidemii, în cazul unor situații deosebite⁷³.

2.11. Capacitatea administrativă

Subcapitolul curent tratează aspectele ce țin de competențele administrative ale Consiliului Județean Teleorman. În figura de mai jos sunt redate resursele materiale de care dispune instituția în procesul administrativ.

Tabel 59: Resurse materiale ale Consiliului Județean Teleorman

Resurse materiale ale Consiliului Județean	
Număr de birouri	77
Număr săli de ședință	2
Număr săli de conferințe	0
Computere și alte dotări tehnice	
Computere (P.C.)	152
Server	8
Copiator	8
Multifuncțional	60
Laptop	29
Imprimantă	28

Sursa: CJ Teleorman

Din datele oferite se poate observa un număr de 77 de birouri ce beneficiază de dotări

⁷² ISU Teleorman

⁷³ Ibidem

de bază în ceea ce privește aparatura tehnică. Un element ce necesită dezvoltare îl constituie situația sălilor de ședință, în folosința consiliului județean aflându-se numai 2 astfel de săli. Informațiile indică, de asemenea, lipsa sălilor de conferință.

În ceea ce privește situația personalului, în efectivul Consiliului Județean activează un număr de 110 persoane. Dintre aceștia:

- 4 persoane au studii medii;
- 92 de persoane au studii superioare;
- 14 persoane au studii postuniversitare.

Distribuția pe grupe de vârstă a personalului este redată în figura alăturată.

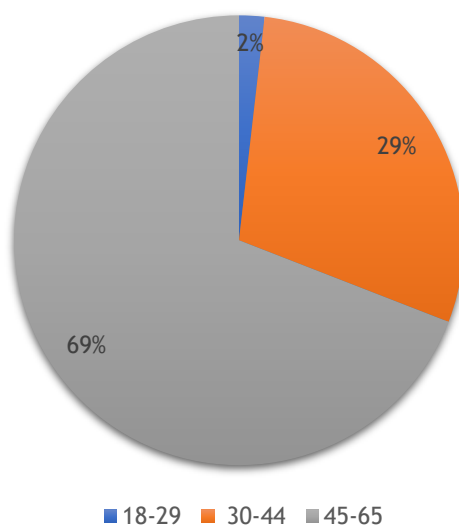

Figura 27: Distribuția pe grupe de vârstă a personalului din cadrul Consiliului Județean Teleorman

Sursa: CJ Teleorman

Se poate remarca o preponderență a personalului cu vârsta cuprinsă între 45-65 de ani. Grupa de vârstă 18-29 prezintă numai 4 salariați, în vreme ce pentru grupa de peste 65 de ani nu au fost înregistrați salariați în cadrul Consiliului Județean Teleorman.

În județul Teleorman, au fost constituite și sunt funcționale următoarele Grupuri de Acțiune Locală:

- GAL „Dunărea de Sud”, pe raza localităților: Suhaia, Bragadiru, Crângu, Dracea, Fântânele, Viișoara, Piatra, Lisa, Seaca, Traian, Frumoasa, Smârdioasa, Izvoarele, Bujoru, Năsturelu, Pietroșani și comuna Găujani din județul Giurgiu;
- GAL „De la Sâi la Călmățui”, cu sediul în comuna Călmățui, cuprinzând localitățile: Călmățui, Călmățui de Sus, Lunca, Saelele, Uda Clocociov;

- GAL „Câmpia Burnazului”, cu sediul în comuna Peretu, pe raza localităților Orbeasca și Peretu.
- GAL „ECO-LEG OLT INFERIOR”, cu sediul în comuna Vișina - Olt, constituit din 7 localități din județul Olt, precum și comunele teleormănene Islaz și Segarcea Vale;
- GAL „Lunca Argeșului”, constituit în anul 2012, cu sediul în comuna Mozăceni - Argeș, având în componență 11 localități din județul Argeș și comuna teleormăneană Tătăraștii de Sus;
- GAL „Microregiunea Dâmbovița Sud-Vest”, cu sediul la Găești, din structura acestei asociații, alături de 11 localități dâmbovițene, făcând parte și comuna teleormăneană Sârbeni;
- GAL VEDEA-GĂVANU-BURDEA, vizând teritoriul format din 15 comune din județul Olt și comuna Dobrotești din județul Teleorman;
- GAL TELEORMAN REGIUNEA VLASCA, cuprinde nouă comune din județul Teleorman: Comuna Cosmești, Comuna Scurtu Mare, Comuna Trivalea Moșteni, Comuna Siliștea, Comuna Poeni, Comuna Grația, Comuna Talpa, Comuna Necșești și Comuna Purani.
- GAL Turnu 21, demarat de către Primăria Turnu Măgurele, Asociația Urbanium și SC Jasmin MED SRL și include în prezent alți 29 de membri, persoane fizice (inclusiv din cele două ZUM) și juridice (școli și licee, camera de comerț, firme, ONG-uri).

3. ANALIZA SWOT PE DOMENII DE DEZVOLTARE

În secțiunea curentă este efectuată analiza SWOT asupra a nouă sectoare de dezvoltare socio-economică.

3.1. Cadrul natural

Analiza SWOT efectuată la nivelul cadrului natural este redată mai jos.

Tabel 60: Analiza SWOT a cadrului natural

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ poziție geografică favorabilă, Județul Teleorman aflându-se la granița sudică a țării; ➤ posibilitate de dezvoltare transfrontalieră dată fiind apropierea de regiunea Plevna a Bulgariei; ➤ potențial socio-economic ridicat dat fiind accesul la fluviul Dunărea; ➤ rețea hidrografică bine dezvoltată, pe teritoriul județului regăsindu-se râurile Vedea, Călmățui, Olt și alți afluenți ai acestora; ➤ existența celor două porturi pe Dunăre: Turnu Măgurele și Zimnicea care oferă mari posibilități de transport fluvial și de amplasare a unor obiective industriale; ➤ declarat partea a Coridorului Pan-European de transport VII al UE, fluviul Dunărea reprezintă o cale navigabilă importantă, iar vecinătatea sa reprezintă unul dintre atuurile Județului, constituind un potențial vector de dezvoltare, prin oportunitățile de cooperare transfrontalieră cu Bulgaria.	➤ trend descendent al populației, în anul 2020 înregistrându-se o scădere cu aproximativ 9% față de anul 2015; ➤ 67,1% din populație locuiește în mediul rural; ➤ îmbătrânire accelerată a populației, 27% din totalul locuitorilor având o vârstă de peste 65 de ani; ➤ rată a mortalității de 5,6 la mie, peste media regională înregistrată în anul 2019; ➤ slabă planificare, lipsind viziunea și proiectele de dezvoltare în concordanță cu resursele naturale regăsite în județ.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ derularea proiectelor care vizează lucrări de reabilitare/extindere/construcție/modernizare a infrastructurii tehnico-edilitară,	➤ creșterea riscului de sărăcie sau excluziune socială în spațiul rural și în orașele mici și

cofinanțate prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020 sau prin PODD 2021-2027; ➤ valorificare mai eficientă a resurselor locale; ➤ conservarea biodiversității și programe de conștientizare a populației privind importanța protecției mediului; ➤ derularea Programului de Dezvoltare locală, operat de Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS), finanțat în cadrul Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021, orientat pe reducerea sărăciei, incluziune socială și dezvoltare locală; ➤ parteneriate cu mediul privat în vederea creării de noi locuri de muncă în vederea stopării fenomenului migrației; ➤ accesul la finanțări europene alocate în baza programelor vizând cooperarea transfrontalieră sau interregională; ➤ existența Master Planului General de Transport al României pe termen scurt mediu și lung - document strategic privind orientările în domeniul transporturilor până în 2030.	mijlocii; ➤ îmbătrânirea accelerată a populației corelată cu incapacitatea de susținere economică a programelor sociale adresate vârstnicilor; ➤ scăderea ratei natalității corelată cu migrația excesivă a populației; ➤ dezvoltarea urbanistică neharmonioasă a zonei rurale în lipsa impunerii unor criterii stricte.
--	---

3.2. Infrastructură

Analiza SWOT efectuată la nivelul infrastructurii județene este redată în continuare.

Tabel 61: Analiza SWOT a infrastructurii locale

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ pondere majoritară a drumurilor modernizate, în anul 2019 acestea constituind aproximativ 74% din total; ➤ drumurile județene constituie 53% din lungimea totală a drumurilor; ➤ creștere a capacității de producere a apei potabile, instalațiile din județ operând o cantitate de 167.912 mc/zi în anul 2019; ➤ număr constant al unităților poștale active pe	➤ lipsa unor lucrări de extindere a căilor ferate la nivel județean; ➤ pondere scăzută a liniilor ferate electrificate, acestea constituind în anul 2019 numai 29% din total; ➤ situație constantă a lungimii totale a drumurilor din județ, indicând lipsa unor proiecte de extindere a infrastructurii rutiere; ➤ consum scăzut al gazelor pentru mediul

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

teritoriul județului; ➤ existența infrastructurii de bază pentru colectarea deșeurilor; ➤ existența a 35 de localități din mediul rural ce au în execuție lucrări de racordare la sistemul de alimentare cu apă; ➤ existența a 24 de centrale de energie electrică cu o capacitate de 1048 MVA; ➤ stare bună a drumurilor județene, 90% din lungimea totală a drumurilor din această categorie fiind clasate ca foarte bune sau bune	industrial, 66% fiind direcționat către consumul casnic; ➤ lipsa unui sistem de canalizare pentru 59 de localități din mediul rural; ➤ lipsa sistemului de alimentare cu apă pentru 19 localități din mediul rural; ➤ infrastructura portuară slab dezvoltată; ➤ existența a 59 de comune ce nu au sistem de canalizare; ➤ număr ridicat al comunelor ce nu sunt racordate la sistemul de alimentare cu apă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ dezvoltarea sectorului de transport și comunicare fluvial, dat fiind accesul județului la fluviul Dunărea; ➤ dezvoltarea sistemului de canalizare și celui de apă prin atragerea de fonduri europene prin PODO 2021-2027 ➤ implementarea Planului Național de Dezvoltare a Infrastructurii Next Generation Networks; ➤ continuarea implementării mecanismului pentru interconectarea Europei în perioada de programare 2021-2027 - transporturi, energie și rețele digitale; ➤ realizarea/finalizarea proiectelor pentru modernizarea/reabilitarea infrastructurii de transport rutier (drumuri județene și comunale) cu sprijinul financiar din POR 2014-2020 și PNDR II, precum și din POT 2021-2027 și POR Sud-Muntenia 2021-2027; ➤ modernizarea celor două porturi din Județul Teleorman	➤ continuarea efectelor pandemiei COVID 19 (inclusiv percepția viitoare a pasagerilor) asupra transportului; ➤ suprasolicitarea sistemului de producere și distribuție a utilităților de bază (apă, curent, gaze) pe fondul creșterii numărului de utilizatori și a consumului; ➤ scăderea eficienței transportului feroviar datorită lipsei unor programe de extindere a rețelei curente; ➤ deficit bugetar ridicat care ar putea conduce la reducerea investițiilor dedicate; ➤ grad insuficient de mentenanță pentru drumurile realizate/reabilitate; ➤ creșterea numărului de accidente rutiere pe fondul degradării infrastructurii de protecție regăsită pe drumurile din județ.

3.3. Dezvoltare economică

Particularitățile dezvoltării sectorului economic din Județul Teleorman sunt redată în Analiza SWOT efectuată în tabelul de mai jos.

Tabel 62: Analiza SWOT a sectorului economic din Județul Teleorman

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
↗ creștere a PIB-ului județean cu aproximativ 34%; ↗ distribuție egală pe sexe a salariaților; ↗ scădere a numărului de șomeri, în anul 2019 fiind înregistrați cu aproximativ 52% mai puțini față de anul 2015; ↗ pondere majoritară a salariaților regăsiți în sectorul industrial ↗ creștere a numărului de companii active cu aproximativ 10% în anul 2020 față de anul 2015; ↗ sectorul alimentar prezintă numărul cel mai ridicat de companii cu un număr de angajați cuprins între 50 și 249 de persoane.	↘ pondere majoritară a șomerilor de sex masculin, aceștia reprezentând 58% din totalul județean; ↘ număr scăzut al companiilor mari, în Județul Teleorman fiind active numai 13 companii cu un personal cuprins între 50-249 de angajați; ↘ investiții scăzute ale unităților din economia locală în sistemul de învățământ; ↘ nivel redus de calificare a forței de muncă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
↗ posibilitatea dezvoltării sectorului comerțului prin amenajarea și extinderea portului fluvial; ↗ cadrul financiar multianual 2021-2027 - Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă - transformare industrială inovatoare și inteligentă va beneficia de o alocare de cel puțin 35% din fondurile dedicate politicii de coeziune; ↗ constituirea unui mecanism de sprijin a mediului antreprenorial local prin acordarea unor serii de facilități fiscale; ↗ parteneriate între unitățile economice locale și școlile profesionale în vederea dezvoltării pieței muncii locale.	↗ colapsul sectorului de comerț fluvial pe fondul lipsei proiectelor de amenajare, extindere și modernizare a porturilor la Dunăre; ↗ continuarea efectelor negative economice și sociale cauzate de pandemia COVID 19; ↗ reducerea numărului de personal calificat dată fiind posibilitatea închiderii sau reduceri numărului de școli profesionale din județ; ↗ schimbări frecvente ale legislației fiscale cu efecte multiple negative și de durată asupra mediului de afaceri; ↗ diminuarea productivității anumitor ramuri economice pe fondul migrației populației active.

3.4. Agricultură și dezvoltare rurală

Analiza SWOT efectuată la nivelul agriculturii este redată mai jos.

Tabel 63: Analiza SWOT a sectorului agricol

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
↗ sistem de desecare extins, suprafața totală acoperită plasând județul pe locul al 3-lea la nivel de regiune; ↗ cel mai ridicat număr al tractoarelor din Regiunea Sud-Muntenia, în Județul Teleorman fiind înregistrate 16% din efectivul regional; ↗ număr ridicat al utilajelor agricole înregistrate în județ; ↗ creștere a suprafeței totale cultivate cu aproximativ 5,7% în anul 2019 față de anul 2015; ↗ grâul constituie planta cea mai cultivată, acoperind 39% din suprafața totală cultivată la nivelul anului 2019; ↗ creștere a producției de fructe, producția medie ajungând în anul 2019 la egalitate cu media regională; ↗ caprinele constituie efectivele de animale cu ponderea cea mai ridicată din media regională, reprezentând în anul 2019 33% din media regională; ↗ o dezvoltare a sectorului apicol, numărul familiilor de albine crescând cu 16% în perioada 2015-2019; ↗ tendință de creștere a suprafeței agricole totale; ↗ pondere majoritară a terenurilor arabile din suprafața agricolă totală, acestea constituind aproximativ 91% la nivelul anului 2019.	↘ inexistența proiectelor de extindere a sistemului de irigații; ↘ scădere a suprafeței cultivate cu orz și orzoaică cu aproximativ 11% în anul 2019 față de anul 2015; ↘ creșterea în prețuri a unor produse agricole; ↘ scădere în efectivul de porcine crescute la nivel județean în anul 2019 cu aproximativ 63% față de anul 2015; ↘ suprafață redusă a fondului forestier, aceasta constituind numai 4,4% din totalul regional; ↘ pondere redusă a suprafeței utilizate pentru livezi, această categorie constituind sub 1% din suprafața agricolă totală; ↘ reducere cu aproximativ 18% a suprafeței utilizate pentru culturile viticole în perioada 2015-2019
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
↗ extinderea și modernizarea sistemului de irigație utilizând rețeaua hidrografică locală și fluviul Dunărea ; ↗ potențial ridicat în valorificarea culturilor agricole; ↗ posibilitatea dezvoltării creșterii animalelor, în	↗ inundarea terenurilor agricole aflate în proximitatea rețelei de râuri județene ↗ degradarea terenurilor agricole pe fondul utilizării intensive a pesticidelor și îngrășămintelor chimice; ↗ distrugerea recoltelor pe fondul apariției unor

special a ovinelor; ➤ dezvoltarea sectorului de agricultură ecologică prin susținerea tinerilor fermieri locali; ➤ parteneriate public private pentru încurajarea vânzării produselor agricole de la fermierii locali.	fenomene meteo extreme: secetă, furtuni; ➤ scăderea productivității pe fondul lipsei de modernizare a utilajelor; ➤ practicarea în continuare a agriculturii de subzistență ca activitate economică predominantă în localitățile rurale mici.
--	---

3.5. Mediu

Analiza SWOT efectuată la nivelul factorilor de mediu este prezentată în tabelul alăturat.

Tabel 64: Analiza SWOT a factorilor de mediu

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ existența a 5 puncte de monitorizare a poluanților din aer; ➤ calitate excelentă a aerului, în anul 2019 neconsemnându-se depășiri ale limitelor admise în ceea ce privește poluanții aerului ➤ pondere majoritară a terenurilor încadrate în clasa de calitate a II-a, prezentând o calitate bună a terenurilor; ➤ scădere a cantității de pesticide utilizate în agricultură; ➤ suprafață redusă a terenurilor încadrate în clasa de calitate a V-a, terenuri cu o calitate foarte slabă, indicând un potențial ridicat al solurilor din Județul Teleorman; ➤ tendință de creștere a suprafeței spațiilor verzi	↙ calitate moderată a cursurilor de apă corelată cu inexistența pe teritoriul județului a unor cursuri de apă cu o stare ecologică foarte bună sau bună; ↙ acidifierea și tasarea solurilor constituie principalii factori degradatori ai calității solurilor din Județul Teleorman; ↙ erbicidele reprezintă categoria principală de pesticide utilizate în agricultură, constituind aproximativ 42% din cantitatea totală utilizată în anul 2019.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

➤ accesarea de fonduri europene nerambursabile în vederea protejării faunei locale; ➤ extinderea spațiilor verzi în vederea creșterii calității aerului și conservării biodiversității locale; ➤ adoptarea unor măsuri de extindere a fondului forestier prin împăduriri, ce conduc la diminuarea efectelor deșertificării, degradării terenurilor agricole, eroziunii eoliene și pluviale; ➤ existența Strategiei Naționale de Management a Riscului la Inundații pe termen mediu și lung; ➤ implementarea/finalizarea proiectelor dedicate extinderii și reabilitării rețelei de apă și apă uzată, sistemele integrate de management a deșeurilor, rețehnologizarea sistemelor de termoficare prevenirii și adaptării la schimbările climatice, creșterii eficienței energetice, biodiversității, cu sprijinul financiar asigurat prin Programul Operațional pentru Infrastructura Mare și Programul Operațional Regional 2014-2020(eficienta energetica); ➤ implementarea în perioada următoare a Planurilor de Mobilitate Urbană Durabil; ➤ eficientizarea energetică a clădirilor publice din Județul Teleorman	➤ degradarea infrastructurii de colectare a deșeurilor; ➤ degradarea iremediabilă a florei și faunei locale; ➤ dezinteresul populației în colectarea și depozitarea selectivă a deșeurilor; ➤ lipsa dezvoltării variantelor ocolitoare pentru municipiile și orașele tranzitate în prezent de traficul greu - cu efecte negative asupra calității aerului; ➤ extinderea zonelor predispuse la dezastre naturale (alunecări de teren, inundații, eroziune); ➤ creșterea cantității de deșeuri aruncate în zone necorespunzătoare; ➤ degradarea faunei și a regimului hidrografic al fluviului Dunărea pe fondul lipsei unor măsuri mai restrictive de protecție a mediului.
---	---

3.6. Turism, cultură și patrimoniu cultural

Sectorul turistic și particularitățile patrimoniului cultural sunt redată în Analiza SWOT din tabelul alăturat

Tabel 65: Analiza SWOT a sectorului turistic și a patrimoniului cultural județean

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ existența spațiilor de cazare pe nave fluviale și maritime, conferind posibilitatea deschiderii unui sector turistic special;	➤ lipsa unor programe de dezvoltare a traseelor turistice în parteneriate cu unități administrative transfrontaliere;

➤ creștere a numărului de turiști, în anul 2019 fiind înregistrați cu 8% mai mulți față de anul 2015; ➤ capacitate ridicată de cazare în cazul hotelurilor acestea constituind aproximativ 44% din totalul județean; ➤ trend ascendent al capacității unităților de cazare, în anul 2020 fiind înregistrate 1.089 de locuri, cu 6,3% mai multe față de anul 2015.	➤ slabă valorizare turistică a fluviului Dunărea; ➤ zone de agrement slab dezvoltate; ➤ lipsa proiectelor de amenajare a falezii Dunării; ➤ lipsa infrastructurii turistice adecvate în localitățile port la Dunăre.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ crearea de trasee turistice internaționale prin programe transfrontaliere de cooperare cu regiuni din Bulgaria; ➤ parteneriate public-private în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii turistice la nivelul mai multor localități din județ; ➤ realizarea investițiilor prevăzute în proiectele cofinanțate din POR 2014-2020/AP8 și POCU 2014-2020 ➤ perspective favorabile pentru a pune în valoare zonele turistice pe tot parcursul anului prin drumeții și crearea de noi trasee turistice; ➤ optimizarea parteneriatelor în dezvoltarea rețelelor centrelor istorice la nivel micro regional, județean și regional/național ➤ cooperare regională a localităților ce fac parte din trasee culturale specifice; ➤ conștientizarea comunităților și a administrațiilor locale privind importanța salvării patrimoniului cultural local; ➤ dezvoltarea turismului cultural și înscrierea patrimoniului cultural material în trasee culturale județene, regionale și naționale; ➤ crearea de noi oportunități de petrecere a timpului liber prin construirea de spații de agrement; ➤ amenajarea falezii Dunării, crearea unei plaje și a unei infrastructurii de primire turistică în orașele port din Județul Teleorman.	➤ colapsul parțial al economiei turistice dată fiind continuarea restricțiilor impuse de protecția împotriva COVID-19; ➤ degradarea infrastructurii turistice existente pe fondul lipsei proiectelor de modernizare; ➤ reducerea numărului de puncte de atracție turistice naturale în contextul schimbărilor climatice și a lipsei unor măsuri concrete de protecție a mediului; ➤ degradarea iremediabilă a clădirilor monument istoric pe fondul lipsei proiectelor de reabilitare; ➤ degradarea peisajului cultural și natural prin amplasarea și localizarea unor investiții poluatoare; ➤ conservarea unor elemente de patrimoniu imaterial doar pe plan local/zonal fără nici un impact la nivel regional/național/european pierderea elementelor de patrimoniu cultural imaterial prin scăderea interesului generațiilor tinere pentru perpetuarea tradițiilor locale, din lipsa dorinței de implicare dar și de rapida adaptare la culturile moderne, occidentale promovate la scară europeană prin cele mai avansate mijloace de mediatizare; ➤ slaba capacitate de accesare a fondurilor destinate programelor culturale (atât a celor de la nivel național dar și cele europene).

3.7. Politici sociale și sănătate

Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului sanitar este redată mai jos.

Tabel 66: Analiza SWOT a politicilor sociale și a sectorului sanitar

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ existența a 7 spitale la nivel județean; ➤ existența a 27 de furnizori de servicii sociale la nivelul Județului Teleorman; ➤ creșterea numărului de dispensare medicale; ➤ existența unui centru de transfuzie; ➤ existența a 27 de furnizori de servicii sociale la nivelul Județului Teleorman; ➤ creșterea numărului de indemnizații pentru handicap grav și accentuat acordate de către sistemul public social; ➤ existența unui centru de zi pentru persoane toxico-dependente cu o capacitate ridicată de 5.000 de persoane ➤ creștere a numărului de beneficiari pentru stimulentele lunare de creștere a copilului, în 2019 înregistrându-se un număr de 2,3 ori mai mare de beneficiari față de anul 2015.	➤ pondere majoritară a furnizorilor de servicii sociale din domeniul public, aceștia constituind 66% din numărul total, sugerând o dezvoltare redusă a sectorului privat al serviciilor sociale; ➤ număr redus al cabinetelor stomatologice școlare, în anul 2019 fiind active numai 5 astfel de unități; ➤ inexistența unor programe de extindere a capacității sistemului medical, fapt rezultat din numărul constat de paturi regăsit la nivelul unităților sanitare publice; ➤ existența a 2 centre rezidențiale pentru mamă și copil ce au o capacitate de numai 24 de locuri; ➤ scădere a numărului de medici activi în sectorul public cu aproximativ 7% în anul 2019 față de anul 2015; ➤ inexistența unei secții de îngrijire paliative în unitățile sanitare din județ; ➤ număr redus al centrelor de zi și a unităților rezidențiale; ➤ existența unui singur centru de zi pentru copii cu autism; ➤ lipsa unui centru de reeducare pe teritoriul județean.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ modernizarea infrastructurii medicale prin accesarea unor programe de îmbunătățire a sistemului medical; ➤ extinderea capacității unităților sanitare și crearea de noi secții medicale în cadrul	➤ migrația personalului medical; ➤ degradarea infrastructurii sanitare în cazul lipsei proiectelor de modernizare; ➤ accentuarea în continuare a gradului de sărăcie

spitalelor existente; ➤ programe de formare și îmbunătățire a competențelor personalului medical în vederea îmbunătățirii calității serviciilor medicale; ➤ existența planurilor regionale privind serviciile de sănătate ➤ sprijinirea activitatea derulată de ONG-urile din regiune în domeniul ocupării, incluziunii sociale și combaterii sărăciei; ➤ crearea unei secții paliative în cadrul Spitalului Județean; ➤ dezvoltarea multidimensională a infrastructurii sociale prin crearea de noi unități de tip familial pentru copii și adulți; ➤ crearea de noi centre de zi și rezidențiale pe teritoriul Județului Teleorman; ➤ conceperea unui mecanism de sprijin, cofinanțare a serviciilor sociale oferite de furnizori privați; ➤ modernizarea și crearea de noi centre de zi pentru copii cu autism; ➤ modernizarea și dotarea căminelor pentru persoane vârstnice; ➤ reabilitarea centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități și transformarea acestora în case de tip familial; ➤ construirea unui centru de reeducare; ➤ crearea unui centru rezidențial pentru persoane toxico-dependente; ➤ creșterea gradului de colaborare între UAT-urile din județ în vederea creării unui serviciu de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice; ➤ digitalizarea și modernizarea infrastructurii sociale și a sistemului județean de gestionare a situației; ➤ construirea de noi locuințe sociale în vederea scăderii riscului de excluziune socială.	a populației; ➤ eficiență redusă în implementarea măsurilor de îmbătrânire activă și de creștere a gradului de independență a persoanelor vârstnice pe fondul reticenței acestora la schimbare; ➤ incapacitatea sistemului social de a susține toate persoanele aflate în situație de risc sau excluziune socială; ➤ accentuarea procesului de îmbătrânire a populației; ➤
--	--

3.8. Educație

Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului de învățământ este redată mai jos.

Tabel 67: Analiza SWOT a sectorului educațional

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ creștere a numărului de PC-uri utilizate în cadrul unităților educaționale; ➤ pondere majoritară a populației școlare înscrisă la nivel primar și gimnazial; ➤ număr ridicat de cadre didactice regăsit în mediul rural; ➤ scădere a ratei abandonului școlar la nivelul învățământului gimnazial, în anul 2018 fiind înregistrată o rată de 1,4%, cu 0,5% mai mică față de anul 2015; ➤ existența unei unități de învățământ universitar la nivelul Județului Teleorman.	✘ scădere a numărului de unități școlare; ✘ lipsa unităților publice de învățământ antepreșcolar; ✘ închiderea unităților de învățământ profesional publice; ✘ pondere mai ridicată a unităților de învățământ în mediul rural, acestea constituind 67% din total; ✘ scădere a numărului de laboratoare existente în unitățile de învățământ din județ; ✘ lipsa bazinelor de înot în cadrul unităților de învățământ; ✘ reducere a populației școlare cu aproximativ 14% în anul 2019 față de anul 2015; ✘ reducere a numărului de biblioteci, în anul 2019 rămânând active 170 de unități în județ; ✘ rată a abandonului școlar la nivel de liceu peste media regională cu aproximativ 1,3%; ✘ grad de promovabilitate redusă, numai 50% dintre elevii înscriși la examenul de bacalaureat din anul școlar 2019-2020 au reușit să-l promoveze; ✘ existența a 54 de unități școlare cu grup sanitar exterior; ✘ slaba digitalizare a infrastructurii educaționale locale; ✘ dotări școlare învechite; ✘ slabă pregătire a personalului didactic.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ implementarea unor programe care să	➤ continuarea migrației absolvenților de

crească participarea elevilor la acțiuni de voluntariat și binefacere socială; ➤ dezvoltarea și implementarea în parteneriat a planurilor regionale și locale pentru educație; ➤ existența strategiei privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023; ➤ dezvoltarea de noi programe de învățământ și susținerea unităților profesionale prin parteneriate cu mediul antreprenorial local; ➤ programe de creștere a competenței cadrelor didactice; ➤ modernizarea și dotarea unităților școlare prin accesarea de noi fonduri europene; ➤ colaborarea cu societatea civilă în vederea creșterii calității actului educativ; ➤ digitalizarea și modernizarea infrastructurii educaționale; ➤ conceperea unor programe de creștere a calității actului de predare.	învățământ superior și a persoanelor calificate în alte State Membre sau în alte regiuni mai dezvoltate ale României; ➤ scăderea calității sistemului educațional pe fondul continuării procesului de învățare în mediu online; ➤ scăderea capacității personalului didactic pe fondul lipsei unor programe de dezvoltare a competențelor profesionale; ➤ degradarea mobilierului educațional în condițiile de utilizare intensă de către elevi și a lipsei proiectelor de modernizare; ➤ închiderea școlilor profesionale pe fondul reducerii populației școlare interesate de acest sector.
---	---

3.9. Capacitate administrativă

Particularitățile capacității administrative județene sunt redată în Analiza SWOT din tabelul alăturat.

Tabel 68: Analiza SWOT privind capacitatea administrativă

Analiza SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
➤ existența resurselor materiale de bază în cadrul instituției Consiliului Județean Teleorman; ➤ existența la nivelul UAT-urilor din județ a cadrului de bază tehnico-material necesar desfășurării activităților administrative	➤ slaba dotare a sălilor de conferință ale Consiliului Județean; ➤ existența unor dotări tehnice învechite ce îngreunează procesul de lucru al personalului; ➤ număr redus al cursurilor și programelor de pregătire a personalului ducând la o slabă pregătire a acestuia în raport cu

	noile provocări apărute în sistemul administrativ.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
➤ accesarea ofertei de programe de perfecționare continuă diversificată adresată angajaților din administrația publică ➤ digitalizarea serviciilor administrative și interconectivitatea unităților locale; ➤ orientarea serviciilor spre cetățean prin reducerea duratei de așteptare, transparență, implementarea de sisteme de management al calității; ➤ diversificarea modalităților de prestare a serviciilor publice în funcție de nevoile clienților; ➤ accesarea surselor de finanțare europeană destinate administrațiilor publice; ➤ accesarea de programe de achiziționare și modernizare a dotărilor tehnice în cadrul resurselor materiale; ➤ modernizarea și dotarea sălilor de conferință; ➤ creșterea gradului de competență a personalului administrativ prin organizarea de cursuri de formare și responsabilizare; ➤ continuarea procesului de digitalizare a aparatului administrativ; ➤ implementarea unor măsuri de eficientizare energetică a clădirilor publice.	➤ scăderea eficienței pe fondul sistemului birocratic neproductiv ➤ adâncirea unor disparități în asigurarea accesului cetățenilor în mod echitabil la servicii de bază (educație, sănătate, utilități publice) ➤ cadrul legislativ instabil; ➤ scăderea productivității pe fondul stresului și a volumului mare de muncă; ➤ nerezolvarea eficientă a problemelor pe fondul comunicării defectuoase între instituțiile publice și societatea civilă.

4. Procesul de consultare publică

Procesul de consultare publică a urmărit identificarea percepției locuitorilor asupra situației socio-economice regăsite la nivelul Județului Teleorman. Pentru efectuarea unei analize multidimensionale, în procesul de culegere a datelor au fost constituite trei grupuri țintă și anume societatea civilă, mediul de afaceri și reprezentanți ai instituțiilor publice. Chestionarele aplicate celor 3 eșantioane au fost grupate în secțiunea **Anexe** a curenteii strategii.

Un prim pas efectuat în identificarea nevoilor și direcțiilor de dezvoltare a Județului Teleorman îl constituie prezentarea profilului respondenților din cadrul celor trei eșantioane. În figura de mai jos este redată distribuția pe grupe de vârste a respondenților, defalcați pe cele 3 eșantioane.

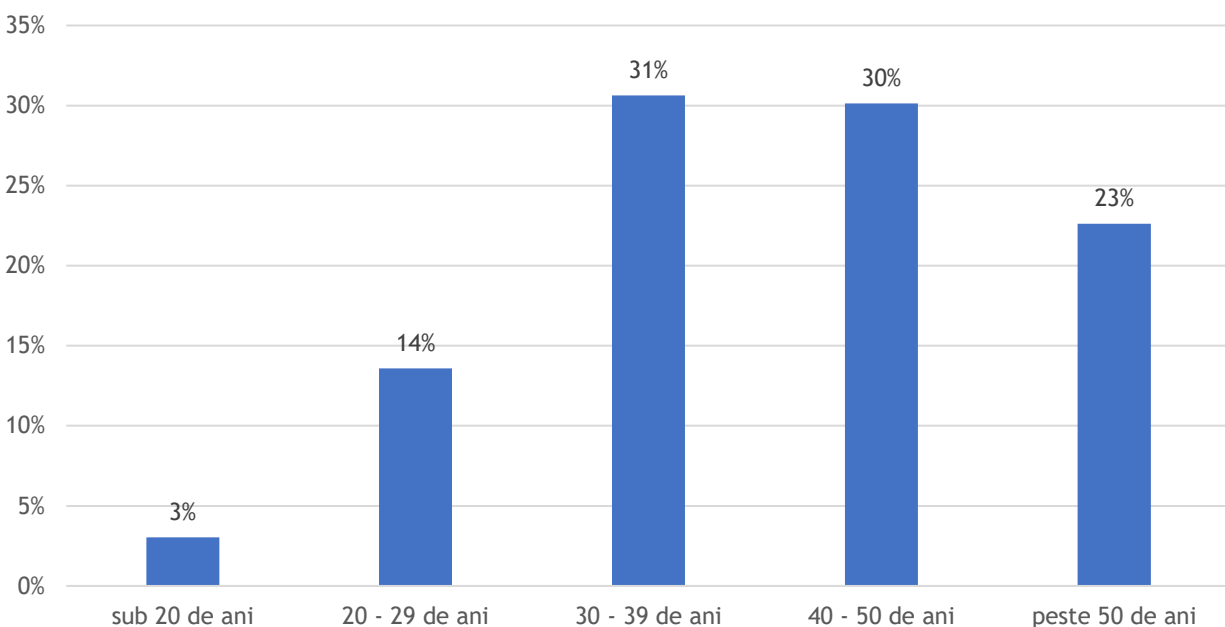

Figura 28: Distribuția respondenților pe grupe de vârstă a respondenților

Sursa: Autorul

Se poate remarca o distribuție inegală pe grupe de vârstă a respondenților, ponderea majoritară aflându-se în grupele de vârstă 30-39 de ani și 40-50 de ani, cele două grupe constituind fiecare aproximativ 30% din totalul numărului de respondenți.

Referitor la nivelul de educație, figura de mai jos redă repartitia respondenților în funcție de ultimul nivel de pregătire finalizat raportat la unul din cele trei eșantioane.

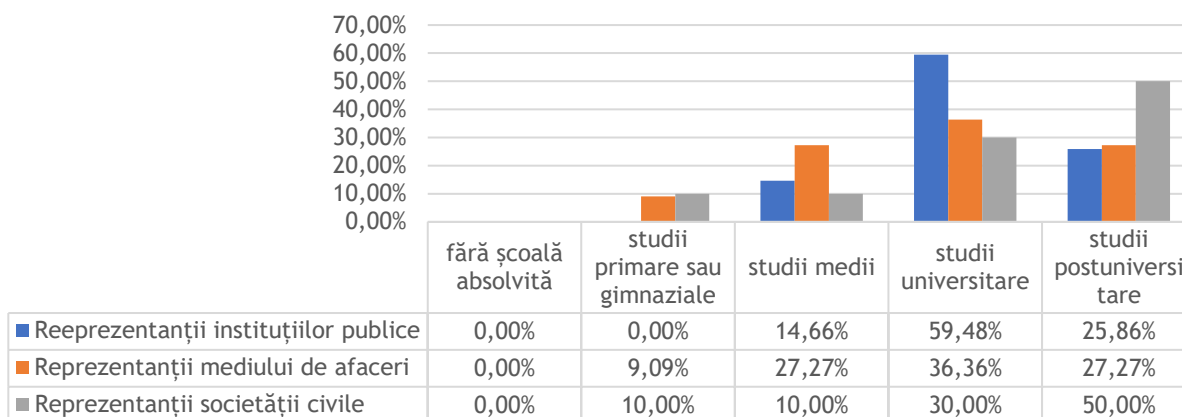

Figura 29: Distribuția respondenților din cele trei eșantioane în funcție de ultimul nivel de educație finalizat

Sursa: Autorul

Datele indică o pondere majoritară a respondenților cu un nivel ridicat de pregătire. Nu au fost înregistrați respondenți fără școală absolvită în nici unul din cele 3 eșantioane. Defalcăt pe grupe pot fi remarcate următoarele aspecte:

- aproximativ 50% din reprezentanții societății civile prezintă studii postuniversitare, constituind ponderea cea mai ridicată din cadrul celor 3 eșantioane;
- distribuție apropiată respondenților mediului de afaceri pe grupele studii medii, universitare și postuniversitare;
- eșantionul reprezentanților instituțiilor publice constituie singura grupă în cadrul căreia nu au fost identificați respondenți cu un nivel primar sau gimnazial de pregătire.

Raportat la distribuția pe sexe, figura de mai jos redă situația pentru eșantionul total al cercetării.

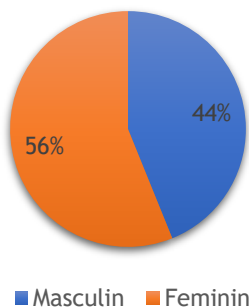

Figura 30: Distribuția pe sexe a respondenților chestionarelor

Sursa: Autorul

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Se poate remarca o preponderență a respondenților de sex feminin în cadrul eșantionului cercetării, acestea reprezentând 56% din numărul total.

Un alt element ce face referire la profilul respondenților este constituit de mediul de rezidență al acestora, element surprins în continuare.

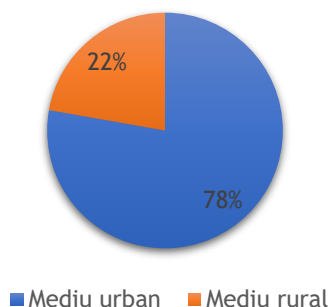

Figura 31: Distribuția respondenților în funcție de mediul de rezidență
Sursa: Autorul

Conform graficului, aproximativ 78% dintre respondenții celor trei eșantioane provin din localități plasate în mediul urban la nivelul Județului Teleorman.

În continuare sunt redată elementele particulare ce definesc fiecare eșantion în parte. Ocupația respondenților din cadrul eșantionului societății civile este surprinsă în figura alăturată.

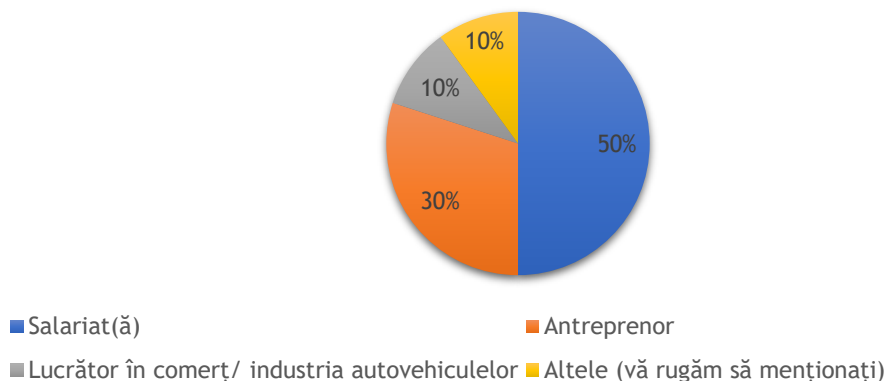

Figura 32: Ocupația reprezentanților societății civile
Sursa: Autorul

Aproximativ 50% din respondenții acestui eșantion s-au identificat drept salariați în vreme ce 30% provin din mediul antreprenorial, iar o pondere de 10% este constituită de lucrătorii în comerț și industria autovehiculelor. Nu au fost identificați reprezentanți ai societății civile care să facă parte din categoriile pensionar, casnic, liber-profesionist sau șomer. În ceea ce privește pe reprezentanții instituțiilor publice, figura de mai jos redă distribuția acestora

în funcție de specificul funcției ocupate. Se poate remarca faptul că aproximativ 77% dintre aceștia ocupă o funcție de execuție ceea ce favorizează prezentarea unor informații multidimensionale în ceea ce privește conturarea nevoilor resimțite în cadrul instituțiilor publice locale.

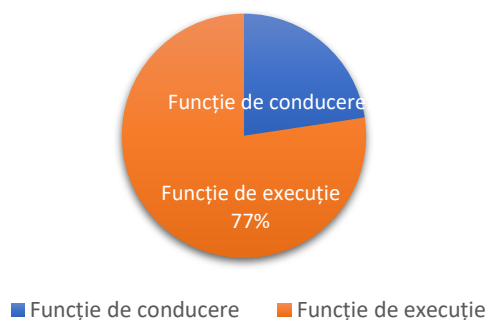

Figura 33: Specificul funcție deținute de reprezentanții instituțiilor publice
Sursa: Autorul

Efectuarea analizei factorilor socio-economici va fi redată în continuare prin raportare la percepția respondenților cu privire la **nevoile** resimțite în cadrul comunității.

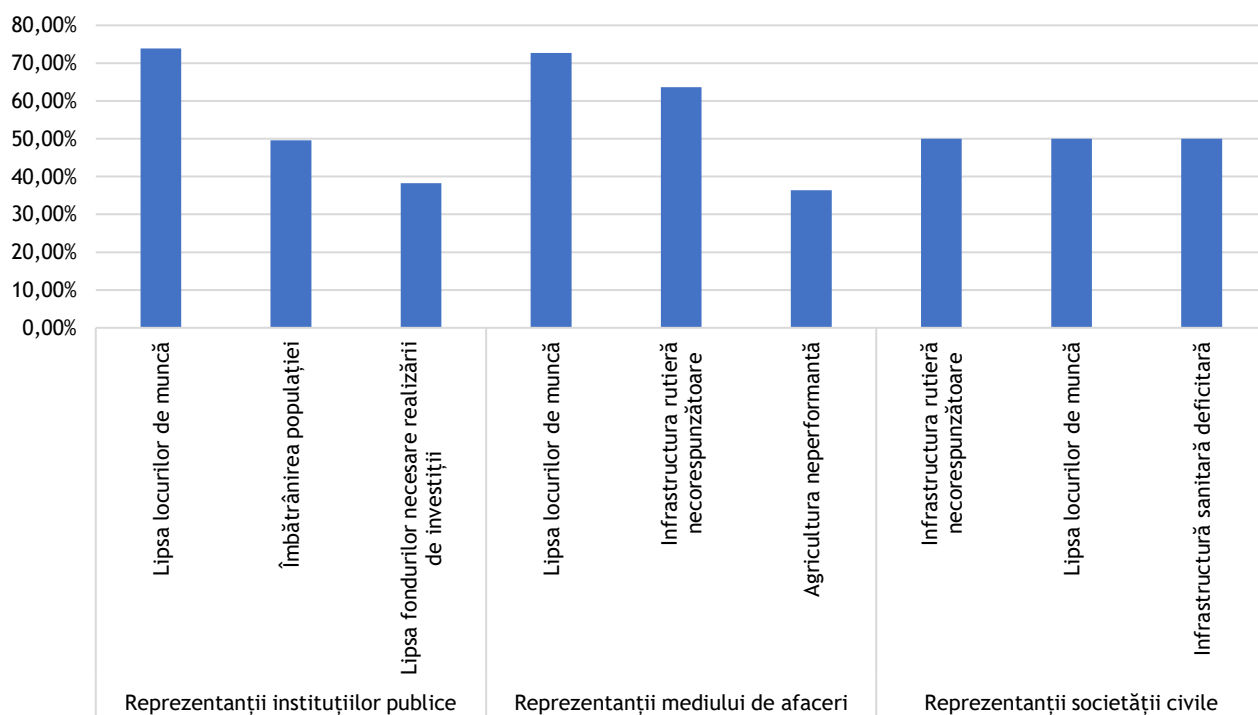

Figura 34: Principalele probleme resimțite de către respondenții celor trei eșantioane
Sursa: Autorul

Datele colectate prezintă următoarele particularități:

- lipsa locurilor de muncă constituie un aspect menționat cu preponderență de către respondenții din cadrul tuturor celor trei chestionare;
- reprezentanții societății civile consideră lipsa locurilor de muncă o problemă la fel de vitală ca infrastructura rutieră și sanitară necorespunzătoare;
- pentru respondenții din cadrul celorlalte două grupe chestionate problema locurilor de muncă ocupă ponderea majoritară a răspunsurilor, aceasta fiind urmată de răspunsuri specifice pentru fiecare eșantion. Mediul de afaceri mai consideră o problemă vitală agricultura neperformantă și infrastructura rutieră în vreme ce reprezentanții instituțiilor publice au menționat îmbătrânirea populației și lipsa fondurilor de investiții.

În mod particular, pentru mediul de afaceri regăsit la nivelul Județului Teleorman, principalele probleme resimțite sunt redată în figura alăturată.

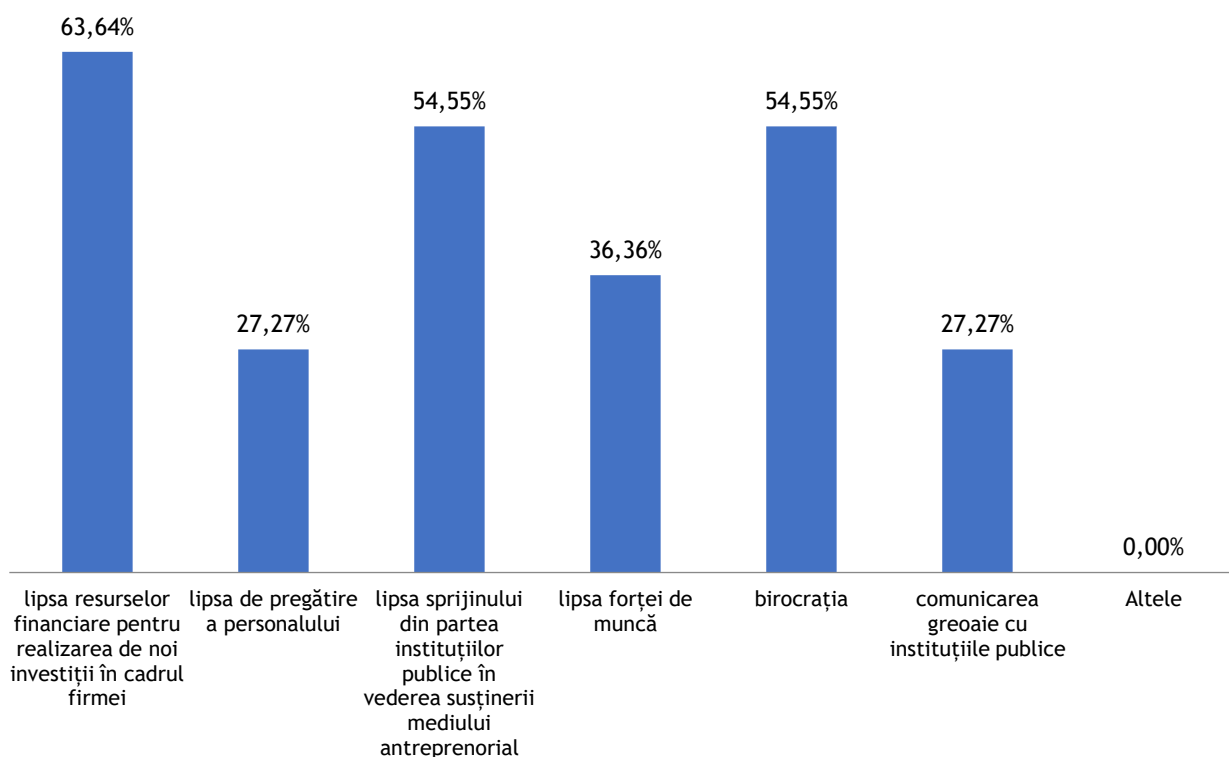

Figura 35: Principalele probleme resimțite de mediul de afaceri local
Sursa: Autorul

În strânsă legătură cu problemele resimțite, în continuare este redată percepția respondenților referitor la cauzele problemelor existente în Județul Teleorman.

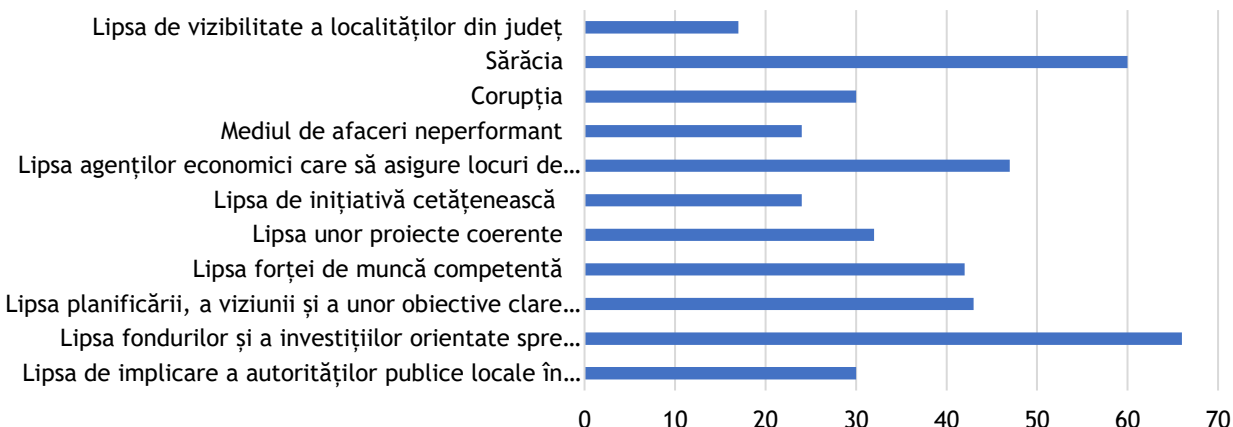

Figura 36: Principalele cauze ale problemelor regăsite la nivelul Județului Teleorman
 Sursa: Autorul

3

Lipsa fondurilor și a investițiilor constituie principala cauză a problemelor. Alături de acest aspect rata ridicată a sărăciei și lipsa locurilor de muncă constituie elemente de îngreunează dezvoltarea durabilă a Județului Teleorman. La polul opus, lipsa de vizibilitate a localităților din județ nu constituie, în percepția respondenților, un factor care să contribuie la generarea problemelor la nivel județean. Alte aspecte ce necesită o atenție sporită la nivel județean sunt analizate în continuare. Grijă față de mediul înconjurător reprezintă o preocupare resimțită nu doar pe plan național ci și la nivel european. În figura alăturată au fost redați principalii factori de poluare resimțiți de către respondenți la nivelul Județului Teleorman.

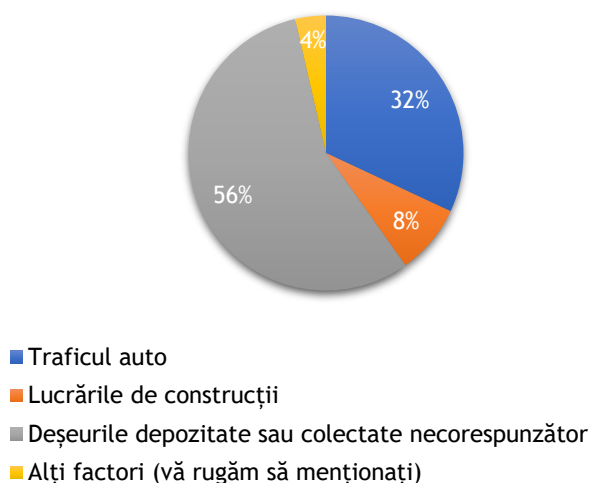

Figura 37: Principalele surse de poluare regăsite la nivel județean
 Sursa: Autorul

Din răspunsurile respondenților **deșeurile depozitate sau colectate necorespunzător** constituie principalul factor de poluare regăsit la nivel județean, aproximativ 56% din respondenții celor trei eșantioane indicând acest factor ca o problemă în protejarea și conservarea mediului. Traficul auto a fost menționat în proporție de 32% de către respondenți ca un element ce contribuie la poluarea locală. Referitor la **infrastructura locală** în continuare este redat gradul de satisfacție al respondenților din cadrul celor trei eșantioane în legătură cu elemente ce definesc gradul de calitate al vieții locuitorilor din județ.

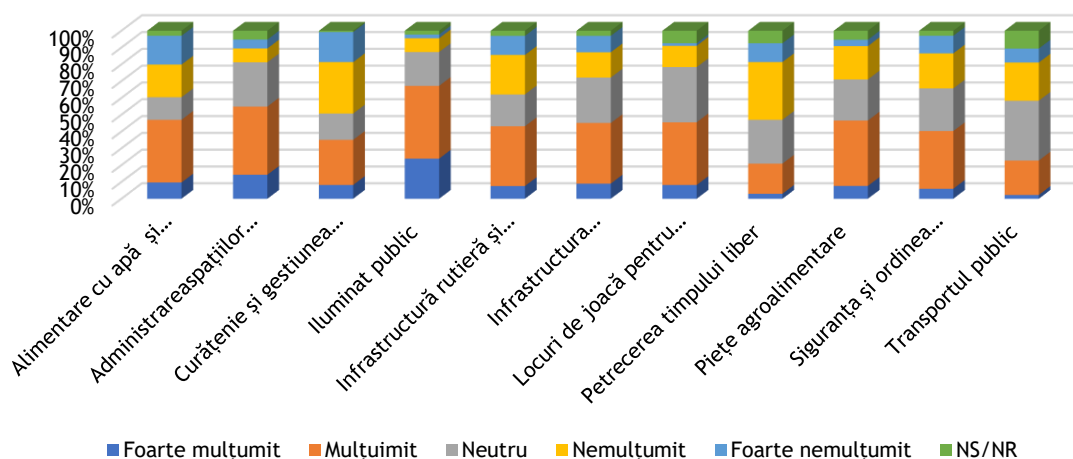

Figura 38: Gradul de satisfacție al respondenților cu privire la elementele infrastructurii locale

Sursa: Autorul

Sistemul de iluminat public prezintă în rândul respondenților variabilă cu cel mai ridicat grad de satisfacție, aproximativ 70% dintre aceștia declarându-se mulțumiți de situația actuală. Administrarea spațiilor verzi și situația piețelor agroalimentare prezintă, de asemenea, un grad de satisfacție ridicat în rândul respondenților.

În ceea ce privește carențele resimțite de către respondenți, se remarcă **grad de nemulțumire ridicat** în ceea ce privește sistemul de gestionare al deșeurilor, oportunitățile de petrecere a timpului liber și sistemul de transport public

Tradițiile și obiceiurile regăsite în Județul Teleorman au constituit un punct de interes cercetat prin intermediul chestionarelor aplicate celor trei grupe căutându-se identificarea de potențiale noi direcții de dezvoltare a sectorului turistic și cultural. Printre principalele tradiții menționate de către respondenții celor trei grupe chestionate se numără **călușul**, ca și dans popular și sărbătoarea **zarezanul**. Pe lângă acestea au fost menționate mai multe sărbători religioase adaptate la contextul local precum gurbanul, dar și particularitățile folclorului muzical regăsit în zona de Sud a României.

În continuare a fost analizată perspectiva respondenților asupra a două ramuri vitale ale infrastructurii și anume **sistemul sanitar** și cel **educațional**. Aspectele rezultate vor fi corelate cu informațiile culese referitor la **sistemul administrativ** și direcțiile de **investiții sugerate** de către locuitorii Județului

Sistemul sanitar județean va fi analizat în continuare prin prisma răspunsurilor celor trei grupe referitor la infrastructura sanitară județeană, carențele resimțite și direcțiile de îmbunătățire.

Gradul de satisfacție al respondenților cu privire la sistemul sanitar județean este redat în continuare.

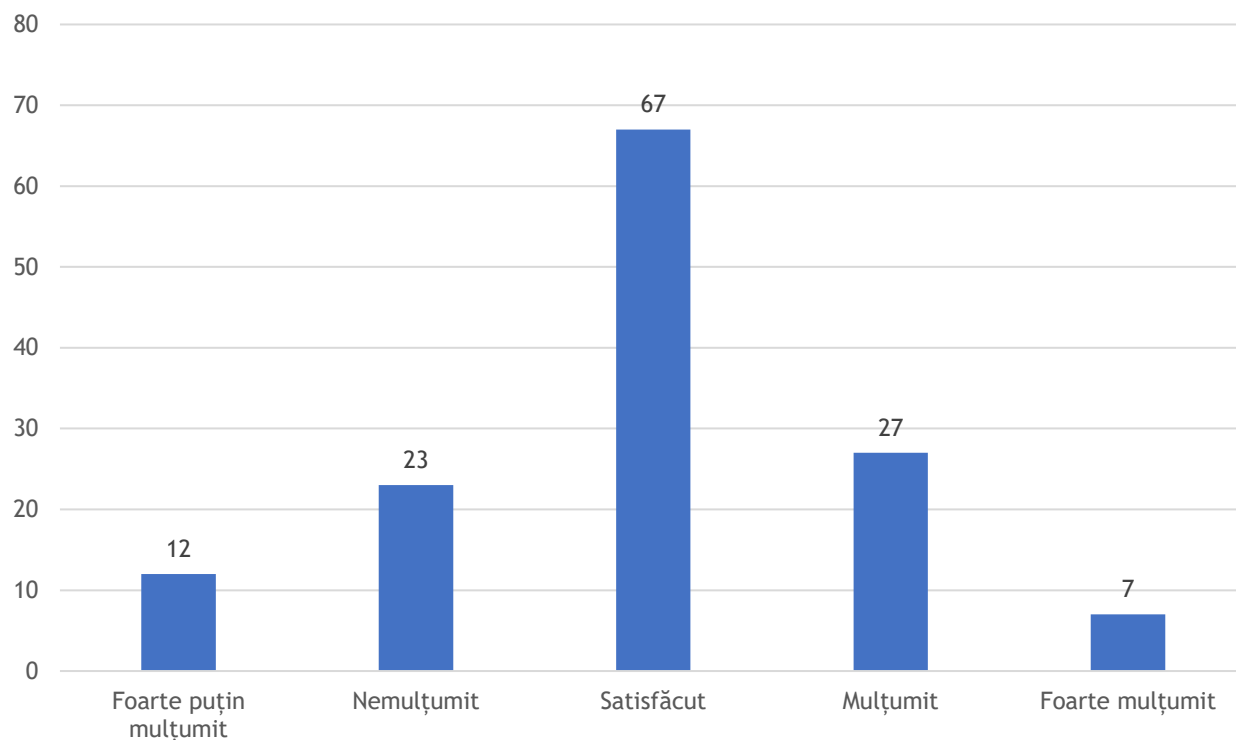

Figura 39: Aprecierea respondenților cu privire la calitatea serviciilor medicale regăsite la nivelul Județului Teleorman

Sursa: Autorul

Din datele colectate se poate remarca o **atitudine neutră a respondenților** în raport cu calitatea serviciilor oferite în sistemul sanitar județean. Aproximativ 49% dintre aceștia s-au arătat satisfăcuți în vreme ce 26% au prezentat un grad ridicat de nemulțumire față de servicii.

Referitor la gradul de satisfacție în raport cu elemente particulare ale sistemului sanitar local, figura de mai jos redă percepția pentru respondenții tuturor celor 3 chestionare.

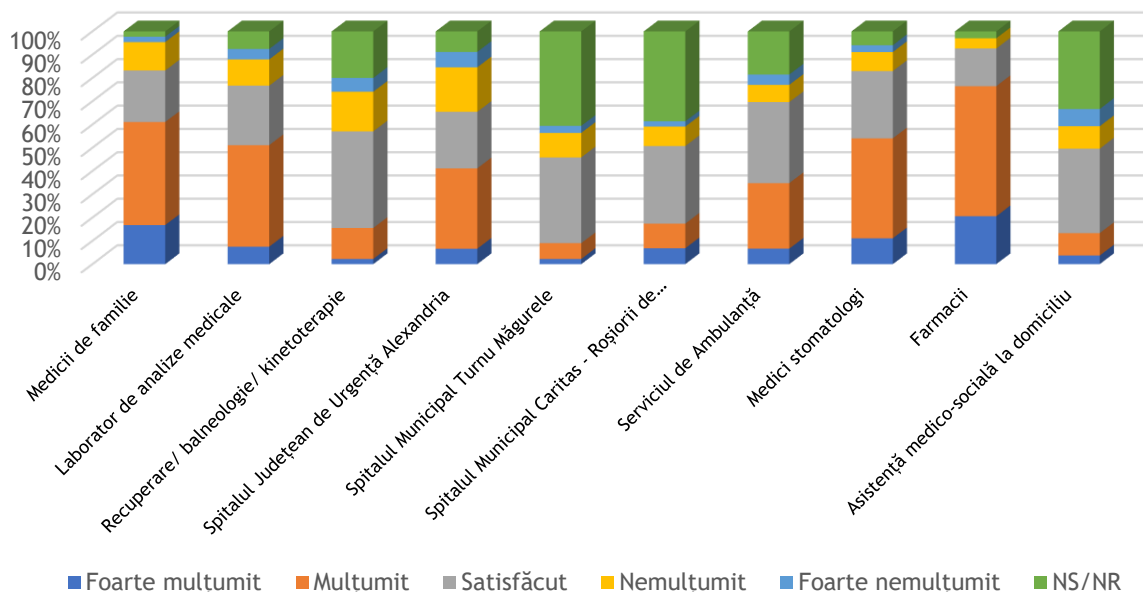

Figura 40: Gradul de satisfacție al respondenților cu privire la serviciile medicale din județ
Sursa: Autorul

Datele colectate indică următoarele aspecte:

- grad de satisfacție ridicat în ceea ce privește calitatea serviciilor oferite de către medicii de familie, a medicii stomatologi și a laboratoarelor de analiză medicale. Situația rețelei de farmacii regăsite în Județul Teleorman prezintă, de asemenea, un element favorabil, peste 60% dintre respondenți arătându-se mulțumiți de rețeaua regăsită;
- atitudine preponderent neutră față de serviciul de ambulanță și a serviciilor de recuperare și kinetoterapie regăsite pe teritoriul județean;
- pentru Spitalul Municipal Turnu Măgurele, Spitalul Municipal Caritas- Roșiori de Vede și serviciul de asistență medico-socială la domiciliu se remarcă o tendință de nemulțumire crescută în rândul respondenților.

Legat de direcțiile de dezvoltare ale sistemului sanitar, la nivelul tuturor celor trei categorii chestionate, au existat 2 direcții pregnante în ce privește serviciile medicale pe care respondenții le consideră ca fiind necesare în localitatea de rezidență, și anume: **servicii medicale de urgență** (UPU, în special) și **servicii stomatologice**.

La nivelul respondenților din cadrul autorităților publice locale, se accentuează și necesitatea înființării laboratoarelor de analize, alături de investigațiile paraclinice.

Totodată, se înregistrează răspunsuri în sensul dezvoltării serviciilor medico-sociale,

astfel că este solicitată înființarea și dezvoltarea Centrelor de Permanență sau servicii medico-sociale prestate la domiciliu.

Acest ultim aspect poate reprezenta un factor pozitiv în procesul dezvoltării Județului Teleorman, ținând seama de faptul că domeniul social reprezintă una dintre prioritățile de finanțare de la nivelul Uniunii Europene, în noua perioadă de programare 2021-2027.

Referitor la **sistemul educațional** regăsit la nivelul Județului Teleorman, principalele aspecte menționate de către respondenți sunt redată în continuare.

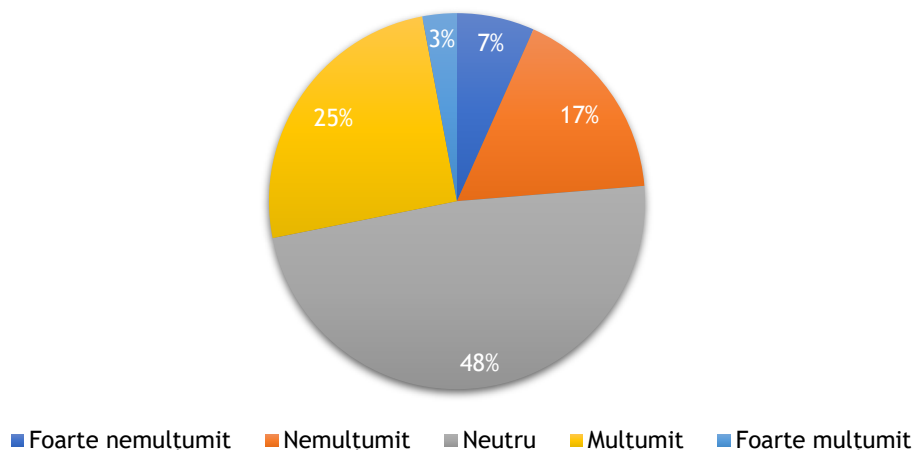

Figura 41: Gradul de satisfacție al respondenților raportat la sistemul educațional din județ
 Sursa: Autorul

Percepția respondenților asupra sistemului educațional din Județul Teleorman este una preponderent neutră indicând **necesitatea modernizării și dezvoltării calității actului educațional**.

Din cadrul tuturor celor trei categorii de respondenți, s-au înregistrat răspunsuri similare cu privire la problemele și nevoile sistemului educațional de la nivelul Județului Teleorman. Se evidențiază slaba pregătire a cadrelor didactice, atât din punct de vedere al studiilor, cât și din punct de vedere al armonizării materiei școlare cu interesele și capacitățile claselor de elevi. Totodată, este adusă în discuție dotarea materială a școlilor, ca o nevoie evidentă la nivel județean.

Deși respondenții nu au făcut referire la problemele generate de infrastructura educațională actuală în contextul pandemiei virusului Sars-COV-2, care determină desfășurarea orelor de curs în sistem online, se identifică **nevoia de reorganizare în ce privește desfășurarea orelor în sistem online**.

Referitor la măsurile indicate de către respondenți în vederea rezolvării problemelor regăsite în sistemul educațional au fost indicate următoarele aspecte:

- se consideră prioritară dotarea cu soft-uri educaționale, dar și cu tehnologie modernă a unităților de învățământ;
- modernizarea școlilor din mediul rural;
- creșterea calității actului de predare prin îmbunătățirea competențelor personalului didactic;
- dezvoltarea cadrului de învățare în mediul online.

Capacitate administrativă urmează a fi analizată înaintea prezentării direcțiilor de acțiune menționate de către respondenți.

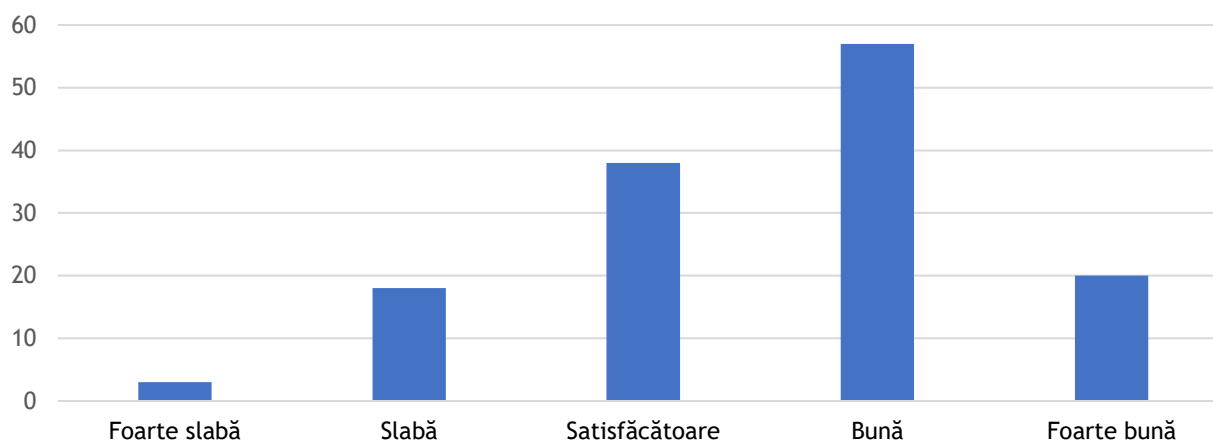

Figura 42: Aprecierea privind calitatea serviciilor instituțiilor publice

Sursa: Autorul

Analizând gradul de satisfacție al respondenților cu privire la calitatea serviciilor oferite de către instituțiile publice locale se remarcă o situație îmbucurătoare. Peste 50% dintre respondenți au o părere bună sau foarte bună cu privire la serviciile oferite de către unitățile administrativ teritoriale locale.

În ceea ce privește principalele probleme indicate cu privire la sistemul administrativ local respondenții au menționat următoarele aspecte:

- creșterea gradului de implicare a autorităților publice locale în problemele comunității. Respondenții au atribuit un grad redus de implicare al autorităților corelat cu nemulțumire față de procesul de comunicare și informare a cetățenilor;
- sistemul birocratic reprezintă o altă problemă menționată în unanimitate de către respondenți alături de gradul de informatizare și modul de colectare a taxelor.

Soluțiile pentru direcțiile indicate de către respondenți ar trebui să aibă în vedere continuarea procesului de digitalizare a serviciilor administrative în vederea rezolvării

problemelor ce țin de eficientizarea procesului de lucru cât și de transparența și echitatea procesului decizional.

Realizarea de parteneriate între mediul public și cel privat, dar și adoptarea unui mecanism mai eficient de informare a populației cu privire la deciziile și direcțiile de acțiune luate de autoritățile publice constituie modalități prin care instituțiile își pot crește gradul de implicare la nivelul comunității.

Direcțiile de acțiune, menționate de către respondenți, în vederea dezvoltării socio-economice a județului, vor fi prezentate în continuare. Figura alăturată redă principalele domenii economice indicate de către respondenții celor trei chestionare pe baza cărora se sprijină dezvoltarea durabilă a județului.

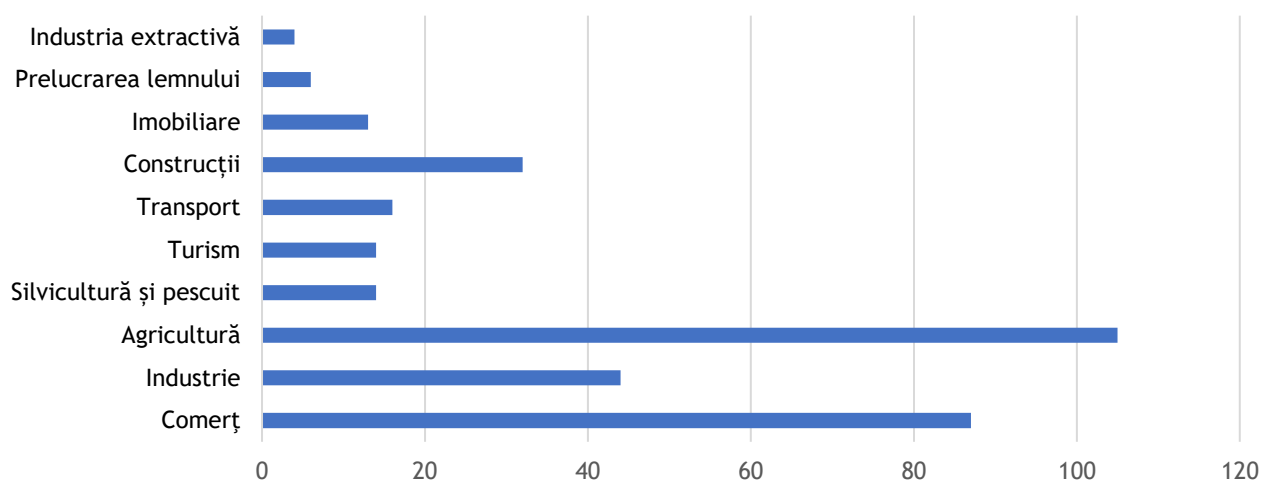

Figura 43: Principalele domenii care susțin economia și dezvoltarea locală

Sursa: Autorul

Sectorul agricol și comerțul au reprezentat domeniile cu gradul cel mai ridicat de răspuns. Alături de necesitatea dezvoltării celor două ramuri, respondenții au indicat în proporții ridicate domeniul construcțiilor și industria ca ramuri economice ce necesită o dezvoltare în vederea asigurării sustenabilității mediului economic local.

Infrastructura, educația și sănătatea reprezintă primele trei priorități de pe agenda tuturor celor trei categorii de respondenți. Uitându-ne la ce presupune investiția în aceste domenii strategice, putem concluziona că aceste trei priorități derivă din necesitatea existentă la nivel național, nu numai regional sau județean.

Infrastructura rutieră, prin **modernizarea drumurilor**, infrastructura educațională prin **modernizarea instituțiilor de învățământ** și a instrumentelor de lucru și infrastructura de sănătate, prin dezvoltarea acestui sector, reprezintă expresia unei societăți moderne, care poate ține pasul cu schimbările survenite la toate nivelurile.

Respondenții au menționat într-o proporție mare și **necesitatea creării condițiilor pentru investitori**, în scopul creării de noi locuri de muncă, ceea ce s-a dovedit a fi o prioritate pentru aceștia, reieșită și din alte întrebări aplicate în cadrul chestionarelor.

Mai mult, ținând seama de profilul preponderent rural al județului, **racordarea la utilități de bază** precum canalizare sau rețea de gaze se dovedește a fi o prioritate la nivelul Județului Teleorman.

Anexe

Populația pe grupe de vârste

Vârste si grupe de vârstă	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
0- 4 ani	13.811	13.431	13.547	13.682	13.460	13.187
5- 9 ani	17.114	16.646	15.759	14.862	14.242	13.651
10-14 ani	17.870	17.456	17.412	17.193	16.808	16.753
15-19 ani	19.947	19.750	19.192	18.279	17.595	17.006
Sub 19 ani	68.742	67.283	65.910	64.016	62.105	60.597
20-24 ani	17.693	17.772	17.974	18.152	17.603	17.412
25-29 ani	18.219	16.907	15.467	13.985	13.361	13.557
30-34 ani	17.822	16.674	16.045	15.561	15.452	14.903
20-34 de ani	53.734	51.353	49.486	47.698	46.416	45.872
35-39 ani	24.447	23.176	21.596	19.733	17.846	16.498
40-44 ani	26.527	26.008	25.651	25.220	24.678	23.549
45-49 ani	28.044	29.675	30.894	28.442	25.982	25.472
35-50 de ani	79.018	78.859	78.141	73.395	68.506	65.519
50-54 ani	19.619	18.894	18.790	22.044	25.137	26.941
55-59 ani	24.340	23.136	21.923	20.775	19.496	18.467
60-64 ani	27.115	26.375	25.816	24.135	23.598	22.611
50-65	71.074	68.405	66.529	66.954	68.231	68.019
65-69 ani	25.545	27.218	27.318	26.545	25.675	24.576
70-74 ani	20.766	19.234	19.689	20.783	21.353	22.257
75-79 ani	20.401	20.413	19.219	18.002	17.110	16.810
80-84 ani	13.342	13.026	13.805	13.727	14.148	14.172
85 ani si peste	8.993	9.490	9.531	10.327	10.599	11.045
peste 65 de ani	89.047	89.381	89.562	89.384	88.885	88.860

Salariați pe domenii de activitate

Domeniul de activitate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Agricultura, Silvicultura Si Pescuit	3.962	4.180	4.227	4.141	4.229
Industrie	14.855	15.421	15.337	14.674	14.292
Industria Extractiva	1.333	1.146	1.052	1.187	1.218
Industria Prelucrătoare	11.179	11.501	11.621	11.354	10.675
Producție Si Furnizarea De Energie Electrica Si Termica, Gaze, Apa Calda Si Aer Condiționata	326	341	322	273	257
Distribuția Apei; Salubritate, Gestionarea Deșeurilor, Activități De Decontaminare	2.017	2.433	2.342	1.860	2.142
Construcții	3.271	3.308	3.468	3.413	3.465
Comerț Cu Ridicata Si Cu Amănuntul; Reparația Si Autovehiculelor Si Motocicletelor	8.957	9.777	9.982	10.419	9.966
Transport Si Depozitare	2.146	2.222	2.209	2.178	2.116
Hoteluri Si Restaurante	1.119	1.284	1.333	1.398	1.505
Informații Si Comunicații	407	438	312	296	370
Intermedieri Financiare Si Asigurări	551	590	622	644	549
Tranzacții Imobiliare	353	298	260	226	389
Activități Profesionale, Științifice Si Tehnice	1.154	1.084	1.121	1.119	1.225
Activități De Servicii Administrative Si Activități De Servicii Suport	3.863	3.470	3.822	3.626	3.348
Administrație Publica Si Apărare; Asigurări Sociale Din Sistemul Public	3.695	3.325	3.365	3.349	3.376
Învățământ	5.054	5.109	4.921	4.836	4.727
Sănătate Si Asistența Socială	4.567	4.893	5.094	5.503	5.542
Activități De Spectacole, Culturale Si Recreative	452	341	374	365	442
Alte Activități De Servicii	328	290	345	289	243

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Evoluția numărului de companii

Sector de activitate	Clase de mărime	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
TOTAL	Total	5155	5152	5386	5522	5675
	0-9 persoane	4582	4572	4808	4935	5088
	10-49 persoane	465	468	466	485	492
	50-249 persoane	91	98	97	88	82
	250 persoane si peste	17	14	15	14	13
01 Agricultura, vânătoare si servicii anexe	Total	531	540	547	587	574
	0-9 persoane	436	444	449	491	471
	10-49 persoane	83	81	83	84	90
	50-249 persoane	11	14	15	12	13
	250 persoane si peste	1	1	:	:	:
02 Silvicultura si exploatare forestiera	Total	7	7	7	8	6
	0-9 persoane	6	6	6	7	5
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
03 Pescuitul si acvacultura	Total	16	13	15	14	14
	0-9 persoane	15	12	14	13	13
	10-49 persoane	1	1	1	1	1
06 Extracția petrolului brut si a gazelor naturale	Total	1	1	1	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
08 Alte activități extractive	Total	3	2	2	2	6
	0-9 persoane	3	2	2	2	6
09 Activități de servicii anexe extracției	Total	5	5	5	4	4
	0-9 persoane	1	1	1	1	1
	10-49 persoane	3	3	3	2	2
	50-249 persoane	1	1	1	:	:
	250 persoane si peste	:	:	:	1	1
10 Industria alimentara	Total	117	117	116	115	110
	0-9 persoane	84	90	86	87	81
	10-49 persoane	18	14	18	17	19
	50-249 persoane	14	12	11	10	9

	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
11 Fabricarea băuturilor	Total	7	8	7	6	11
	0-9 persoane	7	8	7	6	10
	10-49 persoane	:	:	:	:	1
12 Fabricarea produselor din tutun	Total	1	1	1	1	1
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
13 Fabricarea produselor textile	Total	15	12	12	13	20
	0-9 persoane	11	8	9	10	17
	10-49 persoane	2	2	2	2	2
	50-249 persoane	2	2	1	1	1
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	Total	56	57	67	65	74
	0-9 persoane	26	24	22	22	35
	10-49 persoane	15	16	27	26	26
	50-249 persoane	11	12	12	14	12
	250 persoane si peste	4	5	6	3	1
15 Tăbăcirea si finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj si marochinărie, harnașamentelor si încălțămintei; prepararea si vopsirea blănurilor	Total	1	1	:	1	3
	0-9 persoane	1	1	:	1	3
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn si pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie si din alte materiale vegetale împletite	Total	24	20	25	27	30
	0-9 persoane	20	15	23	23	26
	10-49 persoane	3	4	1	3	2
	50-249 persoane	1	1	1	1	2
17 Fabricarea hârtiei si a produselor din hârtie	Total	10	13	14	11	10
	0-9 persoane	10	13	13	11	9
	10-49 persoane	:	:	1	:	1
18 Tipărire si reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	Total	11	12	10	13	20
	0-9 persoane	8	9	8	11	18

	10-49 persoane	3	3	2	2	2
19 Fabricarea produselor de cocserie si a produselor obținute din prelucrarea țiteiului	Total	1	1	2	1	1
	0-9 persoane	1	1	2	1	:
	10-49 persoane	:	:	:	:	1
20 Fabricarea substanțelor si a produselor chimice	Total	9	7	6	7	8
	0-9 persoane	6	5	4	5	6
	10-49 persoane	:	:	:	1	1
	50-249 persoane	2	2	2	1	:
	250 persoane si peste	1	:	:	:	1
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice	Total	1	1	1	1	1
	0-9 persoane	1	1	1	1	1
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	Total	24	21	24	22	26
	0-9 persoane	21	17	17	17	20
	10-49 persoane	2	3	6	3	4
	50-249 persoane	1	1	1	2	2
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Total	8	9	7	7	13
	0-9 persoane	6	7	6	6	13
	10-49 persoane	1	1	1	1	:
	50-249 persoane	1	1	:	:	:
24 Industria metalurgica	Total	3	3	2	3	2
	0-9 persoane	1	1	1	2	2
	10-49 persoane	1	1	1	1	:
	50-249 persoane	1	1	:	:	:
25 Industria construcțiilor metalice si a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje si instalații	Total	21	20	23	20	24
	0-9 persoane	17	16	20	17	23
	10-49 persoane	3	3	2	2	:
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si	Total	5	5	4	2	3

optice	0-9 persoane	4	4	4	1	2
	10-49 persoane	1	1	:	1	1
27 Fabricarea echipamentelor electrice	Total	2	2	3	3	4
	0-9 persoane	:	:	1	1	2
	10-49 persoane	1	1	1	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
28 Fabricarea de mașini, utilaje si echipamente n.c.a.	Total	6	7	6	6	6
	0-9 persoane	3	4	3	3	3
	10-49 persoane	:	:	1	1	1
	50-249 persoane	2	2	1	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	Total	2	2	1	1	1
	0-9 persoane	2	2	1	1	1
31 Fabricarea de mobila	Total	27	25	22	26	28
	0-9 persoane	24	22	19	23	24
	10-49 persoane	3	2	2	2	3
	50-249 persoane	:	1	1	1	1
32 Alte activități industriale n.c.a.	Total	6	7	8	10	9
	0-9 persoane	6	7	7	9	8
	10-49 persoane	:	:	1	1	1
33 Repararea, întreținerea si instalarea mașinilor si echipamentelor	Total	18	19	18	17	17
	0-9 persoane	16	17	16	14	14
	10-49 persoane	2	2	2	3	3
35 Producție si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer condiționat	Total	21	16	13	14	11
	0-9 persoane	15	10	8	10	8
	10-49 persoane	5	5	4	3	2
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
36 Captarea, tratarea si distribuția apei	Total	17	17	18	19	20
	0-9 persoane	10	9	10	12	12
	10-49 persoane	2	3	3	3	4

	50-249 persoane	5	5	5	4	4
37 Colectarea si epurarea apelor uzate	Total	:	:	:	4	4
	0-9 persoane	:	:	:	2	2
	10-49 persoane	:	:	:	2	2
38 Colectarea, tratarea si eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	Total	25	26	24	26	26
	0-9 persoane	19	18	16	18	20
	10-49 persoane	5	7	7	7	5
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
39 Activități si servicii de decontaminare	Total	:	:	1	1	1
	0-9 persoane	:	:	1	1	1
41 Construcții de clădiri	Total	149	156	144	143	152
	0-9 persoane	123	129	119	117	123
	10-49 persoane	23	25	22	22	26
	50-249 persoane	3	2	3	4	3
42 Lucrări de geniu civil	Total	13	15	22	21	22
	0-9 persoane	9	11	18	15	17
	10-49 persoane	2	2	2	4	3
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1
43 Lucrări speciale de construcții	Total	137	139	158	141	167
	0-9 persoane	124	125	145	128	150
	10-49 persoane	13	14	12	13	17
	50-249 persoane	:	:	1	:	:
45 Comerț cu ridicata si cu amănuntul, întreținerea si repararea autovehiculelor si a motocicletelor	Total	168	168	183	190	214
	0-9 persoane	159	156	171	178	201
	10-49 persoane	8	11	11	11	12
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
46 Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule si motociclete	Total	384	385	408	422	401
	0-9 persoane	328	325	356	368	351
	10-49 persoane	51	53	44	46	43
	50-249 persoane	5	7	8	8	7

47 Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	Total	1812	1770	1812	1812	1799
	0-9 persoane	1694	1661	1704	1699	1681
	10-49 persoane	111	103	102	107	112
	50-249 persoane	6	6	5	5	5
	250 persoane și peste	1	:	1	1	1
49 Transporturi terestre și transporturi prin conducte	Total	358	364	403	425	442
	0-9 persoane	335	342	378	402	416
	10-49 persoane	22	21	24	22	25
	50-249 persoane	1	1	1	1	1
50 Transporturi pe apă	Total	4	4	4	4	3
	0-9 persoane	1	1	1	1	1
	10-49 persoane	2	2	2	2	2
	50-249 persoane	1	1	1	1	:
52 Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	Total	20	16	16	20	12
	0-9 persoane	15	13	13	15	9
	10-49 persoane	4	2	2	4	3
	50-249 persoane	1	1	1	1	:
53 Activități de poștă și de curier	Total	11	14	14	18	15
	0-9 persoane	9	13	12	15	12
	10-49 persoane	1	:	1	2	2
	250 persoane și peste	1	1	1	1	1
55 Hoteluri și alte facilități de cazare	Total	12	13	15	14	16
	0-9 persoane	10	10	12	11	13
	10-49 persoane	2	3	3	2	2
	50-249 persoane	:	:	:	1	1
56 Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	Total	185	196	186	180	176
	0-9 persoane	162	171	165	155	152
	10-49 persoane	21	22	19	23	21
	50-249 persoane	2	3	2	2	3
58 Activități de editare	Total	9	9	10	9	10
	0-9 persoane	9	8	10	9	10
	10-49 persoane	:	1	:	:	:

59 Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală	Total	5	7	5	7	15
	0-9 persoane	5	7	5	7	15
60 Activități de difuzare și transmitere de programe	Total	5	5	5	4	3
	0-9 persoane	3	3	3	2	1
	10-49 persoane	1	1	1	1	2
	50-249 persoane	1	1	1	1	:
61 Telecomunicații	Total	20	17	16	18	18
	0-9 persoane	17	14	11	13	14
	10-49 persoane	1	1	3	4	3
	50-249 persoane	2	2	2	1	1
62 Activități de servicii în tehnologia informației	Total	40	45	51	51	54
	0-9 persoane	40	44	50	49	52
	10-49 persoane	:	1	1	2	2
63 Activități de servicii informatice	Total	15	13	12	13	17
	0-9 persoane	14	12	11	12	17
	10-49 persoane	1	1	1	1	:
64 Intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii	Total	13	12	13	14	13
	0-9 persoane	11	11	13	13	13
	10-49 persoane	2	1	:	1	:
66 Activități auxiliare intermedierilor financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	Total	33	26	31	30	28
	0-9 persoane	33	26	31	30	28
68 Tranzacții imobiliare	Total	42	37	34	46	60
	0-9 persoane	39	33	31	43	57
	10-49 persoane	3	4	3	3	2
	50-249 persoane	:	:	:	:	1
69 Activități juridice și de contabilitate	Total	61	64	82	86	84
	0-9 persoane	61	64	82	86	84

70 Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management si de consultanta in management	Total	62	65	67	67	67
	0-9 persoane	58	62	63	64	65
	10-49 persoane	4	3	4	3	2
71 Activități de arhitectura si inginerie; activități de testări si analiza tehnica	Total	115	118	121	130	127
	0-9 persoane	108	111	113	122	122
	10-49 persoane	6	6	5	7	5
	50-249 persoane	1	1	3	1	:
72 Cercetare-dezvoltare	Total	:	:	1	1	1
	0-9 persoane	:	:	1	1	1
73 Publicitate si activități de studiere a pieței	Total	16	14	14	18	22
	0-9 persoane	16	14	14	18	22
74 Alte activități profesionale, științifice si tehnice	Total	33	38	49	49	62
	0-9 persoane	32	36	47	48	61
	10-49 persoane	:	1	2	1	1
	50-249 persoane	1	1	:	:	:
75 Activități veterinare	Total	50	54	54	53	51
	0-9 persoane	49	53	53	52	51
	10-49 persoane	1	1	1	1	:
77 Activități de închiriere si leasing	Total	3	4	5	1	9
	0-9 persoane	3	4	5	1	9
78 Activități de servicii privind forța de munca	Total	7	6	6	6	4
	0-9 persoane	7	6	6	6	4
79 Activități ale agențiilor turistice si a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare si asistenta turistica	Total	21	16	17	16	13
	0-9 persoane	19	15	16	16	12
	10-49 persoane	2	1	1	:	1
80 Activități de investigații si protecție	Total	21	21	25	24	20
	0-9 persoane	10	9	15	13	13
	10-49 persoane	5	8	7	8	3
	50-249 persoane	4	3	2	2	3

	250 persoane si peste	2	1	1	1	1
81 Activități de peisagistica si servicii pentru clădiri	Total	30	25	21	29	34
	0-9 persoane	23	19	15	22	28
	10-49 persoane	3	2	1	3	2
	50-249 persoane	3	4	5	3	3
	250 persoane si peste	1	:	:	1	1
82 Activități de secretariat, servicii suport si alte activități de servicii prestate in principal întreprinderilor	Total	30	32	41	55	52
	0-9 persoane	27	27	37	49	46
	10-49 persoane	2	4	3	5	6
	50-249 persoane	1	1	1	1	:
85 Învățământ	Total	29	22	29	33	41
	0-9 persoane	26	19	25	30	37
	10-49 persoane	3	3	4	3	4
86 Activități referitoare la sănătatea umana	Total	108	127	147	150	153
	0-9 persoane	99	116	136	139	142
	10-49 persoane	8	8	7	8	8
	50-249 persoane	1	3	4	3	3
87 Servicii combinate de îngrijire medicala si asistenta sociala, cu cazare	Total	:	:	1	:	1
	0-9 persoane	:	:	1	:	1
88 Activități de asistenta sociala, fără cazare	Total	2	3	2	2	3
	0-9 persoane	2	3	2	2	3
90 Activități de creație si interpretare artistica	Total	9	13	14	14	19
	0-9 persoane	9	13	14	14	19
91 Activități ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor si alte activități culturale	Total	:	1	1	1	2
	0-9 persoane	:	1	:	:	1
	10-49 persoane	:	:	1	1	1
92 Activități de jocuri de noroc si pariuri	Total	16	15	14	14	18
	0-9 persoane	11	10	10	10	13
	10-49 persoane	5	5	4	4	5

93 Activități sportive, recreative si distractive	Total	19	18	17	20	37
	0-9 persoane	19	18	17	20	37
95 Reparații de calculatoare, de articole personale si de uz gospodăresc	Total	39	43	47	46	51
	0-9 persoane	38	42	47	46	51
	10-49 persoane	1	1	:	:	:
96 Alte activități de servicii	Total	48	45	57	67	78
	0-9 persoane	45	41	53	65	76
	10-49 persoane	3	4	4	2	2

Investiții nete din unitățile locale

Sectoare economice	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Industria extractivă	435	222	205	157	212
Industria prelucrătoare	27	22	58	76	70
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	6	64	2	23	1
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	33	13	9	4	4
Construcții	18	33	44	36	36
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	43	42	56	66	80
Transport și depozitare	16	20	32	43	31
Hoteluri și restaurante	13	5	7	7	6
Informații și comunicații	4	5	6	22	23
Tranzacții imobiliare	11	6	11	16	22
Învățământ	0	0	1	1	1
Sănătate și asistență socială	3	3	3	4	7
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	1	2	1	2	4

Unități ale industriei agricole județene

Categorie	Companii
Unități producătoare de ulei	SC Longin SA
Unități de procesare a laptelui și produselor lactate	SC Comalat SRL
	SC Madis Bid SRL
Unități de procesare carne	SC Ferma Salcia SA
	SC Mara Prod Com SRL
Unități de procesare legume fructe	SC F Enculescu Com SRL
	SC Bujor Agra SRL
Unități înregistrate în domeniul morărit-panificație	SC Euromopan SRL
	SC Agroiinter SRL
	SC Mara Prod Com SRL
	SC Farina Compani SA
	SC CSID Impex SRL
	SC Corola Prod SRL
	SC Agroparti SRL
	SC Interagro SRL Zimnicea
	SC Edma SRL
	SC Vipar SRL
	Sc Germino SA
	SC Crisancom Pan SRL
	SC Roimpact SRL
	SC Alcabuz SRL
	SC Angel Pan SRL
	SC Euro Agroagra SRL
	SC Ardamis SRL
	SC Tatus Prod2001 SRL
	SC Jim Prod SRL

Suprafața cultivată pe soiuri de plante

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	393.226	375.803	408.892	412.416	415.967
Cereale pentru boabe	261.592	269.947	258.382	257.193	269.755
Grâu si secara	151.074	161.100	158.175	163.467	163.766
Secara	:	134	22	82	:
Grâu - total	151.074	160.966	158.153	163.385	163.766
Grâu comun	150.601	160.712	157.611	162.768	163.751
Grâu dur	473	254	542	617	15
Orz si orzoaica	29.326	30.176	25.686	23.071	26.002
Orz	22.901	23.951	20.017	18.033	21.424
Ovăz	3.096	3.197	3.275	2.716	3.040
Porumb boabe	74.784	72.832	68.423	65.749	74.890
Sorg	158	89	445	207	116
Orez	:	:	:	:	20
Leguminoase pentru boabe	782	1.810	8.949	8.673	7.310
Mazăre boabe	720	1.586	8.829	8.600	7.264
Fasole boabe	62	224	120	73	46
Plante textile	:	:	:	23	:
In pentru fibra	:	:	:	23	:
Plante uleioase	109.931	82.538	115.645	125.114	117.881
Floarea soarelui	82.077	48.448	57.418	63.568	88.123
Rapița	26.535	32.895	57.159	59.166	27.599
Soia boabe	896	876	868	2.055	1.134
In pentru ulei	25	61	15	106	523
Sorg pentru maturi	20	20	2	107	:
Tutun	310	310	305	307	307
Plante medicinale si aromatice	92	115	520	178	120
Cartofi - total	1.237	1.100	1.041	1.057	1.064
Cartofi timpurii, semitimpurii si de vara	931	925	891	907	914
Cartofi de toamna	306	175	150	150	150
Legume - total	6.503	6.311	6.208	6.254	6.333
Tomate	1.604	1.494	1.503	1.526	1.553
Vinete	353	292	290	295	295
Ceapa uscata	1.085	1.188	1.179	1.180	1.235

Usturoi uscat	506	504	506	507	500
Varza alba	1.051	1.034	1.018	1.020	1.015
Ardei	388	381	379	381	381
Rădăcinoase comestibile	135	122	120	129	129
Legume cultivate în câmp	3.463	3.295	3.203	3.246	3.381
Legume în solarii și sere	127	128	130	140	140
Legume proaspete din grădinile familiale	2.497	2.481	2.482	2.475	2.421
Pepeni verzi și galbeni	780	708	607	610	606
Furaje verzi din teren arabil	15.674	16.479	20.299	15.922	15.916
Furaje perene	8.122	8.552	12.071	8.289	8.236
Lucerna	4.651	5.231	6.385	6.484	6.333
Trifoi	449	412	1.125	406	449
Furaje verzi anuale	7.552	7.927	8.228	7.633	7.679
Porumb verde furajer	137	470	586	307	92
Rădăcinoase furajere	:	2	2	:	:
Căpșunarii pe rod	5	6	5	5	5
Livezi pe rod	174	70	75	80	77
Teren arabil în repaus	1.071	440	347	550	613

Prețul produselor alimentare

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Fasole boabe (uscata)	9,74	9,22	10	10,01	11,37
Cartofi timpurii si de vara	1,8	1,83	1,58	2,25	2,57
Cartofi de toamna	1,5	2,05	1,76	1,97	3,18
Conopida	3,32	2,31	2,33	3,14	3,03
Varza alba timpurie si de vara	1,2	1,2	1,41	2,5	2,38
Varza de toamna	2,05	1,76	1,16	2,06	2,44
Salata verde	5,31	:	12	:	10,5
Tomate de câmp	2,84	2,65	2,41	2,69	3,64
Castraveți de câmp	2,52	3,05	3,1	3,55	3,44
Morcovi	2,76	2,47	2,54	3,89	4,71
Ceapa uscata	2,25	2,46	2,01	2,76	4,09
Fasole păstăi	3,93	5,03	6,63	5,23	7,48
Ardei capia	3,5	3,63	3,94	4,28	4,94
Ardei gras	2,54	3,19	2,87	2,99	3,38
Ardei gogoșar	3,46	3,28	3,53	4,32	4,48
Vinete	2,38	2,7	3,52	2,68	3,15
Usturoi uscat	8,88	11,79	12,73	10,69	9,81
Spanac	5,89	6,31	7,56	8,25	7,23
Pepeni galbeni	2,08	2,29	1,58	2,38	2,33
Pepeni verzi	1,07	0,99	0,81	1,03	1,79
Mere	3,29	2,95	3,38	3,9	3,16
Pere	5,17	6	5,85	5,93	5,89
Piersici	4,4	4,47	4,41	4,94	5,56
Caise	6	6,88	5	6,27	7,3
Cireșe	9,42	11,67	15,25	10,67	15
Vișine	6,75	6,53	7,63	7,38	9,88
Prune	3,14	2,99	3,05	3,22	3,28
Nuci	42,27	32,63	41,83	44,13	34,75
Căpșuni	6,91	7,38	9,3	11,39	10,83
Struguri de masa	5,56	5,82	5,9	6,31	7,19
Lapte proaspăt de vaca	2,29	2,34	2,54	2,51	2,55
Oua de găina	0,58	0,59	0,66	0,68	0,79
Miere de albine	21,86	21,6	22,36	23,56	24,61
Brânza telemea din lapte de vaca	12,52	12,79	13,1	13,33	14,35
Brânza din lapte de oaie	14,83	15,25	17,67	17,4	18,15

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Numărul de biblioteci pe localități

Localități	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	177	173	176	168	170
Municipiul Alexandria	16	16	16	17	16
Municipiul Roșiori De Vede	13	13	11	11	11
Municipiul Turnu Măgurele	8	8	7	7	7
Oraș Videle	4	4	4	4	4
Oraș Zimnicea	5	5	5	5	5
Băbăița	1	1	1	1	1
Beciu	1	1	1	1	1
Beuca	1	1	1	1	1
Blejești	2	1	2	2	2
Bogdana	1	1	1	1	1
Botoroaga	2	1	1	1	2
Bragadiru	2	2	1	1	2
Brânceni	1	1	1	1	1
Bujoreni	1	1	:	:	:
Bujoru	1	1	1	1	1
Buzescu	2	2	2	2	2
Călinești	1	1	2	1	2
Călmățui	1	1	1	1	1
Călmățui De Sus	2	1	1	1	1
Cervenia	1	1	1	1	1
Ciolănești	1	1	1	1	1
Ciuperceni	1	1	1	1	1
Contești	1	1	1	1	1
Cosmești	2	2	1	1	1
Crângeni	2	2	2	1	1
Crângu	1	1	1	1	1
Crevenicu	1	1	1	1	1
Didești	2	2	2	2	2
Dobrotești	3	3	3	3	2
Drăcia	1	1	1	1	1
Drăcșenei	2	2	2	2	2
Drăgănești De Vede	2	2	2	2	2
Drăgănești-Vlașca	3	3	3	3	3

Fântânele	2	2	1	1	1
Frăsinet	1	1	1	1	1
Frumoasa	2	2	2	2	2
Furculești	1	1	1	1	1
Gălățeni	1	1	1	1	1
Gratia	1	1	1	1	1
Islaz	2	2	2	2	2
Izvoarele	2	2	2	2	2
Lisa	1	:	:	:	:
Lița	2	2	2	2	2
Lunca	1	1	2	1	1
Măgura	:	:	1	1	1
Măldăeni	2	2	2	2	2
Mârzănești	2	2	2	2	2
Mavrodin	2	2	2	2	2
Mereni	1	1	1	1	1
Moșteni	2	2	2	2	2
Nanov	1	1	:	:	:
Năsturelu	2	2	2	1	1
Nenciulești	1	1	1	1	1
Olteni	3	3	3	1	1
Orbeasca	3	3	3	3	3
Peretu	2	2	2	2	2
Piatra	2	2	2	1	1
Pietroșani	1	1	2	2	2
Plopii-Slav ițești	2	2	2	1	2
Plosca	2	2	2	2	2
Poeni	1	1	1	1	1
Poroschia	1	1	2	2	2
Purani	1	1	1	1	1
Putineiu	1	1	2	2	2
Rădoiești	1	1	2	2	2
Răsmirești	1	1	1	1	1
Săceni	2	2	2	2	2
Saelele	1	1	2	2	2
Salcia	1	1	2	2	2
Sârbeni	2	2	2	2	2
Scrioaștea	2	2	2	2	2

Scurtu Mare	1	1	2	2	2
Seaca	1	1	2	2	2
Segarcea-Vale	1	1	2	2	2
Sfintești	1	1	1	1	1
Siliștea	1	1	1	1	1
Siliștea-Gumești	1	1	:	:	:
Slobozia Mandra	1	1	1	1	1
Smârdioasa	1	1	1	1	1
Stejaru	1	1	1	1	1
Ștorobăneasa	1	1	1	1	1
Suhaia	2	2	2	2	2
Talpa	1	1	:	:	:
Tătăraști De Jos	2	2	2	2	2
Tătăraști De Sus	1	1	1	1	1
Titanești	1	1	1	1	1
Traian	2	2	2	1	1
Trivalea-Moșteni	2	2	2	2	2
Troianul	2	2	2	2	2
Uda-Clocociov	1	1	1	1	1
Vârtoape	1	1	1	1	1
Vedea	2	2	2	2	2
Viișoara	2	2	2	2	2
Vitănești	1	1	1	1	1
Zâmbreasca	1	1	1	1	1

Unități sanitare la nivelul Județului Teleorman

Categorii de unități sanitare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	7	7	7	7	7
Ambulatorii integrate spitalului	6	7	7	7	7
Dispensare medicale	5	5	5	6	6
Centre de sănătatea mintala	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	1	3	3	1	1
Centre de dializa	:	:	:	1	1
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	:	:	:	1	1
Cabinete medicale școlare	8	11	11	12	12
Cabinete medicale de familie	186	191	190	190	188
Cabinete stomatologice	98	98	101	110	110
Cabinete stomatologice școlare	4	4	4	5	5
Cabinete medicale de specialitate	141	150	148	157	149
Farmacii	106	105	107	110	109
Puncte farmaceutice	35	40	40	42	38
Laboratoare medicale	57	61	63	65	66
Laboratoare de tehnica dentara	31	31	31	33	34
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	7	7	7	7	7

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**

**Titlul proiectului: Îmbunătățirea capacității instituționale și de
planificare strategică a administrației publice în județul Teleorman
Codul proiectului: COD SIPOCA 530, Cod MySMIS 126118
Denumirea beneficiarului: Județul Teleorman
Data publicării: Martie 2021**

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu
poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României
